

Aposel si gweleŋ

Yom whê bapia dindec sa-ŋga

Luk to iŋ ndê buku tilu-ŋga dindec, ma gic têku yom naŋ iŋ to yêc iŋ ndê ŋawaê ŋayham. Alic yom ŋatô pi Luk yêc ‘Yom whê Luk ndê ŋawaê ŋayham sa-ŋga.’

Yêc buku dindec, Luk to yom pi lêŋ naŋ ŋawaê ŋayham sa tiapa yêc gameŋ naŋ lau Rom-ŋga sem gôlinj. Sêsam buku dindec bu ‘Aposel si Gwelenj,’ magoc lau ŋatô sêsôm bu ‘Nalau Dabuŋ ndê Gwelenj.’ Nahu bu gêŋ hoŋ naŋ aposel sêkôm, naŋ sêkôm ŋa Nalau dau ndê ŋaclai. Têŋ ndoc Yisu bu hu nom dindec sinj ma mbu pi undambê ndi, naŋ sôm têŋ iŋ ndê lau bu sêhu malac Jerusalem sinj dom, e sêtap mwasinj naŋ Anötö gic bata têŋ ŋac, naŋ sa. Yom dau hêganôŋ iŋ ndê Nalau Dabuŋ (1:4). Ma tinjambu iŋ sôm têŋ ŋac bu sêhoc yom ŋandô asê pi iŋ yêc Jerusalem, ma yêc gameŋ Judia-ŋga ma gameŋ Samaria-ŋga, e yom dau sa têŋ nom ŋagameŋ hoŋ (1:8).

Luk whê sa bu lau aposel sêkôm gêŋ dalô daêsam bu puc ŋac si yom dôŋ, tu bu lau sêlic ti sêŋgô, ma sêkiŋ whinj Yisu-ŋga. Ma iŋ to yom daêsam pi Saul, naŋ tinjambu sêsam bu Pol, ma pi ŋalêŋ naŋ Anötö gêm iŋ kwí, ma kêyalinj iŋ sa bu hoc ŋawaê ŋayham asê têŋ lau gameŋ apa-ŋga naŋ lau Israel dom.

Yisu gic bata Nalau Dabuŋ

1 O Tiopilas, yêc aneŋ buku ɲamata-ŋga aö gato yom pi gêŋ hoŋ naŋ Yisu gic hu bu kôm ti kêdôhôŋ têŋ lau.

2-3 Anen yom naŋ gato, naŋ meŋ têŋ bêc naŋ Anötö kôc iŋ su pi undambê gi. Iŋ hôc ɲandê ma mbac ndu su, ma tiŋambu tisa ma hoc dau asê têŋ lau †aposel naŋ iŋ kêyalinj ɳac sa su. Tôm bêc 40 iŋ mbo whinj ɳac ma tôc dau têŋ ɳac sêlic, e sênyalê pi ɳandô bu iŋ tisa ma mbo tali tiyham yom ɳandô. Têŋ ɳasawa dinaj Yisu whê yom sa têŋ ɳac pi †Anötö ndê gôlinj ma pi gweleŋ naŋ bu sêkôm-ŋga, ma Nalau Dabuŋ puŋ yom dau dôŋ yêc ɳac si ɳalôm.

4 Têŋ bêc daŋ iŋ gêŋ gêŋ mbo whinj ɳac, ma iŋ kêŋ yatu ɳac bocdec bu, “Mac ahu Jerusalem siŋ dom, magoc ahôŋ e atap mwasiŋ naŋ Damaŋ gic bata bu kêŋ meŋ, naŋ sa. Aö gasôm yom pi mwasiŋ dau muŋ su.

5 Muŋ-ŋga Jon kêku lau ɳa bu, magoc bêc meŋ kêpiŋ bu Anötö êŋku mac ɳa Nalau Dabuŋ.”

6 Têŋ têm daŋ Yisu mbo whinj ndê aposel, ma sêndac iŋ bocdec bu, “Pômdau, bocke? Kwahic dec am oc êmgaho yac lau Israel-ŋga su yêc lau Rom-ŋga si gôlinj ɳapu, ma ti kiŋ ma nem gôlinj yac, me mba?”

7 Ma iŋ ô yom ma sôm, “Gêŋ bocke naŋ bu hôc asê lau Israel-ŋga, ma ɳatêm ti ɳabêc, naŋ Damaŋ Anötö ti ɳadau ma kêyalinj sa su, ma iŋ oc tôc asê têŋ mac dom.

8 Magoc têŋ ndoc Nalau Dabuŋ meŋ ma nem mac ahuc, dec oc kêŋ ɳaclai têŋ mac, ma mac oc ahoc yom ɳandô asê pi aö yêc Jerusalem, ma yêc gameŋ Judia-ŋga ma gameŋ Samaria-ŋga, e yom dau tiapa nem nom ɳagameŋ hoŋ ahuc.”

Yisu pi undambê gi

9 Yisu sôm yom dinaŋ su, goc Anötö kôc iŋ sa pi lôlôc gi e sôc dao ŋalôm, dec sêlic iŋ apu.

10 Iŋ pi gi ma ŋac tatac umboŋ sêlhac, ma sep eŋ ŋac lu ti ŋakwê sêsêp sêmeŋ sêlhac sêwhin ŋac.

11 Ma injlu sêsôm, “Mac lauŋgac Galili-ŋga. Tu ake-ŋga dec alhac tamtac undambê? Kwahic dec Anötö kôc Yisu su yêc mac, ma tiŋambu iŋ oc mbu meŋ tiyham ŋalêŋ tigen tôm naŋ alic iŋ pi gi.”

Sêŋyalin Matias sa ti aposel ô Judas su

12 Dinan su, goc sêhu Lôc Olib siŋ ma sêmbu sêtêŋ Jerusalem si. Lôc dau kalhac kêpiŋ Jerusalem, seŋ ŋasawa gitôm kilometra tigen.*

13 Têŋ ndoc sêhôc asê su, naŋ sêtêŋ ŋac si andu sêmbo-ŋga si, ma sépi ŋalôm ŋahô-ŋga si. Lau dau si ŋaê bocdec: Pita lu Jon, ma Jems lu Andru, Pilip lu Tomas, ma Batolomeas lu Matyu, Alpayas atuŋgac naŋ ndê ŋaê Jems, ma Saimon (naŋ sêsam bu 'Ngac †Selot'), ma Jems[†] atuŋgac Judas.

14 Yisu dinda Maria, ti iŋ ndê asii, ma lauwöhê ŋatô sêmbo sêwhin ŋac. Ŋac hoŋ sépiŋ dau dôŋ ti ŋalôm tigen, ma sêteŋ mbec sêwhin dandi tôm bêc honj.

* **1:12:** Yom naŋ Luk to, naŋ sôm bu seŋ naŋ yêc Lôc Olib ma malac Jerusalem ŋasawa, naŋ gitôm seŋ †Sabat-ŋga danj. Lau andô Israel-ŋga sêmasaŋ ŋagôlin daêsam naŋ hêganôn yomsu bêc Sabat-ŋga, bu tôc asê gêŋ naŋ lau Israel-ŋga gitôm bu sêkôm têŋ bêc Sabat-ŋga, ma gêŋ bocke naŋ sêlic bu gweleŋ. Ŋagôlin Sabat-ŋga danj sôm bu lau sêtôm bu sêŋsêlêŋ sêhôc gêlêc kilometra tigen têŋ bêc Sabat-ŋga. Lau bu sêŋsêlêŋ sêhôc gêlêc kilometra tigen, dec ŋac oc sêsôm bu sêkôm gweleŋ, ma sêŋgilì yomsu Sabat-ŋga. † **1:13:** Luk to ŋaê Jems tidim tö, magoc ŋaê dau ŋac tigen ndê dom, ŋac lau tö.

15 Têj bêc dañ lau sêkêj whiñ-ŋga gitôm lau 120 sêkac sa sêmbo sêwhiñ dau. Ma Pita tisa kalhac ñalhu, ma sôm,

16-17 “O asidôwai hac. Mac aŋyalê Judas, ŋgac naŋ wê lau naŋ sêkôc Yisu dôj. Inj yac lau aposel 12 mba dañ, ma wêkaiñ gweleñ whiñ yac. Muñ-ŋga andô, Ñalau Dabuñ hoc yom asê sa akêj Dawid whasun, naŋ hêganôj Judas. Ma yom dau gic waê bu ñandô sa.”

18 (Tu Judas ndê mêtê sac hoc Yisu asê-ŋga, dec lau semlhi inj, ma inj kôc ñaoli dau ma gi gêmlihi nom dañ. Yêc dinan inj pen sip gi, e gambo hôc kôc ma ñatac wê.

19 Lau Jerusalem-ŋga sêŋgô ñawaê, ma sêsam nom dau yêc si awha-ŋga bu Akeldama, naŋ danem kwi bu ‘Nom ti Dac.’)

20 “Yom naŋ Dawid hoc asê pi Judas, naŋ sêto yêc Buku Wê-ŋga bocdec bu, ‘*Inj ndê gameñ tigasanj manj, ma lau dañ oc sêmbo dom.*’ Ma sêto dañ tiyham bocdec bu, ‘*Namalac dañ oc ti ŋgac bata ma kôc inj ndê gweleñ ô inj su.*’

21 Sêto yom dau yêc bocdinaj, dec aö gauc gêm bu yac tanjalin ŋgac dañ sa ô Judas su. Gauc nem lau hoñ naŋ sêmbo sêwhiñ yac tôm bêc hoñ naŋ Pômdau Yisu mbo yac ñasawa.

22 Lau naŋ sêmbo têj Jon, Ngac Kêku Lau-ŋga ndê têm e meñ têj ndoc Yisu pi undambê gi. Yac tanjalin ŋgac si dañ sa, bu hoc Yisu tisa ñawaê asê whiñ yac.”

23 Goc sêŋyalin ŋgac lu sa, dañ ndê ñaê Matias, ma dañ ñaê Josep, naŋ sêsam inj ndê ñaê dañ bu Basabas, ma inj ndê ñaê dañ tiyham bu Justus.

24 Ma sêteŋ mbec bocdec b u, “O Pômdau. Am kêyalê ɳamalac hoŋ si ɳalôm. Tôc ɳgac lu dau si asa naŋ am kêyalinj sa su, naŋ asê têŋ yac.

25 Inj oc kôm gwelenj naŋ am kêŋ sip lau aposel amba, naŋ Judas hu siŋ ma kölhö têŋ gameŋ naŋ gic inj ɳawaâ, naŋ gi.”

26 Goc sêpuc gapoc e gi sip Matias. Ma bocdinaj inj ti aposel danj whinj ɳac lau 11.

2

Nalau Dabuŋ sip meŋ

1 Têŋ Om †Pentikos ɳac hoŋ sêmbo sêwhinj dau.

2 Ma ɳagahô eŋ ɳakêcsia gitôm mbu puc ɳadinda meŋ akêŋ undambê, ma gêm andu naŋ ɳac sêndöc, naŋ ahuc.

3 Ma sêlic gêŋ gitôm yawahô meŋ ma whê dau kôc-kôc, goc gi sac ɳac ɳagôlônj têjtêŋ gitôm ya ɳa-embala.

4 Ma Nalau Dabuŋ gêm ɳac hoŋ ahuc e sêsôm lau apa awha naŋ sêŋyalê muŋ su dom, tôm Nalau Dabuŋ hôc ɳac awha sa.

5 Têŋ têm dinaj lau daêsam sêmbo Jerusalem, naŋ sêmenj akêŋ nom ɳagameŋ hoŋ. ɳac lau Israel-ɳga naŋ sem akiŋ Anötö ma sêtoc inj sa.

6 ɳac sêŋgô lau naŋ Nalau Dabuŋ gêm ɳac ahuc, naŋ sêsôm ɳac awha têjtêŋ, goc sêsö ɳandô ma sêkac sa sêtigasuc.

7 ɳac sêhêdaê ɳandô, ma sêsôm têŋ dandi, “Aluê! ɳac lau dê sêsôm yom sêmbo dê, naŋ lau Galili-ɳga me?”

8 Ma bocke dec danjô ɳac sêsôm yac awhanj têjtêŋ, tôm dinaj sêkôc yac ma dasôm?

9 Yac lau naŋ dambo dec, naŋ ameŋ a kēŋ Pata, Midia ma Elam, ma akēŋ Mesopotemia, Judia, Kapadosia, Pontus ma Esia,

10-11 ma akēŋ Prigia ti Pampilia, Isip ma Libia kēpiŋ Sairin, ma akēŋ Krit ma Arabia ma akēŋ malac Rom. Yac lau Israel-ŋga, ma lau apa naŋ sēŋkuc lau Israel-ŋga si sakin tu sēnem akiŋ Anötö-ŋga. Bocke ma kwahic dec dangô lau Galili-ŋga dindê sēsôm yom asê yēc yac dauŋ awhanj tēŋtēŋ, pi gēŋ dalô naŋ Anötö kôm!"

12 Gēŋ dau kôm ŋac sêhedaê ti gauc gêm yom daêsam, ma sêndac dandi, "Gêŋ dindec ŋahu bocke?"

13 Magoc lau ŋatô sêsu lau aposel susu ma sêsôm, "Mboe sêñôm wain ma kēŋiŋ ŋac."

Pita whê Nalau ndê gweleŋ sa

14 Têŋ dinaŋ Pita ti aposel 11 sêtisa ma inj hôc awha sa ma sôm têŋ lau daêsam dinaŋ, "Mac lau Israel-ŋga ti mac hoŋ naŋ andöc Jerusalem. Akêŋ danjam ŋapep ma aö wawhê gêŋ dindec ŋahu sa têŋ mac.

15 Mac lau ŋatô gauc gêm bu wain kēŋiŋ lau dindec, a? Aö wasôm têŋ mac bu mba! Bu ac kwahic pi meŋ.

16 Magoc yom naŋ propet Joel to muŋ su, naŋ dec ŋandô sa.

17 Joel to Anötö ndê yom dau bocdec bu:

Tiŋambu aö wakêŋ aneŋ Nalau sip lau hoŋ si ŋalôm, e atômŋaci ti atômwêi sêسوم yom asê sêtôm lau propet. Nalau oc kôm mac nem balêkoc wakuc tandô kaiŋ daŋ sa e sêlic gêŋ ŋagatu, ma Nalau dau oc suŋ mbê têŋ lau andô.

18 Têŋ têm dinan̄ aö wakêŋ aneŋ Nalau têŋ aneŋ lau akin̄ awhê ma ŋgac hoŋ. Ma ŋac oc sêšom yom asê sêtôm propet.

19 Aö wakôm gêŋ dalô yêc umboŋ ma yêc nom bocdinan̄, gêŋ dalô dac ti ya ma yawasu-ŋga.

20 Ac oc nem ganduc, ma ayô oc tikoc nditôm dac. Ma tiŋambu bêc atu oc meŋ sa, naŋ Pômdau mbu meŋ ti ŋawasi atu.

21 Ma têŋ dinan̄ lau hoŋ naŋ sêta Pômdau ndê ŋaâ, naŋ Anötö oc nem ŋac si.” *[Joel 2:28-32]*

22 Goc Pita sôm, “Mac lau Israel-ŋga, aŋgô aneŋ yom dindéc pi Yisu Nasaret-ŋga. Inj ŋgac naŋ Anötö whê sa têŋ mac ŋa gêŋ dalô tidaudau. Mac aŋyalê su, bu inj kôm gêŋ dau yêc mac aŋôm-ŋga.

23 Ma tu lêŋ naŋ Anötö gauc gêm tidôŋ gwanaŋ su-ŋga, dec Judas hoc Yisu asê ma kêŋ inj sip mac amam. Ma mac akêŋ inj têŋ lau Rom-ŋga naŋ sêšôc Anötö ndê yomsu ŋapu dom, bu sêndic inj pi a gicsô dau, dec tôm mac daôm ac inj ndu.

24 Tigeŋ gitôm dom bu ŋaclai dambac ndu-ŋga ku inj dulu. Anötö kôc inj ndê ŋandê mbac ndu-ŋga su yêc inj, ma uŋ inj sa akêŋ lau batê-ŋga.

25 Dawid to yom pi Yisu bocdec bu:

Aö galic Pômdau kalhac aö aŋôm-ŋga ŋapaŋ. Aö oc wantitec dom, bu inj mbo aö amaŋ andô-ŋga.

26 Tu dinan̄-ŋga dec aö atac ŋayham sa, ma gasôm yom ŋayham-ŋayham. Aö gauc gêm aneŋ ŋamlic, ma gakêŋ bataŋ

27 bu am oc tec aö wayêc sêhô ŋapaŋ dom. Mba! Am oc tec am nem ŋgac dabuŋ e inj ŋamlic tibalê dom.

28 Am tôc seŋ wandöc taŋli-ŋga asê têŋ aö, ma

oc kēj aö walhac am aŋôm-ŋga ti atac ŋayham atu.
[BW 16:8-11]

29 O asidôwai hac. Abaŋ Dawid sôm yom dinaŋ pi iŋ dau dom. Yac tanyalê bu iŋ mbac ndu su ma sêŋsuhuŋ iŋ. Ma iŋ ndê sêhô yêc gameŋ dindec e meŋ têŋ kwahic dec.

30 Magoc Anötö gic bata têŋ iŋ bu kēj iŋ ndê wakuc danj ndöc iŋ ndê pôj kiŋ-ŋga. Dawid dau kêyalê yom dinaŋ tidôŋ, ŋahu bu iŋ propet danj.

31 Ma gêŋ naŋ oc hôc asê tiŋambu-ŋga, naŋ iŋ kêyalê gwanaŋ su. Tu dinaŋ-ŋga iŋ sôm yom dinaŋ pi †Mesaya, ma sôm bu Anötö oc tec iŋ yêc sêhô dom, ma iŋ ndê ŋamlîc oc tibalê dom. Mba! Mesaya tisa su.

32 Anötö uŋ Yisu sa mbo tali tiyham, ma iŋ ndê lau yac alic su dec asôm asê.

33 Kwahic dec Anötö toc iŋ sa ndöc iŋ amba andô-ŋga, ma iŋ kēŋ Nalau Dabuŋ têŋ yac tôm Damba gic bata. Gêŋ naŋ mac alic ti aŋgô têŋ acsalô lec, naŋ Nalau dau ndê gweleŋ ŋa-ŋandô.

34 “Ma Dawid dau pi undambê gi dom, magoc iŋ to yom yêc bocdec bu, ‘Anötö sôm têŋ aneŋ Pômdau, “Am ndöc aö amarj andô-ŋga

35 e nditôm aö wakêŋ nem ŋacyo sêsôc am gahim ŋapu.” ,

36 Iŋ to yom dau hêganôŋ Yisu. Bocdinaj mac lau Israel-ŋga hoŋ aŋgô. Aŋyalê pi ŋandô, bu Yisu naŋ mac ac iŋ ndu pi a gicso dau gi, naŋ Anötö toc iŋ sa ti Pômdau, ma tôc asê bu iŋ Mesaya dau.”

37 Pita ndê yom hoŋ dinaŋ kunj lau dau si ŋalôm ŋandô, dec sêsôm têŋ iŋ ti lau aposel ŋatô bu, “O asidôwai, yac dec oc akôm bocke?”

38 Ma Pita ô yom ma sôm, “Mac hoj anem nem ñalôm kwi ma alin sañgu tu Yisu Kilisi ndê ñaê-ñga, tu bu Anötö suc mac nem sac kwî-ñga. Ma mac oc akôc mwasiñ nañ Anötö gic bata, nañ Njalau Dabuñ dau.

39 Bu iñ gic bata Njalau Dabuñ gic waê lau hoj nañ Pômdau yac neñ Anötö kêgalêm ñac sa. Gêj dau gic waê mac ti mac nem balêkoc, ma lau hoj nañ kwahic dec sêmbo ahê ma tiñambu oc sêkêj whiñ Yisu nañ.”

40 Tiñambu Pita sôm yom daêsam ti gêm la ñac, ma kac ñac bocdec bu, “Anem daôm kwi têj Anötö bu nem mac si, dec mac oc andiñam awhiñ lau sac nañ kwahic dec sêmbo nom, nañ dom.”

41 Ma têj bêc dau dinaj lau nañ sêkêj whiñ sêti daêsam, bu lau gitôm 3,000 sêkôc Pita ndê yom sa ma sêliñ busañgu.

Lau sêkêj whiñ-ñga si lêj

42 Tôm bêc hoj lau sêkêj whiñ-ñga sêpiñ dau dôj ti sêkêj danja yom nañ aposel sêndôhôj têj ñac, ma ñac sêtej mbec ti señ gêj sêwhiñ dau.

43 Aposel sêkôm gêj atu-tu ti gêj dalô daêsam, e lau Jerusalem-ñga hoj sêhêdaê.

44 Lau hoj nañ sêkêj whiñ, nañ sêndöc tigen ma sêyob si gêj hoj sêwhiñ dau.

45 Ñac si lau ñatô bu sêpônda dau, dec asidôwai ñatô oc sêkêj si wapa ñatô ti gêj têj lau semlhi, goc sic sam ña-awa bu sênem lau nañ sêpônda dau, nañ sa.

46 Tôm bêc hoj sêkac dau sa sêmbo lôm dabuñ ñabatêmndö, ma yêc ñac si andu ñac señ gêj sêwhiñ

dau ti atac ɻayham, ma sêšôc Anötö ɻapu ti si ɻalôm sambuc.

⁴⁷ Nac sêmpinj Anötö ma lau hoj sêlic ɻac ɻayham dec sêtoc ɻac sa. Ma tôm bêc hoj Pômdau kôm lau wakuc sêkêj whiŋ, dec kôm gôlôwac dabuŋ Jerusalem-ɻga kêsôwec tiatu.

3

Pita kôm ɻgac bôliŋ ɻayham sa

¹ Têŋ bêc daŋ Pita lu Jon sêŋsêlêŋ bu sêtêŋ lôm dabuŋ sêndi, têŋ acgatu gitôm 3 kilok telha-ɻga, naŋ lau Israel si têm sêteŋ mbec-ɻga daŋ.

² Ma ɻgac daŋ mbo, naŋ dinda kôc inj tigahi tigoloŋ. Tôm bêc hoj lau sêmbalaŋ inj si, sêkêŋ inj ndöc lôm dabuŋ ɻagamenj kêpiŋ gatam dan naŋ sêsam bu Gatam ɻayham, ma inj teŋ gêŋ têŋ lau naŋ sêšôc sêsa.

³ Têŋ ndoc inj gêlic Pita lu Jon sêmeŋ bu sêšôc sêndi, naŋ inj teŋ mone têŋ injlu.

⁴ Pita lu Jon tahê inj, ma Pita sôm têŋ inj, “Tamhê alu.”

⁵ Dec ɻgac dau tahê injlu, ma kêŋ bata bu oc sêkêŋ gêŋ têŋ inj.

⁶ Goc Pita sôm têŋ inj, “Aö neŋ awa silba me gol bu wakêŋ têŋ am-ɻga mbasi, magoc gêŋ naŋ yêc aö, naŋ oc wakêŋ. Tu Yisu Kilisi Nasaret-ɻga ndê ɻaê-ɻga aö wasôm têŋ am bu êmsêlêŋ!”

⁷ Ma Pita kêm inj têŋ amba andô-ɻga, keŋ inj sa, ma ɻagahô ɻambwa inj ndê hapa ti hagwam ɻayham sa.

⁸ Inj pwê gi kalhac e kêsêlêŋ, goc sôc lôm dabuŋ ɻabatêmndö whiŋ injlu gi. Ma inj kêsêlêŋ ti pwê-pwê ma kêpiŋ Anötö.

9 Lau hoṇ naṇ sēlic iṇ kēsēlēṇ ti kēpiṇ Anötō,

10 naṇ sēŋyalē bu iṇ ḥgac teṇ gēṇ-ḥga naṇ muṇ-
ḥga ndōc lōm dabuṇ ḥasactō yēc gatam naṇ sēsam
bu Gatam ḥayham. Ma sēhēdaē ti sēseṇ amba ḥandō
tu iṇ ḥayham sa-ḥga.

Pita gēm mētē mbo lōm dabuṇ ḥabatēmndō

11 Pita lu Jon sēlhac lōm dabuṇ ḥabatēmndō yēc
gamenj naṇ sēsam bu Solomon ndē Batēm, ma ḥgac
teṇ gēṇ-ḥga dau sap iṇlu dōṇ ḥapan. Ma lau hoṇ naṇ
sēlic gēṇ dau sēsō, ma sēnti sētēṇ iṇlu si.

12 Pita tahē ḥac ma sōm, “Mac lau Israel-ḥga! Tu
sake-ḥga mac asō tu gēṇ dindec-ḥga ma tamhē alu
ḥan̄ga? Mac gauc gēm bocke? Alu mba ḥaclai ti
mētē gitēṇ dec kōm iṇ ḥgac dinan̄ ḥayham sa ma
kēsēlēṇ, a? Wasōm tēṇ mac, mba!

13 Abraham lu Aisak ma Jakob si Anötō, yac neṇ
abarji si Anötō, kōm gēṇ dindec tu bu po iṇ ndē ḥgac
akiṇ Yisu ndē waē sa. Mac daōm akēṇ iṇ sip lau
Rom-ḥga amba bu sēndic iṇ ndu. Pailot dau gauc
gēm tidōṇ bu ḥengapwēc Yisu su, magoc mac atōc asē
tēṇ Pailot bu mac atec Yisu.

14 Iṇ ḥgac dabuṇ ti gitēṇ, magoc mac atec iṇ, ma
ateṇ Pailot bu ḥengapwēc ḥgac naṇ gic ḥamalac ndu,
naṇ su tēṇ mac.

15 Magoc ḥgac naṇ ti yac neṇ dandōc taṇli-ḥga
ḥahu, naṇ mac ac iṇ ndu. Tigeṇ Anötō uṇ iṇ sa akēṇ
lau batē-ḥga. Yac alic iṇ tisa su, dec asōm asē bu
yomandō.

16 Alic ḥgac dindec. Mac aŋyalē bu muṇ-ḥga iṇ
ḥgac bōlin̄. Kwahic dec iṇ gahi ḥayham sa tu Yisu
ndē ḥaē-ḥga, ḥaē naṇ yac akēṇ whin̄. Yomandō! Iṇ

ŋayham sa sambuc tu Yisu ndê ŋaê-ŋga ma tu yac akêŋ whinj Yisu-ŋga.

¹⁷ “O asidôwai hac! Aö kayalê su bu mac ti nem lau bata Israel-ŋga nem gauc sa pi Yisu ndê ŋahu dom, dec mac ac iŋ ndu.

¹⁸ Magoc lau propet hoŋ sêhoc Anötö ndê yom asê gwanaŋ su, bu iŋ ndê Mesaya oc hôc ŋandê. Ma kwahic dec ŋac si yom dau ŋandô sa pi gêŋ naŋ mac akôm.

¹⁹ Tu dinaŋ-ŋga dec wasôm têŋ mac bu apu daôm ma anem daôm kwi. Ma bocdinaŋ dec Anötö oc suc mac nem sac kwi.

²⁰ Ma Pômdau ndê mwasiŋ oc puc mac nem gatôm dôŋ. Ma Anötö oc kêŋ Mesaya naŋ iŋ kêyalin sa gwanaŋ su, naŋ Yisu dau, naŋ mbu têŋ mac meŋ.

²¹ Iŋ oc mbo undambê e tôm Anötö kôm gêŋ hoŋ tiwakuc tiyham, tôm iŋ hoc asê muŋ-ŋga ŋa iŋ ndê propet daburj hoŋ whasunj.

²² Bu Moses to yom bocdec bu, ‘Pômdau mac nem Anötö, oc êŋyalin ŋgac daŋ sa yêc lau Israel-ŋga, bu ti mac nem propet nditôm aö dauŋ. Ma yom hoŋ naŋ iŋ sôm, naŋ mac asôc ŋapu maŋ.’

²³ *Lau naŋ sêkêŋ daŋga propet dinaŋ ndê yom dom, naŋ Anötö oc tiŋ ŋac su yêc iŋ ndê lau ŋatoŋ.*

²⁴ Moses to yom dinaŋ, ma Samuel ti propet hoŋ naŋ sêŋkuc iŋ, naŋ sêhoc yom asê gwanaŋ su pi gêŋ naŋ hôc asê têŋ têm dindec.

²⁵ Yom naŋ lau propet sêhoc asê têŋ abaŋi, naŋ mac atap ŋa-ŋandô sa su. Ma pwac naŋ Anötö kêmatinj whinj abaŋi, naŋ bocdinaŋ. Bu Anötö sôm têŋ Abraham bu, ‘*Lau nom-ŋga hoŋ oc sêtap mbec ŋamwasinj sa yêc am nem wakuc.*’

26 Ma kwahic dec Anötö kēj ndê ɳgac akiŋ-ɳga meŋ. In tēj mac lau Israel-ɳga muŋ, bu nem mac kwi ma ahu nem mêtê sac siŋ. Ma mac bu akôm bocdinaj, dec oc atap inj ndê mbec ɳamwasin sa.”

4

Sékêj Pita lu Jon sêndöc gapocwalô

1 Pita lu Jon sêšôm yom têj lau sêmbo, ma lau †dabuŋ-siga ti lau siŋ sêyob lôm dabuŋ-ɳga si ɳgac bata, ma lau †Sadiusi ɳatô sêtêj inju si.

2 Nac sêŋgô bu Pita lu Jon sêndôhôj lau ma sêšôm têj ɳac bu Yisu tisa su, ma bu inj ti lau si ɳahu sêtisa akêj lau batê-ɳga. Ma inju si yom dau kôm ɳac atac ɳandê.

3 Tu dinaŋ-ɳga sêkôc inju dôj, tigenj ɳasec sa su, dec sêŋlahi inju ahuc bu sêndöc e bêbêc.

4 Magoc lau daêsam naŋ sêŋgô yom naŋ Pita lu Jon sêšôm, naŋ sékêj whinj yom dau. Nac lau dau si lauŋgac ɳambwa si namba gitôm 5,000.

5 Galaŋsê bêbêc lau bata ma lau andô ti lau naŋ sêndôhôj yomsu sêkac sa yêc Jerusalem.

6 Ma †dabuŋsiga ɳamata-ɳga Anas, ma Kayapas lu Jon ma Aleksanda ti lau ɳatô yêc dabuŋsiga ɳamata-ɳga ndê gôlôwac, naŋ sêmbo sêwhinj ɳac.

7 Sêkôc Pita lu Jon sêmenj sêlhac ɳac aŋgô-ɳga, goc sêŋsu inju bocdec bu, “Amlu akôm gêj dindec am asa aŋgô, me akôc asa ndê ɳaclai dec akôm?”

8 Têj dinaŋ ɳalau Dabunj gêm Pita ahuc, dec sôm têj ɳac bu, “O mac lau bata ti lau andô Israel-ɳga!

9 Kwahic dec mac bu aŋsu alu pi mwasinj naŋ akôm têj ɳgac bôlinj dindec. Ma andac alu pi lêj inj ɳayham sa-ɳga.

10 Mac lau bata, ti mac lau Israel-ŋga hoŋ aŋgô! Ngac dindec kalhac mac aŋôm-ŋga, naŋ ŋamlic ŋayham sa su tu Yisu Kilisi ndê ŋaē-ŋga. Iŋ ŋgac Nasaret-ŋga naŋ mac ac iŋ ndu pi a gicso dau. Magoc Anötö uŋ iŋ sa akēŋ lau batê-ŋga ma mbo tali tiyham.

11 Sêto yom pi Yisu naŋ yêc bocdec bu, ‘*Hoc naŋ mac lau akwê andu-ŋga alic sac ma atec ndöc, naŋ kwahic dec ti hoc ŋamata-ŋga yêc andu dau.*’

12 Aŋgô! Seŋ tigen yêc bu yac lau nom-ŋga datap Anötö ndê mwasiŋ nem yac si-ŋga sa, naŋ datap sa tu Yisu ndê ŋaē-ŋga. Naē dan yêc nan gitôm bu nem yac si-ŋga yêc dom. Mba andô!”

13 Lau bata sêŋgô yom dinaŋ, ma sêŋyalê bu Pita lu Jon sêšôc lôm mêtê-ŋga dan dom, magoc sêŋyalê bu muŋ-ŋga iŋlu sêmbo sêwhiŋ Yisu ŋapan. Ma ŋac sêhêdaê bu iŋlu sêô lau si yom ti atac pa su.

14 Magoc ŋgac bôliŋ naŋ ŋamlic ŋayham sa, naŋ kalhac whin iŋlu, ma tu dinaŋ-ŋga ŋac si yom mba bu sêšôm.

15 Bocdinaŋ sic atu iŋlu bu sêhu ŋac lau †Sanedrin-ŋga sinj ma sêkêŋ ŋasawa têŋ ŋac bu sêšôm yom pi iŋlu.

16 Goc sêšôm têŋ dau bu, “Yac oc dakôm sake têŋ ŋgac lu dindê? Lau Jerusalem-ŋga hon sêlic gêŋ dalô atu naŋ iŋlu sêkôm su, ma yac oc dasêc ahuc nditôm dom.

17 Lau hoŋ bu sêŋgô ŋawaê pi gêŋ dindec, dec oc yham dom. Bocdinaŋ dakêŋ yao ŋaŋga têŋ iŋlu, bu sêšôm yom pi Yisu ma sêsam iŋ ndê ŋaē têŋ lau tiyham dom.”

18 Goc sêmbwêc iŋlu sêmbu sêmeŋ, ma sic yao iŋlu bu sêšôm yom ti sêndôhôŋ lau tu Yisu ndê ŋaē-ŋga

tiyham dom.

¹⁹ Magoc Pita lu Jon sêô ɳac awha bocdec bu, “Mac gauc gêm bocke? Oc solop yêc Anötö aŋgô-ŋga bu alu asôc mac nem yom ɳapu, ma daŋaŋ wambu Anötö dom, a?”

²⁰ Mba! Alu atôm dom bu aŋgaptic whaŋsun tu gêŋ naŋ alic ti aŋgô-ŋga.”

²¹⁻²² Lau bata sic yomsu iŋlu tiyham, goc sêkêŋ inlu sêsa si. ɳac sêtôm dom bu sêtap lêŋ sêmatôc inlu-ŋga daŋ sa. Nahu bu lau hoŋ sêmpinj Anötö tu iŋ kôm ɳgac naŋ ndöc bôlinj yala daêsam su, naŋ ɳayham sa. Bu ɳgac dau ndöc bôlinj ɳapanj e ndê yala gi tap 40 sa.

Lau sêkêŋ whiŋ-ŋga sêteŋ mbec

²³ Sêŋgapwêc Pita lu Jon su, ma iŋlu sêmbu sêtêŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋ ga si, ma sic miŋ yom naŋ †dabuŋ-siga atu-tu ti lau bata sêsôm têŋ iŋlu.

²⁴ Sêŋgô su, goc ɳac hoŋ sêteŋ mbec têŋ Anötö bocdec, “O Naclai Nadau Pômdau, am naŋ kêŋ undambê ti nom ma gwêc ti gêŋ hoŋ naŋ sêmbo ɳalôm.

²⁵ Am daôm kêŋ Njalau Dabuŋ hôc abanj Dawid awha sa ma iŋ sôm, ‘*Tu sake-ŋga lau nom-ŋga sêli dau sa ma sêkic yom naŋ ɳandô mba?*

²⁶ *Ma kiŋ ti gôliŋwaga sêkac dau sa ma sêmatiŋ yom pitigeŋ bu sêseŋ Pômdau lu Mesaya naŋ iŋ kêyalij sa, naŋ su.*’

²⁷ Dawid ndê yom dau ɳandô sa yêc malac atu dindec. Bu †Herod lu Pontias Pailot, ma lau siŋ gameŋ apa-ŋga, ma lau bata Israel-ŋga sêkêŋ si gauc pitigeŋ bu sêseŋ am nem ɳgac akinj-ŋga dabuŋ Yisu naŋ am kêyalij iŋ sa ti Mesaya, naŋ su.

28 Gêj naŋ am, Naclai Nadau gauc gêm tidôŋ su, naŋ dec sêkôm ɻandô sa.

29 O Pômdau, lau dinaŋ sêsôm yom daêsam bu sêlhac yac ahuc. Magoc yac ateŋ am bu puc yac dôŋ bu ahoc am nem mêtê asê ti atac pa su.

30 Kêj nem ɻaclai têŋ yac bu akôm am nem gwelenj ma akôm lau gêmbac ɻayham sa, ma akôm gêj dalô tidau-tidau tu am nem ɻgac akiŋ-ɻga dabun Yisu ndê ɻaē-ɻga.”

31 Sêteŋ mbec dinaŋ su, goc gameŋ naŋ sêkac sa sêndöc naŋ kêwic dau. Ma ɻalau Dabuŋ gêm ɻac hoŋ ahuc, ma ɻac sic hu sêsôm Anötö ndê mêtê asê ti atac pa su.

Lau sêkêŋ whiŋ-ɻga sêwêkaiŋ gêj ton tiger

32 Lau sêkêŋ whiŋ-ɻga hoŋ sêkêŋ si ɻalôm ti gauc pitigen. Ma ɻac si daŋ gêlic ndê gêj tôm iŋ dau ndê dom. Hoŋ sêwêkaiŋ gêj ton tiger.

33 Lau aposel sêhoc Pômdau Yisu tisa ɻawaê asê ti ɻaclai ej, ma Anötö ndê mwasiŋ kêsalê ɻac hoŋ ahuc sambuc.

34 Nac si daŋ pônda dau tu gêj daŋ-ɻga dom. Nahu bu lau naŋ sêwêkaiŋ nom me andu, naŋ sêkêŋ si gêj têŋ lau semlhi. Goc sêkôc ɻa-awa sa si,

35 ma sêkêŋ têŋ aposel sêyob. Ma lau aposel sic sam gêj dau têŋ lau sêpônda dau-ɻga tôm gi.

36 Ma ɻgac daŋ mbo, naŋ meŋ akêŋ nduc Saipras. Iŋ †Liwai ndê wakuc daŋ, ma iŋ ndê ɻaē Josep. Magoc aposel sêsam iŋ bu Banabas, naŋ danem kwi bu ɻgac puc lau dôŋ-ɻga.

37 Ngac dau ndê nom daŋ y êc, dec kêj têŋ lau semlhi, ma kôc ɻa-awa meŋ kêj têŋ lau aposel.

5

Ananias lu Sapaira

¹ Ngac dan̄ ɳaê Ananias lu in̄ nawhê Sapaira sêmbo, ma in̄lu sêkêŋ si nom dan̄ têŋ lau semlhi.

² Nom dau ɳa-awa daŋga Ananias kêgamiŋ yêc in̄ ɳga, ma in̄ nawhê Sapaira kêyalê. Ma ɳadaŋga naŋ Ananias kêŋ têŋ lau aposel, ma kêsau bu nom dau ɳaôli sambuc dinaŋ.

³ Têŋ ndoc Pita gêlic awa dau, naŋ sôm têŋ in̄ bu, “Ananias, bocke dec Sadan̄ gêm am nem ɳalôm ahuc e am gauc gêm bu êŋsau Njalau Dabuŋ, ma kêgamiŋ nom ɳa-awa ɳatô yêc am-ɳga?

⁴ Muŋ-ɳga am daôm ti ɳadau nem nom, ma têŋ ndoc am kêŋ têŋ lau semlhi su, naŋ am ti ɳadau ɳa-awa dau bocdinan̄. Magoc am kêŋ ɳadaŋga têŋ yac ma kêsau bu nom dau ɳaôli sambuc dinaŋ. Bocke dec am gauc gêm bu kôm gêŋ boc-dinaŋ? Am kêsau ɳamalac dom, am kêsau Anötö goc.”

⁵ Têŋ têm Ananias ɳô yom dinaŋ, dec in̄ hu dau sip nom gi ma mbac ndu yêc. Ma lau hoŋ naŋ sêŋgô gêŋ dau ɳawaê, naŋ sêtöc dau ɳandô.

⁶ Lau batac ɳatô sêtêŋ Ananias si, sêmpaŋ in̄ ndê ɳamlan̄ ahuc ma sêkôc sa si sêŋsuhan̄.

⁷ Nasawa gitôm acgatu tö giŋga su, goc ɳac dau nawhê meŋ ma gêm gauc gêŋ naŋ kôm in̄ nakweŋ.

⁸ Ma Pita tôc mone dau têŋ in̄, goc ndac, “Lau semlhi amlu nam akweŋ nem nom dan̄, ma ɳaôli dau dindec, me?” Ma awhê dau sôm bu, “Aêc, gêŋ dau dindec.”

⁹ Dec Pita sôm, “Bocke dec amlu nem ɳalôm pitigeŋ bu aŋsahê Pômdau ndê Njalau? Lic su naŋ,

lau naŋ sêŋsuhuŋ nam akweŋ dec kwahic sêlhac
andu ɻasactô, bu sêmbalan am sa ndi whinj.”

¹⁰ Ma ɻagahô ɻambwa awhê dau ku sa yêc Pita
gahi-ŋga ma mbac ndu. Ma lau batac sêšôc si ma
sêlic bu iŋ mbac ndu su, dec sêkôc iŋ sa si ma
sêŋsuhuŋ iŋ whinj nakweŋ.

¹¹ Ma lau sêkêŋ whinj-ŋga hoŋ, ti lau ɻatô naŋ
sêŋgô gêŋ dau ɻawaê, naŋ hoŋ sêšö ma sêtöc dau
ɻandô.

Aposel sêkôm gêŋ dalô daêsam

¹² Têŋ ɻasawa dinaŋ lau aposel sêkôm gêŋ dalô
ti gêŋ atu-tu daêsam yêc lau sêkêŋ whinj-ŋga si tonj
ŋalôm. Ma lau sêkêŋ whinj-ŋga êlêmê sêkac dau
sa sêmbo lôm dabuŋ yêc gameŋ naŋ lau sêsam bu
Solomon ndê Batêm.

¹³ Lau hoŋ sêlic ɻac ɻayham ma sêtoc ɻac sa,
tigeŋ tu lau bata Israel-ŋga dec sêtöc dau bu sêlhac
sêwhinj ɻac.

¹⁴ Magoc lauŋgac ti lauwhê daêsam sic hu sêkêŋ
whinj Pômdau, dec lau sêkêŋ whinj-ŋga si namba
kêšôwec tiatu ɻapaŋ.

¹⁵ Tu gêŋ atu-tu naŋ lau aposel sêkôm-ŋga, dec
lau sêhoŋ si lau gêmbac sêsa malac lôm sêmeŋ ma
sêkêŋ ɻac sêyêc sac ti mbô. ɻac sêkêŋ bata bu Pita
oc êŋsêlêŋ meŋ ma êmasec lau gêmbac me mboe ac
kêŋ iŋ ndê gatu nem ayuŋ lau gêmbac ma kôm ɻac
ɻayham sa.

¹⁶ Ma lau daêsam akêŋ malac naŋ sêyêc
Jerusalem ɻamakê, naŋ sêhoŋ lau gêmbac ti lau
naŋ ɻalaŋ sac sêkôm ɻac sêtisac, naŋ sêmeŋ ma lau
aposel sêkôm ɻac hoŋ ɻayham sa.

Sêkêŋ aposel sêndöc gapocwalô tiyham

17 Têj dinaŋ dabuŋsiga ɳamata-ŋga ti inj ndê lau hoŋ akêŋ Sadiusi si ton sem lêmuŋ lau aposel ɳandô.

18 Tu dinaŋ-ŋga dec sêkôc ɳac dôj ma sêkêŋ ɳac sêndöc gapocwalô.

19 Tigeŋ têj ôbwêc Pômdau ndê aŋela gêlêc andu gapocwalô-ŋga ɳagatam su ma wê ɳac sêsa si.

20 Ma inj sôm têj ɳac bu, “Andi alhac lôm dabuŋ ɳabatêmndö, ma ahoc yom asê timala en têj lau, pi lau sêkêŋ whin-ŋga si lêj wakuc.”

21 Sêŋgô aŋela ndê yom dinaŋ su, dec bêbêc ganduc sêtêŋ lôm dabuŋ si ma sic hu sêndôhôŋ lau.

Têj ndoc dinan dabuŋsiga ɳamata-ŋga ti inj ndê lau sêmbwêc lau bata Sanedrin-ŋga hoŋ sa sêpitigen bu sêmatôc aposel si yom. Goc sêŋkiŋ lau ɳatô sêtêŋ gapocwalô si bu sêkôc lau aposel sa sêmeŋ.

22 Magoc têj ndoc lau dau sêhôc asê gapocwalô, naŋ sêlic bu aposel aŋgô mba. Goc sêmbu si ma sêşôm bu,

23 “Yac a alic bu sêŋlahi gatam ahuc ɳapep ma lau sêyob gatam sêlhac. Dec yac alêc gatam su magoc alic bu ɳac sêndöc dom.”

24 Lau siŋ sêyob lôm dabuŋ-ŋga si ɳgac bata, ma dabuŋsiga atu-tu sêŋgô yom dau e sêpônda gauc.

25 Sêhê gauc sêmbo ma ɳgac daŋ meŋ ma sôm têj ɳac bu, “Alic su naŋ! Lauŋac naŋ mac akêŋ ɳac sêndöc gapocwalô, naŋ kwahic dec sêlhac lôm dabuŋ ɳamakê ma sêndôhôŋ lau sêmbo.”

26 Goc lau siŋ-ŋga naŋ sêyob lôm dabuŋ ti ɳac si ɳgac bata sêtêŋ lôm dabuŋ si, ma sêkôc aposel sa sêmeŋ. ɳac sêwê ɳac malô ma sêŋsahic ɳac dom, ɳahu bu sêtöc dau bu lau naŋ sêtoc aposel sa, naŋ

oc sêtuc ɳac ɳa hoc.

²⁷ Sêwê aposel sêmeŋ ma sêkêŋ ɳac sêlhac lau Sanedrin-ɳga aŋgô-ɳga bu dabuŋsiga ɳamata-ɳga êŋsu ɳac.

²⁸ Iŋ sôm têŋ ɳac bu, “Y ac ac yao mac ɳanŋa bu andôhôŋ lau pi ɳgac dinaŋ ma asôm iŋ ndê ɳaê asê tiyham dom. Magoc mac nem yom pi iŋ gêm Jerusalem ahuc su. Mac bu ahê ɳamalac dinaŋ ndê dac menj pi yac, a?”

²⁹ Dec Pita ti aposel sêô iŋ awha ma sêšôm bu, “Yac daŋaŋ wambu Anötö ndê yom hôc gêlêc ɳamalac si yom su, ac ɳawaê.

³⁰ Mac daôm ac Yisu ndu pi a, tigen abanji si Anötö uŋ iŋ sa mbo tali tiyham.

³¹ Ma Anötö toc iŋ sa ma kêŋ iŋ ndöc iŋ ndê andô-ɳga ti Kiŋ, ma ti Njadau Nem Lau Si-ɳga. Iŋ kôm bocdinanŋ, ɳahu bu iŋ bu kêŋ ɳasawa têŋ lau Israel-ɳga bu sêkac si ɳalôm kwi, dec iŋ oc suc ɳac si sac kwi.

³² Yom dinaŋ yac alic ɳandô su, dec asôm asê. Ma Njalau Dabuŋ puŋ yom dau dôŋ bocdinanŋ. Iŋ Njalau naŋ Anötö kêŋ têŋ lau naŋ daŋga wambu iŋ ɳapep.”

³³ Lau bata Israel-ɳga dinaŋ sêŋgô aposel si yom dau e gêli ɳac ɳalôm sa sac andô, ma ɳac tac whinŋ bu sêndic aposel ndu.

³⁴ Tigen ūau Sanedrin-ɳga si ɳgac bata daŋ tisa bu lhac ɳac ahuc. Iŋ Palêsaŋ daŋ ɳaê Gamaliel, naŋ kêdôhôŋ yomsu, ma lau hoŋ sêtoc iŋ sa. Iŋ gic atu yom bu sêkêŋ aposel sêsa awê sêndi sêmbo ɳasawa sauŋ.

³⁵ Goc iŋ sôm têŋ lau bata hoŋ, “Mac lau Israel-ɳga, akôc gauc ɳapep pi gêŋ naŋ mac bu akôm têŋ lau dinaŋ.

36 Gauc nem Teudas, ḥgac naŋ ḥasawa apē gi su toc dau sa bu ḥgac tiwaē. Magoc lau siŋ Rom-ṅga sic iŋ ndu, ma lau 400 naŋ sēmbo sēwhiŋ iŋ, naŋ sēmbulu ḥac sēlhō tēŋtēŋ si. Ma iŋ ndē gweleŋ hoŋ hē su.

37 Ma tēŋ tēm sēsē lau sa tu bu sēnemlhi takis-ṅga, naŋ ḥgac Galili-ṅga daŋ ḥaē Judas tisa. Iŋ gēli lau ton daŋ sa bu sēkēŋ kisa lau Rom-ṅga. Magoc iŋ giŋga bocdinan, ma iŋ ndē lau hoŋ sēlhō tēŋtēŋ.

38 Bocdinaŋ kwahic dec aö b u wasōm aneŋ ḥalōm asē tēŋ mac. Ahu lau aposel dindē siŋ ma akēŋ ḥac sēlhō sēndi. ḥac si gweleŋ bu meŋ akēŋ ḥamalac ḥambwa si, gitōm Teudas lu Judas si gweleŋ, dec oc tōm dom bu nem ḥandō.

39 Tigeŋ ḥac si gweleŋ bu meŋ akēŋ Anötō ndē, dec oc atōm dom bu alhac ḥac ahuc. Ma mac bu akēŋ kisa ḥac, dec mac oc akēŋ kisa Anötō dau.”

40 Lau bata hoŋ sēŋgō iŋ ndē yom ma sēsōc ḥapu. ḥac sēmbwēc aposel sēsōc sēmeŋ ma sēkēŋ lau siŋ-ṅga sēhi ḥac ḥa sö. Ma sēkēŋ yao bu sēnem mētē pi Yisu tiyham dom, goc sēkēŋ ḥac sēsa si.

41 Aposel sēhu lau bata Sanedrin-ṅga siŋ, ma sēsa si ti atac ḥayham atu. ḥahu bu Anötō kēŋ ḥac sēhōc ḥawapac ti ḥandē tu Yisu ndē ḥaē-ṅga, dec toc ḥac sa.

42 Ma tōm bēc hoŋ sēndōhōŋ lau sēmbo lōm dabuŋ ḥabatēmndō, ma sēndōhōŋ lau sēlom-sēlom andu. Ma sēhoc ḥawaē ḥayham asē ḥapaŋ ma sēsōm bu Yisu iŋ Mesaya dau.

6

Sēŋyalin lau 7 sa bu sēndic sam gēŋ daneŋ-ṅga

¹ Lau sêkêj whiŋ Yisu-ŋga si toŋ kêsôwec ŋapaŋ. Magoc têŋ têm dinaŋ ŋawapac daŋ hôc asê. Yêc toŋ dau ŋalôm lau Israel-ŋga naŋ sêšôm lau Grik awha, naŋ sêtucdiŋ lau Israel-ŋga naŋ sêšôm Yom †Hibru. Nahu bu tôm bêc hoŋ lau sic sam gêŋ daneŋ-ŋga têŋ lau naŋ sêpônda dau, magoc tandô toŋ lauwöhê sawa naŋ sêšôm Yom Grik.

² Tu dinaŋ-ŋga aposel 12 sêmbwêc lau sêkêj whiŋ-ŋga hoŋ sépitigeŋ, ma sêšôm, “Yham dom bu yac ahu Anötö ndê gweleŋ ŋawaê ŋayham-ŋga siŋ tu ayob gweleŋ andic sam gêŋ-ŋga.

³ Bocdinaŋ asidôwai, anjaliŋ lauŋgac 7 sa yêc toŋ dindec ŋalôm, naŋ lau tigauc ma Njalau Dabuŋ gêm ŋac ahuc. Ma lau dinaŋ yac oc dakêŋ ŋac sêyob gweleŋ dindec.

⁴ Ma yac dauŋ oc akôm gweleŋ anem mêtê ti aten mbec-ŋga ŋapaŋ.”

⁵ Lau hoŋ sêŋgô ŋac si gauc dinaŋ ma sêlic ŋayham. Bocdinaŋ ŋac sêŋyalin lau 7 sa, naŋ si ŋaê bocdec. Steven, iŋ ŋgac naŋ Njalau Dabuŋ gêm iŋ ahuc ma kêŋ whiŋ ŋaŋga, ma Pilip, Prokoras, Nikanor, Timon, Pamena, ma Nikolas naŋ ndê malachu Antiok. Nikolas iŋ ŋgac Israel-ŋga dom, magoc muŋ-ŋga iŋ gêm dau kwi ma gêm akiŋ Anötö kêkuc lau Israel-ŋga si sakiŋ akwa.

⁶ Ŋac sêkêj lau 7 dau sêlhac aposel aŋgô-ŋga, ma aposel sêteŋ mbec ma sêkêj amba sac ŋac.

⁷ Têŋ ŋasawa dinaŋ Anötö ndê mêtê tiapa, ma lau Jerusalem-ŋga daêsam sêkêj whiŋ Yisu. Ma dabuŋsiga Israel-ŋga daêsam sêkêj whiŋ bocdinaŋ.

Sêkôc Steven dôŋ

8 Steven inj ngac naŋ Anötö ndê mwasiŋ ti ḥaclai gêm inj ahuc, ma kôm gêŋ atu-atu ti gêŋ dalô mbo lau ḥalôm.

9 Magoc lau akêŋ lau Israel-ŋga si toŋ daŋ sic hu sêkêŋ kisa inj. Nac lau dinaŋ sêmeŋ akêŋ malac Sairin ti Aleksandria ma akêŋ gameŋ Silisia ti Esia-ŋga. Muŋ-ŋga ḥac lau akin ḥambwa, magoc tiŋambu si ḥadaui sêhu ḥac siŋ yêc si sakinj, ma êlêmê sêkac sa sêmbo dau si lôm wê-ŋga daŋ. Nac sêpu Steven ti inj ndê yom.

10 Magoc tu Steven ndê gauc ti yom naŋ Njalau Dabun kên têŋ inj-ŋga, dec ḥac sêtôm dom bu sêku inj ndê yom dulu.

11 Tu dinaŋ-ŋga ḥac sêkôc lau ḥatô ma sêkic yom gelec sêwhinj ḥac, bu ḥac oc sêtisa ma sêŋgôlinj yom pi Steven bocdec bu, “Yac aŋgô Steven sôm yom sac-sac pi Moses ma pi Anötö.”

12 Goc ḥac sêsôm yom dau e gêli lau hoŋ si ḥalôm sa, ma lau bata ti lau naŋ sêndôhôŋ yomsu-ŋga sêwhinj. Goc sêkôc inj dôŋ ma sêwê inj e sêkêŋ inj kalhac lau Sanedrin-ŋga si aŋgô-ŋga.

13 Goc sêkêŋ lau tasaj ḥatô sêtisa ma sêsôm, “Inj ngac dindec sôm yom ḥapanj bu êngwiniŋ yac neŋ lôm dabunj ma Anötö ndê yomsu.

14 Yac aŋgô inj sôm bu Yisu Nasaret-ŋga oc sen gameŋ dindec su, ma kêŋ ḥagôlinj wakuc ô mêtê naŋ Moses gic dulu têŋ yac.”

15 Têŋ dinanj lau hoŋ naŋ sêndöc Sanedrin si toŋ, naŋ tahê Steven, ma sêlic bu inj ndê aŋgô andô ḥawasi gitôm aŋela daŋ ndê.

Steven sôm yom têj lau Sanedrin-ŋga

¹ Ma dabuŋsiga ŋamata-ŋga ndac iŋ bu, “Yom didec naŋ sêŋgôliŋ pi am, naŋ yom ŋandô, me mba?”

² Ma Steven ô yom ma sôm, “Asidôwai ti damanji. Anjô su naŋ! Muŋ-ŋga lê abaj Abraham ndöc Mesopotemia, iŋ têj malac Haran gi su dom, ma Anötö ɻawê ɻadau hoc dau asê têj iŋ.

³ Ma sôm têj iŋ, ‘Hu nem gameŋ ti am nem lau siŋ, ma têj gameŋ daŋ naŋ aö bu watôc têj am, naŋ ndi.’

⁴ Bocdinaj iŋ hu lau Saldi si gameŋ siŋ, ma sa gi ndöc Haran. Tiŋambu iŋ damba mbac ndu su, goc Anötö kékij Abraham bu têj gameŋ didec naŋ kwahic dec mac andöc, naŋ meŋ.

⁵ Tigen iŋ kêj nom têj Abraham wêkaiŋ yêc gameŋ didec dom. Mba, Abraham dau tap nom sauŋ daŋ sa dom! Têj ndoc dinaŋ Abraham ndê balêkoc mba, magoc Anötö kêmatiŋ yom tidôŋ têj iŋ, bu iŋ ti iŋ ndê lau wakuc oc sêwêkaiŋ gameŋ dau.

⁶ Ma Anötö sôm têj iŋ bu, ‘Am nem wakuc oc sêhu gameŋ didec siŋ ma sêndöc sêtôm lau apa yêc lau daŋ si gameŋ. Ma ɻac oc sênem akiŋ lau dau, ma lau dau oc sêkôm ɻac ɻayom nditôm yala 400.

⁷ Magoc tiŋambu aö oc wakêŋ ɻagêyô têj lau gameŋ dinaŋ-ŋga naŋ sem akiŋ ɻac, ma am nem wakuc oc sêhu gameŋ dinaŋ siŋ ma sêmbu sêmenj sênem akiŋ aö yêc gameŋ didec.’

⁸ Ma Anötö kêj tpwac sêsê lauŋgac si ɻamlic ɻatô su-ŋga têj Abraham. Tiŋambu Abraham kwê ndê atuŋgac Aisak asê, ma sê iŋ ndê ɻamlic ɻatô su têj

inj ndê bêc ti-8-ŋga. Aisak dau kwê Jakob asê, ma Jakob kwê yac neŋ abanji 12 asê, naŋ sêti yac neŋ gôlôwac Israel-ŋga tonj 12 si ŋahu.

⁹ Josep inj abanji 12 si daŋ, magoc dôwai sem lêmunj inj, dec sêkêŋ inj têŋ lau semlhi. Ma lau dau sêkôc inj sa sêcip gameŋ Isip-ŋga si, ma inj mbo gameŋ dinaj tôm ŋgac akiŋ ŋambwa daŋ. Magoc Anötö mbo whinj Josep,

¹⁰ dec gêm inj si yêc ŋawapac bocke naŋ tap inj sa. Inj kêŋ gauc ŋayham-ŋayham têŋ inj dec lau Isip-ŋga si kiŋ Parao gêlic inj ŋayham, ma kêŋ inj gêm gôlinj gêŋ hoŋ yêc inj ndê andu kiŋ-ŋga, ma gameŋ Isip-ŋga sambuc.

¹¹ Tiŋambu tôbôm gêm Isip ma Kanan ahuc e lau sêhôc ŋawapac atu, ma abanji sêpônda gêŋ sêneŋ-ŋga.

¹² Jakob ŋô ŋawaê bu gêŋ daneŋ-ŋga yêc Isip, dec kêkiŋ ndê atui sêcip Isip si. Têm ŋamata-ŋga dinaj sêcip si ma semlhi gêŋ daneŋ-ŋga, ma sêmbu sêmeŋ.

¹³ Tiŋambu inj kêkiŋ ŋac sêcip Isip si tiyham, ma têŋ dinaj Josep sôm dau asê têŋ ndê asidôwai, ma Parao ŋô ŋawaê pi Josep ndê gôlôwac.

¹⁴ Goc Josep kêkiŋ yom têŋ inj damba Jakob ti inj ndê lau ŋatô, bu ŋac hoŋ sêcip Isip sêtêŋ inj sêndi. ŋac lau dinaj lau 75.

¹⁵ Bocdinaŋ Jakob ti yac neŋ abanji sêcip Isip si, ma sêndöc e sêmbac ndu sêyêc gameŋ dinaj.

¹⁶ Ma tiŋambu ŋac si lau wakuc sêkôc ŋac si ŋakwa su yêc Isip bu sênsuhuŋ ŋac yêc malac Sekem, sêyêc sêhô naŋ Abraham gêmlhi su yêc Hamo ndê atui.

¹⁷ “Tiŋambu, ndoc meŋ kêpiŋ bu yom naŋ Anötö gic bata têŋ Abraham, naŋ ŋandô sa. Têŋ têm dinaj

lau Israel-ŋga naŋ sêndöc Isip, naŋ sêti daêsam ŋandô.

18 Magoc kiŋ wakuc daŋ gêm gôliŋ Isip, naŋ kêyalê Josep dom.

19 Iŋ yob yac neŋ abanji solop dom, ma kēŋ ŋawapac atu têŋ ŋac. Iŋ gic yomsu ŋac bu sêmbalinj balêkoc wakuc hoŋ siŋ sêniŋga.

20 Têŋ ndoc dinanj Moses dinda kôc iŋ, ma Anötö gêlic iŋ ŋayham. Ŋac sêlôm iŋ sêmbo damba ndê andu gitôm ayô tö.

21 Tiŋambu sêkôc iŋ sa si ma sêsiŋ iŋ, ma malô goc Parao ndê atuwê tap iŋ sa ma gôlôm iŋ ti ndê balêkoc.

22 Ma bocdinaŋ dec Moses sôc lôm bapia ma kêdôhôŋ lau Isip-ŋga si gauc hoŋ. Ma iŋ ti ŋgac ŋaŋga tu sôm yom ma kôm gwelen-ŋga.

23 Iŋ mbo e iŋ ndê yala ti 40 su, ma bêc daŋ iŋ gauc gêm bu sa ndi lic ndê asidôwai Israel-ŋga.

24 Têŋ ndoc dinanj iŋ gêlic ŋgac Isip-ŋga daŋ kôm ŋgac Israel-ŋga daŋ ŋayom. Dec iŋ gic ŋgac Isip-ŋga dinanj ndu bu nem iŋ ndê asidôwa dinanj si.

25 Iŋ gauc gêm bu mboe iŋ ndê asidôwai oc sênyalê bu Anötö kêyalinj iŋ sa bu nem ŋac sa, magoc mba. Ŋac sem gauc.

26 Nagalaŋsê iŋ sa gi tiyham ma gêlic Israel lu sic dau sêmbo. Iŋ bu nem malô iŋlu, dec sôm, ‘Amlu asidôwa, ma tu sake-ŋga dec akêŋ kisa daôm?’

27 Magoc ŋgac lu dau si daŋ, naŋ bu kôm ndê asidôwa tisac, naŋ suc Moses sa gi, ma sôm, ‘Asa kêŋ am bu nem gôliŋ ma êmatôc yac?’

28 Bocke? Am bu ndic aö ndu gitôm am gic ŋgac Isip-ŋga daŋ têŋ alhabêc, a?’

29 “Têj ndoc Moses ñgô yom dinaj, nañ in kölhö têj gameñ Midian-ñga gi, ma ndöc dinaj gitôm ñgac apa. Ma yêc dinaj in gêm awhê sa ma kwê balêkoc ñgac lu asê.

30 Yala 40 giñga su, goc anjela danj hoc dau asê têj in ñjalêj bocdec. Moses mbo Lôc †Sainai yêc gameñ sawa, ma gêlic ya ñawahô golom sa a sauñ danj.

31 Gêj dau kôm inj sö ma gauc gêm yom daësam. Inj tigasuc gi bu lic gêj dau, dec ñgô Pômdau awha sa têj inj meñ bocdec bu,

32 ‘Am apami Abraham lu Aisak ma Jakob si Anötö aö.’ Moses ñgô yom dau e kêtitec ñandô ma töc dau bu hôc tandô sa ma lic tiyham.

33 Goc Pômdau sôm têj inj, ‘Kôc nem atapa su yêc gahim, bu gameñ nañ am kalhac, nañ gameñ dabunj.

34 Aö galic su bu aö neñ lau sêmbo sac yêc Isip. Aö gañgô ñac si dañgi, madec gasip gameñ bu wañgaho ñac su yêc ñawapac dau. Bocdinaj kwahic dec aö oc wañkinj am mbu têj Isip ndi.’ ”

35 Steven gic miñ yom dinaj, goc sôm, “Aö wasôm têj mac, bu Moses inj ñgac dau, nañ mun-ñga lau Israel-ñga sêtec inj ti sêsam inj bocdec bu, ‘Asa kêj am bu nem gólinj ti êmatôc yac?’ Tigen Anötö dau ndê anjela hoc dau asê têj inj yêc a sauñ dinaj, ma kêkinj inj bu nem gólinj lau Israel-ñga ma kôc ñac su yêc gameñ Isip-ñga.

36 Bocdinaj inj kôc ñac sêsa akêj Isip sêmeñ. Têj ndoc dinaj inj kôm gêj dalô ti gêj atu-tu daësam yêc gameñ Isip-ñga, ma yêc gwêc nañ sêsam bu Gwêc Koc. Ma inj kôm gêj dalô tidau-tidau yêc gameñ sawa tôm yala 40.

37 “Inj Moses dau dinaj goc sôm têj lau Israel-nga bu, ‘Anötö oc tôtç ɳgac danj yêc mac nem tonj ɳalôm, ti propet nditôm aô dauj.’

38 Moses mbo whinj lau Israel-nga têj ndoc sêmbo gamej sawa. Inj kalhac aŋela naŋ sôm yom têj inj yêc Lôc Sainai, ma yac neŋ abanji ɳalhu, bu kôc Pômdau ndê yom dandöc taŋli-nga ma kêj têj lau Israel-nga. Ma lau dau sic yom dau dulu e meŋ têj yac.

39 Magoc yac neŋ abanji sêtec bu sêsôc inj ɳapu. Nac sêpu inj ma ɳac si ɳalôm gauc gêm gamej Isip-nga ɳapanj, e ɳac atac whinj bu sêmbu sêndi.

40 Têj ndoc Moses mbo Lôc Sainai ɳasawa balinj, naŋ ɳac sêsôm têj Aron bu, ‘Inj ɳgac Moses dinaj, kôc yac sa asa yêc Isip amenj, ma kwahic dec yac am gauc gêj bocke hôc asê inj. Bocdinaj êmasan anötöi gwam bu sêwê yac.’

41 Têj ndoc dinaj ɳac sêmasan makao ɳagatu ti gwam, goc sêndê mwasiŋ atu daŋ tu bu sêtoc gêj dau sa-nga. Nac sêkêj da têj gwam dau, ma atac ɳayham kêlêc pi gêj naŋ ɳac dau amba sêmasan.

42 Tu dinaj-nga dec Anötö puc dômbwê ɳac ma hu ɳac sinj bu sênem akiŋ tata ti gêj umboŋ-nga. Lau propet sêto yom pi ɳac si métê dau bocdec bu:

O mac lau Israel-nga. Yala 40 dinaj mac ambo gamej sawa, naŋ mac akêj nem gêj daŋ ti da têj aô dom. Mba!

43 Mac êlêmê ambalaŋ bac po daŋ tu anem akiŋ mac nem anötö tasaŋ Molek-nga. Ma mac am akiŋ tata daŋ ɳâe Repa ti mac nem anötö, ma apôŋ hamduc têj anötöi gwam daêsam naŋ mac amasaŋ. Tu dinaj-nga aô watiŋ mac su andi andöc gamej Babilon-nga ɳadaŋga tôm lau gapocwalô-

ŋga.

[5:25-27]

44 Yêc gameŋ sawa, Anötö whê sa ti tōc lêŋ têŋ Moses bu lau Israel-ŋga sêmasaŋ tbac dabuŋ daŋ ti ŋac si gameŋ sênen akiŋ iŋ-ŋga, naŋ sêkêŋ tapa yomsu-ŋga yêc ŋjalôm. Iŋ kêmasaŋ gêŋ dau tōm Anötö tōc asê têŋ iŋ, ma abaŋi sêmbalaŋ gêŋ dau whiŋ ŋac, têŋ ndoc ŋac sêŋsêlêŋ si.

45 ŋalêŋ dau dinaŋ Anötö kêŋ ndê bac dabuŋ têŋ lau Israel-ŋga yêc gameŋ sawa. Tiŋambu Anötö soc lau naŋ sêndöc gameŋ Kanan-ŋga su, bu kêŋ gameŋ dau têŋ ŋac. Ma têŋ ndoc Josua wê ŋac sêšöc gameŋ Kanan-ŋga si, naŋ sêmbalaŋ bac dabuŋ dau whiŋ ŋac. Ma bac dau kalhac whiŋ ŋac e Dawid ndê têm.

46 Anötö gêlic Dawid ŋayham, ma Dawid tac whiŋ bu kwê lôm daŋ sa ti Jakob ndê Anötö ndê andu ŋandô.

47 Magoc Dawid kwê andu dau dom, iŋ ndê atuŋgac Solomon kwê andu dau sa.

48 Tigeŋ kwahic dec aö wasôm têŋ mac bu Anötö Ɋaclai ti Ɋawasi Ɋadau, iŋ ndöc andu naŋ ŋamalac sêkwê, naŋ dom. Tôm yom naŋ propet Aisaya to bocdec bu:

49 Pômdau sôm, ‘Undambê ti aneŋ pôŋ kiŋ-ŋga, ma gameŋ nom-ŋga ti gameŋ gahinj lhac-ŋga. Bocdinaŋ mac oc akwê andu kaiŋ bocke tu bu wandöc-ŋga? Me amasaŋ gameŋ bocke tu waŋwhaŋ dauŋ-ŋga?

50 Bu aö dauŋ gakêŋ gêŋ hoŋ dinaŋ.’ ” *[Ais 66:1-2]*

51 Têŋ dinaŋ Steven sôm têŋ ŋac lau Sanedrin-ŋga bu, “Mac lau ŋjalôm ŋadandi-ŋga. Mac am daôm kwi

[Amos

dom, ma mac nem dañamsuŋ kwa ḥaŋga. Mac nem mêtê gitôm apami si. Mac êlêmê atec Ḋalau Dabuŋ ndê gwelenj.

52 Mac nem apami sêkêŋ kisa propet hoŋ naŋ Anötö kêkiŋ. Ma propet naŋ sêhoc yom asê pi ḥagac gitêŋ nem lau si-ŋga naŋ Anötö oc êŋkiŋ meŋ, naŋ apami sic ḥac ndu. ḥagac gitêŋ dau meŋ su, magoc mac akêŋ iŋ sip lau Rom-ŋga amba ma ac iŋ ndu.

53 O mac lau daôm! Mac daôm akôc Anötö ndê yomsu naŋ aŋela sêkêŋ têŋ abaŋi, naŋ su, tigeŋ asôc ḥapu dom!”

Sêtuc Steven ḥa hoc mbac ndu

54 Têŋ ndoc lau Sanedrin-ŋga sêŋgô Steven ndê yom dinaŋ, naŋ ḥac atac ḥandê atu ma sêseŋ lhô tu iŋ-ŋga.

55 Magoc Ḋalau Dabuŋ gêm Steven dau ahuc, ma iŋ tatac undambê ma gêlic Anötö ndê ḥawasi, ma Yisu kalhac Anötö amba andô-ŋga.

56 Dec iŋ sôm, “Alic su naŋ! Aö galic undambê kac sa ma †Namatrac ndê Atu kalhac Anötö ndê amba andô-ŋga.”

57 Nac sêŋgô yom dinaŋ goc sêpôc dañgasuŋ ahuc, ma sêmbwêc atu pi gi. Nac sênti sêtêŋ iŋ si,

58 ma sêtij iŋ sa malac ḥamakê gi, ma sic hu sêtuc iŋ ḥa hoc. Lau naŋ sêŋgôlin yom pi Steven, naŋ sêkac si ḥakwê bambalin su, ma sêkêŋ têŋ ḥagac wakuc daŋ ḥaê Saul bu yob.

59 Nac sêtuc hoc pi Steven sêmbo, ma iŋ teŋ mbec têŋ Pômdau bocdec, “O Pômdau Yisu, kôc anen gatuŋ sa loc.”

60 Goc inj pen ηa haduc-ηga sip gi ma mbwêc atu bu, “Pômdau, gauc nem sac naŋ lau sêkôm têŋ aö, naŋ dom.” Inj sôm su, goc mbac ndu.

8

1-2 Saul gêlic Steven mbac ndu ma atac ηayham tu gêŋ nanj lau dau sêkôm têŋ inj-ηga. Ma tiŋambu lau sêkêŋ whinj ηanŋga-ηga ηatô sêŋsuhuŋ Steven ma sêtaŋ inj.

Saul ma lau Israel-ηga sêkêŋ kisa lau naŋ sêkêŋ whinj Yisu

Têŋ bêc dau dinanj lau sic hu sêkêŋ kisa ηanŋga têŋ lau sêkêŋ whinj-ηga naŋ sêmbo Jerusalem. Tu dinanj-ηga ηac si lau daêsam sêhu Jerusalem siŋ ma sêlhö têŋtêŋ sêtêŋ gameŋ Judia ti Samaria-ηga si. Magoc lau aposel sêhu Jerusalem siŋ dom.

3 Ma Saul bocdinaŋ gic hu bu seŋ lau sêkêŋ whinj Yisu-ηga. Inj kêsalê ηac tôm andu, goc hê ηac sêsa si ma kêŋ ηac sêndöc gapocwalô, lauŋgac sêkêŋ whinj-ηga, ma lauwhê bocdinanj.

Pilip gêm mêtê mbo Samaria

4 Lau sêkêŋ whinj-ηga naŋ sêhu Jerusalem siŋ ma sêlhö têŋtêŋ, naŋ sêhoc ηawaê ηayham pi Yisu asê, yêc malac hoŋ naŋ sêhôc asê naŋ.

5 Pilip têŋ malac atu danj yêc gameŋ Samaria-ηga gi, ma gêm mêtê yêc dindê ma whê sa bu Yisu inj Mesaya dau.

6 Lau daêsam sêŋgô Pilip ndê yom ti sêlic gêŋ dalô naŋ inj kôm, dec sêkêŋ danja inj ndê yom ηapep.

7 Pilip soc ηalau sac daêsam su sêsa yêc lau ti sêmbwêc atu. Ma inj kôm lau bôlinj daêsam ηayham sa.

8 Tu dinaŋ-ŋga lau daēsam yēc malac atu dinanj atac ŋayham atu.

Saimon, ŋgac balō

9 Ngac danj mbo malac dinanj, naŋ ndê ŋaâe Saimon. Tôm ŋasawa balinj inj pec balō ti kôm gêŋ atu-tu e lau gameŋ Samaria-ŋga hoŋ sêhêdaê. Inj toc dau sa bu inj ŋgac tiwaê.

10 Lau atu-tu ma lau ŋambwa hoŋ tatinj Saimon ŋapanj. Nac sêsôm, “Anötö ndê ŋaclai naŋ dasam bu Naŋga Atu, naŋ puc ŋgac dindec dôŋ.”

11 Ma lau daēsam tatinj inj ŋapanj, bu sêhêdaê tu gêŋ atu-tu naŋ inj kôm ŋasawa hic su naŋ-ŋga.

12 Magoc sêhu sinj têŋ ndoc sêŋgô ŋawaê ŋayham pi Anötö ndê gôlinj ma pi Yisu Kilisi, naŋ Pilip hoc asê. Lauŋgac ti lauwhê daēsam sêkêŋ whinj inj ndê yom, ma sêliŋ saŋgu.

13 Ma Saimon dau kêŋ whinj ma gêliŋ saŋgu whinj. Inj gêlic gêŋ dalô ti gêŋ atu-tu naŋ Pilip kôm, dec hêdaê ŋandô ma kékuc inj ŋapanj.

14 Têŋ ndoc lau aposel naŋ sêmbo Jerusalem sêŋgô ŋawaê bu lau Samaria-ŋga sêkôc Anötö ndê yom sa, naŋ sêŋkinj Pita lu Jon sêtêŋ ŋac si.

15 Injlu sêhôc asê ŋac su, goc sêteŋ mbec bu Pômdau kêŋ ndê Njalau Dabuŋ pi ŋac hoŋ.

16 Têŋ ndoc lau Samaria-ŋga dinanj sêkêŋ whinj, naŋ sêliŋ saŋgu tu Pômdau Yisu ndê ŋaâe-ŋga, magoc Njalau Dabuŋ sip meŋ pi ŋac si danj dom. Tu dinanj-ŋga dec Pita lu Jon sêteŋ mbec pi ŋac.

17 Sêteŋ mbec su ma sêkêŋ amba sac ŋac, goc Njalau Dabuŋ meŋ gêm ŋac ahuc.

18 Saimon gêlic bu têj ndoc aposel lu sêkêj amba sac lau dau, naŋ Njalau Dabunj men pi ɻac, dec gauc gêm bu nemlhi ɻaclai dau yêc iŋlu.

19 Iŋ ndac iŋlu bocdec bu, “Akêj ɻaclai dinaŋ lom aö. Ma bocdinaŋ asa naŋ bu wakêj amaŋ sac iŋ, naŋ oc kôc Njalau Dabunj.”

20 Magoc Pita ô yom ma sôm, “Bocke? Am gauc gêm bu nemlhi Anötö ndê mwasinj ɻa mone, a? Am oc niŋjam, ti nem mone hon!”

21 Am wêkaiŋ gwelenj dindec whiŋ yac dom. Nahu bu gauc naŋ yêc am nem ɻalôm, naŋ Anötö gêlic bu solop dom.

22 Kac nem ɻalôm kwi ma hu mêtê sac dinaŋ siŋ. Ma teŋ mbec têj Pômdau bu suc am nem giso kwi pi gauc sac naŋ yêc nem ɻalôm.

23 Aö galic su bu am gêm lêmuŋ Anötö ndê ɻaclai e am ɻalôm gêli sa, ma sac ɻa-ɻaclai sô am dôŋ ɻapaŋ.”

24 Saimon ɻgô Pita ndê yom dinaŋ, goc sôm, “Gitôm bu am teŋ mbec têj Pômdau tu aö-ɻga, ma bocdinaŋ gêj naŋ am sôm yom pi, naŋ oc tap aö sa dom.”

25 Pita lu Jon sêhoc Pômdau ndê yom asê ti sem mêtê lau su, goc sêlhö bu sêmbu sêtêj Jerusalem sêndi. Ma yêc seŋ ɻasawa, naŋ sêsôm ɻawaê ɻayham asê yêc malac daësam naŋ sêyêc gameŋ Samaria-ɻga.

Pilip lu ɻgac Itiopia-ɻga

26 Têj ndoc dinaŋ Pômdau kêkiŋ ndê anjela danj têj Pilip gi, ma sôm têj iŋ bu, “Êmasaŋ daôm, goc sa ndi ma êmsêlêj êmkuc seŋ akêj Jerusalem naŋ sip têj malac Gasa, seŋ naŋ gic gameŋ sawa kic.”

27 Bocdinaŋ Pilip tisa ma kêsêlêŋ gi. Ma yêc seŋ dinaŋ in tap ŋgac Itiopia-ŋga dan sa, naŋ bêc ŋatô su mbo Jerusalem bu lic om, ma bu mbu têŋ ndê gameŋ ndi. In ŋgac tiwaê naŋ yob lau Itiopia-ŋga si Kwin Kandis ndê awa hoŋ, naŋ muŋ-ŋga sêsip in ndê ŋamatu sa.*

28 Têŋ ndoc Pilip tap in sa yêc seŋ, naŋ ŋgac dau ndöc ndê kaleta, ma sam propet Aisaya ndê buku.

29 Dec Njalau Dabuŋ sôm têŋ Pilip, “Am tigasuc kaleta ma êmkuc ŋgac dindê.”

30 Goc Pilip kêtî têŋ kaleta gi ma ŋgô bu ŋgac dau sam propet Aisaya ndê yom asê. Dec Pilip ndac in, “Am sam yom dinan ma kêyalê ŋahu, me mba?”

31 Ma in sôm, “Njamalac daŋ bu whê sa têŋ aö dom, dec oc wanyalê bocke?” Ma in ndac Pilip bu pi kaleta ma ndöc whinj in.

32 In ŋgô bu ŋgac dau sam Aisaya ndê yom bocdec bu:

Nac sêwê in bu sêndic in ndu gitôm domba.

Ma in gêm dau dôŋ tôm domba naŋ sêngapinj ŋamlilchu, magoc taŋ dom.

33 Nac sêngwininj in, ma sêmatôc in ndê yom gi solop dom.

Nac sic in ndu, ma bocdinaŋ in ndê wakuc mba.

[Ais 53:7-8]

34 Ma ŋgac dau ndac Pilip, “Gitôm bu am whê sa têŋ aö bu propet sôm yom dinan pi inj dau, me pi ŋamalac daŋ?”

* **8:27:** Muŋ-ŋga lau si gêbôm daŋ yêc bu lauŋgac akiŋ naŋ sêyob Kin si andu me wapa me lauwhê, naŋ sêsip ɿac ŋamatu sa. Lauŋgac kaiŋ dinan sêsam yêc Yom Inglis bu ‘Eunuch’ (Yunok).

35 Goc Pilip whê yom hoŋ sa têŋ iŋ, gic hu yêc Aisaya ndê yom dinaŋ e sôm ɳawaê ɳayham pi Yisu têŋ iŋ. Ma ɳgac dau kêŋ whinj Yisu.

36-37 Nac si e sêhôc asê bu daŋ poc seŋ ɳamakê. Ma ɳgac dau sôm, “Lic bu dê poc. Gitôm bu aö walij busanju, me mba?”

38 Goc iŋ sôm têŋ ɳgac naŋ gêm gôlinj kaleta bu kêŋ kaleta lhac. Ma iŋlu Pilip sêsip bu si ma Pilip kêku iŋ.

39 Têŋ ndoc naŋ sêpi akêŋ bu sêmenj, naŋ Pômdau ndê Nalau kôc Pilip su sep tigenj. Ma ɳgac dau gêlic iŋ tiyham dom, magoc kölhö ti atac ɳayham gi.

40 Ma Nalau kôc Pilip sa gi kêŋ iŋ mbo malac Asotas. Ma iŋ kêsêlêŋ golom-golom malac, ma sôm ɳawaê ɳayham asê e hôc asê malac Sisaria.

9

Pômdau gêm Saul kwi

1 Têŋ ɳasawa dinaŋ Saul kêŋ kisa lau sêkêŋ whinj Pômdau-ɳga ɳapanj. Inj sôm ɳaŋga bu iŋ oc kôm ɳac ɳayom ma ndic ɳac ndu. Inj têŋ dabuŋsiga ɳamata-ɳga gi,

2 ma ndac iŋ bu to bapia puc iŋ dôŋ-ɳga, bu tôc têŋ lau bata naŋ sêyob lau Israel si lôm wê-ɳga yêc malac Damaskas. Bapia dau kêŋ ɳaclai têŋ Saul bu kôc lauŋgac ti lauwhê Damaskas-ɳga naŋ sêkêŋ whinj Yisu, naŋ dôŋ, ma wê ɳac sa sêtêŋ Jerusalem sêndi bu sêmatôc ɳac.

3 Inj kôc bapia dau su ma kêsêlêŋ e gi kêpiŋ Damaskas. Ma ɳagahô ɳambwa ɳawê atu daŋ akêŋ undambê meŋ pô gameŋ naŋ iŋ mbo.

4 In peŋ sip nom ma ŋô awha daŋ ta in bocdec bu, “Saul, Saul, tu sake-ŋga am kēj kisa aö?”

5 Goc Saul ô yom ma ndac, “O ŋadau, am asa?” Ma awha dau sôm, “Aö Yisu dauŋ, dec am kēj kisa.

6 Am tisa ma sôc malac atu dê ndi. Ma gêj bocke naŋ aö tac whinj bu am kôm-ŋga, naŋ aö oc waŋkiŋ lau bu sêwhê sa têŋ am yêc dindê.”

7 Lau naŋ sêmbo seŋ sêwhiŋ Saul, naŋ sêlhac ti sem dau dônj. Nac sêŋgô ŋakêcsia dau, magoc sêlic ŋamalac daŋ dom.

8 Têŋ ndoc Saul tisa kalhac, naŋ kac tandô sa magoc gitôm dom bu lic gameŋ. Bocdinaŋ lau dinaŋ sêkêm inj sip amba, ma sêwê inj sêsôc malac Damaskas si.

9 Gitôm bêc tö inj mbo tapec, ma gêj ti nôm gêj daŋ dom.

10 Ngac kêj whinj Yisu-ŋga daŋ mbo Damaskas, naŋ ndê ŋaê Ananias. Ma Pômdau hoc dau asê têŋ inj ŋa mbê, ma ta inj bu, “Ananias!” Ma inj ô yom ma sôm, “Aêc Pômdau, bocke?”

11 Goc Pômdau sôm têŋ inj, “Am sa seŋ naŋ sêsam bu Seŋ Solop ma têŋ Judas ndê andu ndi, ma am oc tap ŋgac daŋ sa, naŋ ndê ŋaê Saul akêj malac Tasis. Ngac dau teŋ mbec mbo dinaŋ.

12 Aö gatôc têŋ inj su ŋa mbê bu ŋamalac daŋ ŋaê Ananias oc têŋ inj ndi, kêj amba sac inj, ma kôm inj tandô po asê tiyham.”

13 Ananias ŋô yom dinaŋ ma sôm, “Pômdau. Aö gaŋgô ŋgac dinaŋ ŋawaê su. Inj ŋgac naŋ kêj ŋawapac atu têŋ am nem lau dabuŋ naŋ sêmbo Jerusalem.

14 Ma dabuŋsiga atu-tu sêkêj ŋaclai têŋ inj bu têŋ malac dindec menj, ma kôc lau naŋ sêtoc am nem

ŋaê sa, naŋ dôŋ.”

¹⁵ Magoc Pômdau ô Ananias ndê yom ma sôm, “Am ndi, ma hégo daôm dom! Aö kayalinj ŋgac dau sa su, bu hoc yom asê pi aneŋ ŋaê têŋ lau gameŋ apa-ŋga ti ŋac si kiŋ, ma têŋ lau Israel-ŋga sêwhinj.

¹⁶ Ma ŋawapac ti ŋandê naŋ inj oc hôc tu aneŋ ŋaê-ŋga, naŋ aö oc watôc têŋ inj.”

¹⁷ Goc Ananias têŋ andu dau gi. Inj sôc gi, goc kêŋ amba sac Saul ma sôm, “Aneŋ asidôwa Saul. Pômdau Yisu naŋ hoc dau asê têŋ am yêc seŋ têŋ malac dindec, naŋ kêkiŋ aö gatêŋ am gameŋ. Inj kêkiŋ aö bu wakôm nem tanôm po asê, ma bu Nalau Dabuŋ nem am ahuc.”

¹⁸ Ma ŋagahô gêŋ gitôm i ŋagala peŋ akêŋ Saul tandô, ma inj gêlic gameŋ tiyham. Inj tisa ma Ananias kêku inj.

¹⁹ Ma tinjambu inj gêŋ gêŋ e hôc inj dôŋ.

Saul gêm mêtê mbo Damaskas

Saul mbo Damaskas whiŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga gitôm bêc ŋatô.

²⁰ Ma têŋ têm dau dinan in gic hu gêm mêtê lau yêc lau Israel si lôm wê-ŋga, ma hoc asê têŋ ŋac bu Yisu inj Anötö Atu.

²¹ Ma lau hoŋ naŋ sêŋgô in ndê yom, naŋ sêhêdaê ma sêndac dandi, “Ngac naŋ kêŋ kisa lau Jerusalem-ŋga naŋ sêtoc Yisu ndê ŋaê sa, inj ŋgac dau dindec me? Ma inj têŋ yac mba malac dec meŋ, bu kôc lau sêkêŋ whiŋ Yisu-ŋ ga dôŋ ma wê ŋac sêtêŋ dabuŋsiga atu-tu sêndi bu sêmatôc ŋac.”

²² Tigeŋ Saul sôm yom ŋaŋga ma inj ndê ŋaclai kêsôwec. Inj tôc asê têŋ lau Israel-ŋga naŋ sêndöc Damaskas, bu yom andô, Yisu inj lau Israel si

Mesaya dau. Ma lau naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu dom, naŋ sêtôm dom bu sêô iŋ ndê yom.

23 Saul mbo malac Damaskas e bêc daêsam giŋga su, ma lau Israel-ŋga ɳatô sêkic yom bu sêŋsalê lêŋ bu sêndic iŋ ndu.

24 Ma Saul ɳgô yom dau ɳawaê. Tôm acsalô ti ôbwêc ɳac sêkêŋ lau sêtip gatam malac-ŋga ɳapep bu sêkôc iŋ dôŋ ma sêndic iŋ ndu.

25 Magoc lau naŋ s êl hac sêwhiŋ Saul ti sêŋkuc iŋ, naŋ sem iŋ sa bu lhö ndi. Têŋ ôbwêc daŋ sêkêŋ iŋ sip sambec atu daŋ, ma sêŋwhaŋ iŋ sip akêŋ gatam sauŋ daŋ yêc malac dau ɳatuŋbôm e gi sip nom ma kölhö gi.

Saul mbo Jerusalem

26 Tiŋambu Saul mbu têŋ Jerusalem gi, ma gauc gêm bu mbo whiŋ lau sêkêŋ whiŋ Yisu-ŋga naŋ sêmbo dinaŋ. Magoc ɳac sêkêŋ whiŋ dom bu iŋ gêm dau kwi su ma kêŋ whiŋ Yisu, dec ɳac hoŋ sêtöc iŋ.

27 Magoc Banabas wê iŋ sôc gi kalhac aposel anjô-ŋga. Ma iŋ whê sa bu Pômdau hoc dau asê ma sôm yom têŋ Saul yêc seŋ, ma tiŋambu iŋ kalhac ɳan ga ma gêm mêtê pi Yisu ti atac pa su yêc malac Damaskas.

28 Banabas ndê yom gêm malô lau Jerusalem-ŋga si ɳalôm, dec Saul mbo whiŋ ɳac, ma sôc sa yêc lhu, ma hoc yom asê pi Pômdau Yisu ti atac pa su eŋ.

29 Iŋ sôm yom whiŋ lau Israel-ŋga ɳatô naŋ sêsôm awha Grik, ma kêsa hê bu whê ɳac si gauc sa pi Yisu. Magoc ɳac sêtec iŋ ndê yom, ma bu sêndic iŋ ndu.

30 Yom dau ɳawaê tap lau sêkêŋ whinj-ŋga sa, dec sêkôc inj whinj ɳac sêsip malac Sisaria si, ma sêŋkiŋ inj têŋ malac Tasis gi.

31 Têŋ ɳasawa dinaŋ lau sêhu si kisa têŋ lau sêkêŋ whinj-ŋga sinj. Ma lau sêkêŋ whinj-ŋga yêc gameŋ Judia ti Galili ma Samaria-ŋga sêndöc ti yom malô. Anötö kêŋ Nalau Dabuŋ bu puc ɳac dôŋ ma nem ɳac sa. Ma sêsoč Pômdau ɳapu ti sêtoc inj sa, ma ɳac si tonj kêsôwec tiatu ɳapanj.

Pita kôm ɳgac bôliŋ daŋ ɳayham sa

32 Têŋ têm dinanj Pita kêsêlêŋ golom-golom malac ma gêm mêtê lau. Têŋ bêc daŋ inj sôc malac Lida gi, bu ndic lau sêkêŋ whinj Yisu-ŋga kêsi.

33 Yêc malac dau inj tap ɳgac daŋ ɳaê Aenias sa. Inj ɳgac bôliŋ ma yêc mbô ɳapanj gitôm yala 8 su.

34 Ma Pita sôm têŋ inj, “Aenias. Yisu Kilisi kôm am ɳayham sa. Tisa ma tip nem mbô sa.” Ma ɳagahô Aenias tisa kalhac.

35 Ma têŋ ndoc lau naŋ sêndöc malac Lida ti malac Saron sêlic bu inj ɳayham sa, dec ɳac hoŋ sem si ɳalôm kwi ma sêkêŋ whinj Pômdau.

Pita uŋ awhê batê daŋ sa

36 Têŋ têm dinanj awhê kêŋ whinj-ŋga daŋ ndöc malac Jopa. Inj ndê ɳaê Tabita, naŋ yêc lau Grik awha bu Dokas. Inj awhê naŋ kôm mêtê ɳayham-ɳayham, ma gêm lau ɳalôm sawa sa ɳalêŋ daêsam.

37 Magoc Dokas tap gêmbac atu sa e inj mbac ndu. Goc lau sêŋgwasinj inj ndê ɳamlanj ma sêkêŋ yêc andu ɳalôm ɳahô-ŋga daŋ.

38 Malac Jopa dau yêc kêpiŋ malac Lida, ma têŋ têm lau sêkêŋ whinj-ŋga yêc malac Jopa sêŋgô bu

Pita mbo Lida, naŋ sêŋkiŋ ŋgac lu sêtêŋ iŋ si, ma sêteŋ iŋ ŋanŋa bu mbu têŋ Jopa whinj iŋlu ndi.

39 Pita whinj iŋlu gi e hôc asê Jopa, ma sêwê iŋ pi andu ŋjalôm ŋahô-ŋga dinaŋ gi. Lauwhê sawa daêsam sêmbo ti sêtaŋ Dokas. Nac sêŋgihi Pita ahuc ma sêtôc ŋakwê bambalinj ti ŋakwê ŋatô naŋ Dokas kêmasaŋ têŋ ndoc iŋ mbo tali, naŋ têŋ Pita.

40 Goc iŋ kêŋ ŋac hoŋ sêsa awê si, ma pôŋ haduc ma teŋ mbec. In kac dau kwi bu lic awhê batê dinaŋ, ma sôm, “Tabita, am tisa!” Ma awhê dau tali sa e gêlic Pita, ma yêc dau sa menj ndöc.

41 Goc Pita kêm iŋ sip amba ma keŋ iŋ sa kalhac. Ma iŋ mbwêc lauwhê sawa dinaŋ ti lau sêkêŋ whinj-ŋga ŋatô sêšôc sêmeŋ, ma tôc têŋ ŋac bu awhê dau mbo tali tiyham.

42 Ma gêŋ dau ŋawaê tiapa yêc malac Jopa, e lau daêsam sêkêŋ whinj Pômdau.

43 Ma Pita mbo Jopa bêc ŋatô, whinj ŋgac daŋ ŋaê Saimon. In ŋgac kôm gweleŋ kêmasaŋ bôc ŋamlîc-ŋga.

10

Anötö kêkiŋ aŋela daŋ têŋ Konelias

1 Yêc malac Sisaria ŋgac daŋ mbo, naŋ ndê ŋaê Konelias. In ŋgac bata siŋ-ŋga naŋ yob lau siŋ-ŋga toŋ daŋ yêc lau siŋ Rom-ŋga si toŋ atu naŋ sêsam bu Itali Ɋatoŋ.*

* **10:1:** Lau Rom-ŋga si ŋgac bata naŋ yob lau siŋ-ŋga gitôm 100, naŋ sêsam yêc Yom Inglis bu ‘Centurion’ (Senturion). Konelias in senturion daŋ. Lau siŋ-ŋga gitôm 600 sêmbo Itali Ɋatoŋ ŋjalôm, ma sêsam toŋ atu gitôm Itali Ɋatoŋ yêc Yom Inglis bu ‘Regiment.’ Ma ŋac sêkêŋ Regiment Ɋatoŋ 10 sépitigeŋ sêti toŋ atu, naŋ sêsam bu ‘Legion’ (lau siŋ-ŋga gitôm 6,000).

² Inj ti ndê gôlôwac hoñ sêtoc Anötö sa ma sêsoç inj ñapu ñapep. Inj teñ mbec têñ Anötö tôm bêc hoñ, ma kêñ ndê awa daësam bu nem lau Israel-ñga nañ sêpônda dau, nañ sa.

³ Têñ bêc dañ, acgatu gitôm 3 kilok telha-ñga, nañ Anötö tôc gêñ ñagatu dañ têñ inj. Inj gatu gêlic Anötö ndê anjela dañ têñ inj meñ ma ta inj bu, “Konelias!”

⁴ Goc Konelias tahê inj ti töc dau atu, ma ndac, “Pômdau, bocke?” Ma anjela dau sôm, “Mbec hoñ nañ am teñ, ti mwasiñ nañ am kêñ têñ lau ñalôm sawa, nañ Anötö gêlic gitôm da ñayham nañ inj gauc gêm ñapañ.

⁵ Kwahic dec inj kêñ yom têñ am bocdec bu. Êmkiñ lau ñatô sêtêñ malac Jopa sêndi, bu sêkôc ñgac dañ ñaê Saimon mbu têñ am meñ. Ngac dau ndê ñaê dañ sêsam bu Pita.

⁶ Inj mbo whinj inj ndê wakañgac dañ ñaê Saimon, nañ kôm gwelen bôc ñamlic-ñga, ma inj ndê andu kalhac gwêc dali.”

⁷ Anjela sôm yom dau pacndê su, goc hu inj siñ. Dec Konelias ta inj ndê ñgac akin lu ma inj ndê ñgac siñ-ñga dañ sêmeñ. Ngac siñ-ñga dau gêm inj sa tôm bêc hoñ, ma inj toc Anötö sa.

⁸ Konelias gic miñ têñ ñac pi yom hoñ nañ anjela sôm têñ inj, goc kékij ñac sêtêñ malac Jopa si.

Pita gêlic gêñ ñagatu dañ

⁹ Galanjsê ñac sêñsêlêñ sêmbo señ ma têñ ac kalhac lhu, nañ sêsuñ sa malac atu Jopa. Têñ têm dinaj, Pita pi andu gi bu teñ mbec.

¹⁰ Inj mbo e gêñ yô inj dec tac whinj bu neñ gêñ. Lau sêmasañ inj ndê gêñ sêmbo, ma Pita gatu kaiñ dañ sa.

¹¹ Inj gêlic undambê kac sa, ma gêij gitôm po atu danj nañ sêô wac sip ñakêcsu hale, nañ sêjwhañ sip nom meñ yêc inj aنجô-়ga.

¹² Ma inj gêlic bôc tidau-tidau ma gêij nañ sêjseleñ ña ñatac pu-়ga, ti mbac lôlôc-়ga sêmbo po dau ñalôm.

¹³ Goc awha danj sôm têj inj bocdec bu, “Pita, tisa ndic ma neñ.”

¹⁴ Magoc inj ô yom ma sôm, “Pômdau, mba andô! Moses ndê yomsu gic yao gêij dau ma sôm bu inj gêij ñadômbwi, ma bocdinaj aö whañsunj gêm gauc sambuc.”

¹⁵ Dec awha dau sôm tiyham, “Anötö bu sôm bu gêij danj inj ñawasi, dec am sôm bu gêij ñadômbwi dom.”

¹⁶ Gêij hoñ dinañ hôc asê inj tidim tö su, goc po dau pi undambê gi tiyham.

¹⁷ Têj ndoc dinañ Pita ndê gauc sa bu inj gêlic gêij ñagatu danj, goc inj ndöc ma kôc gauc pi gêij dau ñahu. Têj ndoc dinañ, lau nañ Konelias kêkiñ, nañ sêtap Saimon ndê andu sa, ma sêlhac andu dau ñagatam.

¹⁸ Ma sêta yom ma sêndac bu Saimon nañ sêsam bu Pita, nañ mbo andu dau, me mba.

¹⁹ Pita hê gauc pi gêij nañ inj gatu gêlic nañ mbo, ma Ñalau Dabuñ sôm têj inj, “Saimon, lau tö sêjsalê am.

²⁰ Tisa ma sip nom ndi, ma whiñ ñac ndi. Hêgo daôm bu ñac lau gameñ apa-়ga lec dom, bu aö dauñ kakinj ñac sêmeñ.”

²¹ Goc Pita sip gi ma sôm têj lau dinañ, “Ñamalac nañ mac ajsalê ambo, nañ aö dauñ dec. Mac amen tu sake-়ga?”

22 Ma ɳac sêسôm, “Ngac bata sin-ŋga Konelias kékij yac ameŋ. In ɳac gitêŋ toc Anötö sa-ŋga, ma lau Israel-ŋga hoŋ naŋ sêmbo malac Sisaria, naŋ sêlic in ɳayham. Aŋela dabuŋ daŋ sôm têŋ in bu êŋgalêm am sa têŋ in ndê andu ndi, bu am sôm yom ɳatô têŋ in.”

23 Pita ɳgô ɳac si yom dinaŋ su, goc kôc ɳac sêسôc andu dau si bu sêmbo sêwhiŋ in têŋ ôbwêc dinaŋ.

Pita gêm mêtê têŋ Konelias ti ndê lau

Têŋ galaŋsê Pita ti akêŋ malac Jopa whinj lau dau, ma lau sêkêŋ whinj-ŋga ɳatô akêŋ Jopa sêwhiŋ ɳac si.

24 Bêc daŋ tiyham sêhôc asê Sisaria. Konelias kêŋ bata ɳac, dec mbwêc in ndê dawai ti ndê silip hoŋ sêkac sa sépitigeŋ.

25 Têŋ ndoc Pita bu sôc in ndê andu ndi, naŋ Konelias têŋ in gi, ma hu dau yêc in gahi-ŋga bu toc in sa.

26 Magoc Pita sôm, “Am kôm bocdinaŋ dom! Tisa, bu aö dauŋ ɳamalac ɳambwa.”

27 Inlu sem yomgalôm ma sêسôc andu dau si, ma Pita gêlic lau toŋ atu sêndöc andu ɳalôm.

28 Dec in sôm têŋ ɳac, “Mac aŋyalê bu yac lau Israel-ŋga mba yomsu gic yao yac bu andic ahê lau naŋ lau Israel dom, ma ati ɳacleŋ ɳac d om. Tigen Anötö tôc asê têŋ aö bu wapu ɳamalac daŋ bu ɳadômbwi me sac dom.

29 Bocdinaŋ têŋ ndoc mac aŋkiŋ lau bu sêŋgalêm aö sa, naŋ aö gasôm yom daŋ dom, ma gawhiŋ ɳac gameŋ. Ma kwahic dec, gitôm bu mac asôm asê têŋ aö, ɳahu bocke dec mac aŋgalêm aö sa gameŋ?”

30 Goc Konelias ô yom ma sôm, “Bêc hale su, aö gambo andu ti gaten mbec têj acgatu gitôm kwahic dec-ŋga, têj 3 kilok telha-ŋga. Ma ŋagahô ŋamalac daŋ ti ŋakwê ŋawasi atu hôc asê kalhac aö aŋôŋ-ŋga.

31 Ma inj sôm têj aö bu, ‘Konelias, Anötö ŋô am nem mbec, ma gauc gêm mwasiŋ naŋ am kêŋ têj lau ŋalôm sawa.

32 Kwahic dec êmkiŋ lau ŋatô sêtêj malac Jopa sêndi, ma sêkôc ŋgac daŋ ŋaê Saimon naŋ sêsam bu Pita, naŋ meŋ. Inj ti ŋacleŋ inj ndê wakaŋgac ŋaê Saimon ma ndöc whinj inj. Ngac kêmasaŋ bôc ŋamlili-ŋga dinaŋ ndê andu kalhac gwêc ŋadali.’

33 Aö gaŋgô su, goc ŋagahô kakiŋ lau ŋatô sêtêj am sêloc, ma ŋayham bu am mweŋ su. Kwahic dec yac hoŋ dambo Anötö aŋgô-ŋga, ma yac bu aŋgô yom bocke naŋ Pômdau gic atu am bu sôm têj yac.”

34 Goc Pita gic hu yom ma sôm, “Kwahic dec aö kayalê pi ŋandô bu Anötö toc lau toŋ daŋ sa, hôc gêlêc toŋ ŋatô su dom.

35 Yomandô! Lau akêŋ lau ŋaton nom-ŋga hoŋ naŋ sêtöc inj ma sêkôm mêtê ŋayham ma solop, naŋ inj oc kôc ŋac sa.

36 Anötö kêŋ ndê ŋawaê ŋayham têj lau Israel, ma yom dau hêganôŋ Yisu Kilisi, naŋ ti lau Israel ma lau gameŋ apa-ŋga hoŋ si Pômdau, ma whê lêŋ naŋ datap yom malô sa tu inj-ŋga, naŋ sa. Mac aŋgô ŋawaê dau su.

37 Mac aŋyalê gêŋ hoŋ naŋ hôc asê gameŋ Judia-ŋga, têj ndoc Jon gêm mêtê ma kêku lau mbo Galili e meŋ têj dec.

38 Anötö kêŋ inj ndê ŋaclai atu ti Ʌnalau Dabuŋ gêm

Yisu Nasaret-ŋga ahuc, dec kēyaliŋ inj sa tu kōm gwelenŋ-ŋga. Ma Anötö whinj inj, dec inj gêm lau sa yēc gameŋ daēsam, ma kōm lau hoŋ naŋ Sadaŋ ndē ŋaclai kēgwiniŋ ŋac dōŋ, naŋ ŋayham sa tiyham.

³⁹ Yac ambo awhinj inj, ma alic gēŋ hoŋ naŋ inj kōm yēc lau Israel si gameŋ ma yēc Jerusalem. Nac sic inj ndu pi a,

⁴⁰ magoc tēŋ bēc titō-ŋga Anötö uŋ inj sa akēŋ lau batē-ŋga, ma kōm bu lau daēsam sēlic inj.

⁴¹ Lau hoŋ sēlic inj dom, magoc yac lau naŋ aŋ ti anôm gēŋ awhinj Yisu tēŋ ndoc inj tisa ma mbo whinj yac tiyham, naŋ Anötö kēyaliŋ yac sa bu ahoc inj ndē tisa ŋawaê asê.

⁴² Ma Anötö gic atu yac bu anem mêtê lau, ma bu ahoc yom asê bu inj kēyaliŋ Yisu dau sa su, bu ẽjsahê lau tali ti lau batê hoŋ tēŋ bēc ŋambu-ŋga.

⁴³ Ma propet akwa hoŋ bocdinaŋ sêhoc yom asê pi inj. Nac sêto bu lau hoŋ naŋ sêkēŋ whinj inj, naŋ Anötö oc suc ŋac si sac kwi tu inj ndē ŋaê-ŋga.”

⁴⁴ Pita sôm yom dau mbo, ma Njalau Dabuŋ gêm lau hoŋ naŋ sêŋgô inj ndē yom, naŋ ahuc.

⁴⁵ Ma lau Israel-ŋga naŋ sêkēŋ whinj Yisu ma sêmbo sêwhiŋ Pita, naŋ sêhêdaê ŋandô bu sêlic Anötö kêmwasinj lau naŋ sêmbo lau Israel si tonj dom, naŋ ŋa Njalau Dabuŋ.

⁴⁶ Bu ŋac sêŋgô ŋac lau dau sêšôm yom awha wakuc-ŋga ti sêmpinj Anötö, tôm Njalau Dabuŋ hôc ŋac awha sa. Dec Pita sôm tēŋ lau Israel-ŋga dinaj,

⁴⁷ “Anötö kêŋ Njalau Dabuŋ têŋ lau gameŋ apaŋga dindec tôm inj kêŋ têŋ yac lau Israel-ŋga. Bocdinaŋ ŋayham bu ŋac sêlinj busaŋgu.”

⁴⁸ Goc inj kêŋ yatu bu sêŋku ŋac tu Yisu Kilisi ndê

ηაê-ηga. Ma tiŋambu lau dinaŋ sêndac Pita bu mbo whinj ɳac tôm bêc ɳatô.

11

Pita gic miŋ lau gameŋ apa-ηga si yom têŋ lau Jerusalem-ηga

¹ Lau aposel ti lau sêkêŋ whinj Yisu-ηga naŋ sêmbo gameŋ Judia-ηga, naŋ sêŋgô ɳawaê bu lau naŋ Israel dom, naŋ sêkôc Anötö ndê yom sa sêwhinj.

² Magoc têŋ ndoc Pita hu Sisaria siŋ ma mbu têŋ Jerusalem gi, naŋ lau ɳatô sêšôm inj. ɳac lau Israel-ηga naŋ sêkêŋ whinj Pômdau, ma sêsap lau Israel-ηga si sakij akwa ma pwac sêšê ɳamlic ɳatô su-ηga dôŋ. Ma ɳac sêšôm Pita bocdec bu,

³ “Bocke am sôc lau naŋ sêŋkuc yac neŋ mêtê dasê ɳamlic-ηga dom, naŋ si andu, ma gêŋ gêŋ whinj ɳac?”

⁴ Dec Pita gic hu whê sa timala têŋ ɳac, gêŋ hoŋ naŋ hôc asê inj, ma sôm,

⁵ “Têŋ bêc daŋ aö gateŋ mbec gambo malac Jopa, e gatuŋ kaiŋ daŋ sa ma galic gêŋ ɳagatu daŋ. Galic gêŋ gitôm po atu daŋ, naŋ sêšô wac sip ɳakêcsu hale, ma sêŋwhaŋ sip akêŋ undambê têŋ aö meŋ.

⁶ Aö gatôc gwaniŋ ma galic bôc nom-ηga tidautidau, bôc saleŋ-ηga ti gêŋ naŋ sêŋsêlêŋ ɳa ɳatac pu-ηga, ma mbac lôlôc-ηga.

⁷ Dinaŋ su, goc gaŋgô awha daŋ sôm têŋ aö bocdec bu, ‘Pita! Tisa ndic ma neŋ.’

⁸ Magoc aö gaô yom ma gasôm, ‘Pômdau, mba andô! Moses ndê yomsu gic yao gêŋ dau ma sôm

bu inj gêj ñadômbwi, ma aö whaŋsuŋ gêm gauc sambuc.'

⁹ Ma awha dau sa akêj undambê tiyham ma sôm, ‘Anötö bu sôm bu gêj daŋ inj gêj ñawasi, dec am sôm bu ñadômbwi dom.’

¹⁰ Gêj hoŋ dinaŋ hôc asê aö tidim tö su, goc Pômdau kôc mbu pi undambê gi tiyham.

¹¹ Ma têŋ ndoc dinaŋ lauŋgac tö sêhôc asê andu naŋ aö gambo. Namalac daŋ kêkiŋ ñac sêtêŋ aö sêmeŋ akêj malac Sisaria.

¹² Nalau Dabuŋ sôm têŋ aö bu wahêgo dauŋ tu ñac lau gameŋ apa-ŋga lec dom, ma kac aö bu wawhiŋ ñac wandi, dec aö gawhiŋ ñac ga. Ma asidôwai 6 akêj Jopa sêwhiŋ yac si. Yac ahôc asê ma asôc ñamalac dau ndê andu a.

¹³ Ma inj gic miŋ têŋ yac bu aŋela daŋ hoc dau asê têŋ inj yêc ndê andu, ma sôm yom têŋ inj bocdec bu, ‘Emkiŋ lau sêtêŋ malac Jopa sêndi ma sêkôc Saimon naŋ sêsam bu Pita, naŋ meŋ.

¹⁴ Inj oc whê yom sa têŋ mac, pi lêŋ naŋ am ti nem lau hoŋ atap Anötö ndê mwasinj nem mac si ambo tamli ñapanj-ŋga sa.’

¹⁵ “Bocdinaŋ aö gac hu bu wasôm yom têŋ ñac, ma têŋ ndoc dau dinaŋ Nalau Dabuŋ gêm ñac ahuc tôm inj meŋ pi yac têŋ ñamata-ŋga.

¹⁶ Ma têŋ dinaŋ aö gauc gêm Pômdau ndê yom bocdec bu, ‘Jon kêku lau ña bu, tigeŋ Anötö oc êŋku mac ña Nalau Dabuŋ.’

¹⁷ Lau dinaŋ sêkêŋ whiŋ Pômdau Yisu Kilisi tôm yac lau Israel-ŋga dakêŋ whiŋ, ma bocdinaŋ dec Anötö kêmwasiŋ ñac ña Nalau Dabuŋ tôm inj kôm têŋ yac. Anötö dau ndê lêŋ dinaŋ, ma aö asa dec bu

walhac ahuc?”

¹⁸ Lau Israel-ŋga dau sêŋgô Pita ndê yom dinaj e ŋac si yom mba, ma sêmpij Anötö ma sêsôm, “Kwahic dec yac tanyalê bu lau hoŋ naŋ sem dau kwi, naŋ oc sêtap Anötö ndê mwasiŋ sêndöc tali ŋapan-ŋga sa. Yac lau Israel-ŋga, ma lau naŋ sêmbo Israel si toŋ dom, naŋ sêwhinj.”

Lau sêkêŋ whiŋ Yisu yêc malac Antiock

¹⁹ Têŋ ndoc lau Israel-ŋga sic Steven ndu, naŋ sic hu sêkêŋ kisa lau sêkêŋ whiŋ-ŋga e ŋac si daêsam sêhu Jerusalem siŋ ma sêlhö têŋtêŋ. ɻnatô sêtêŋ gameŋ Pionisia-ŋga ti nduc Saipras, ma ɻnatô sêtêŋ malac Antiock si. Yêc gameŋ bocke naŋ sêhôc asê, naŋ sêhoc ɻawaê ɻayham asê, magoc sêsôm têŋ lau Israel-ŋga tawasê.

²⁰ Magoc lau ɻatô naŋ sêhu Jerusalem siŋ, naŋ si malachu Sairin ma nduc Saipras, naŋ sêtêŋ Antiock si, ma sic hu sêsôm ɻawaê ɻayham pi Pômdau Yisu têŋ lau Grik sêwhinj lau Israel-ŋga yêc malac dinaj.

²¹ Ma Pômdau gêm mbec gwelenj dau e lau daêsam ɻandô sem dau kwi ma sêkêŋ whiŋ Pômdau.

²² Tiŋambu lau Jerusalem-ŋga naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu, naŋ sêŋgô gêŋj dau ɻawaê, dec sêŋkinj Banabas têŋ Antiock gi.

²³⁻²⁴ Banabas inj ɻagac ɻayham naŋ ɻalau Dabuŋ gêm inj ahuc ma kêŋ whiŋ ɻaŋga. Têŋ ndoc inj hôc asê Antiock, naŋ gêlic bu lau daêsam sêtap Anötö ndê mwasiŋ sa ma sêkêŋ whiŋ Yisu. Dec inj tac ɻayham atu, ma kêgilí ɻac bu sêsap Pômdau dôŋ, ma sêkêŋ whiŋ inj ti si ɻalôm sambuc. Ma têŋ ndoc dinaj lau daêsam sêŋgô Banabas ndê yom ma sêkêŋ whiŋ Pômdau.

²⁵ Malô goc Banabas têj malac atu Tasis gi ma kêsalê Saul.

²⁶ In tap in sa su, goc kôc in sa, ma inlu sêmbu sêtêj Antiok si. Ma inlu sêkôm gwelenj yêc gôlôwac dabuŋ ɳalôm, sêndôhôj lau daêsam gitôm yala sambuc daŋ. Malac Antiok ti malac ɳamata-ɳga naŋ lau sic hu sêsam lau sêkêj whinj-ɳga bu Kilisi ndê lau.

²⁷ Têj ɳasawa dinaŋ propet ɳatô akêj Jerusalem sêsip Antiok si.

²⁸ Ma ɳalau Dabuŋ kac ɳac si ɳgac daŋ ɳaê Agabus, dec tisa yêc lau sêkêj whinj-ɳga aŋgô-ɳga, ma hoc yom asê bu tiŋambu tôbôm atu oc nem gameŋ naŋ lau Rom sem gôlinj, naŋ ahuc sambuc. (Ma in ndê yom dau ɳandô sa têj ndoc Klaudias ti kiŋ Rom-ɳga.)

²⁹ Tu dinaŋ-ɳga lau naŋ sêkêj whinj Yisu sêkôc gauc pi lêj bu sênen asidôwai naŋ sêndöc gameŋ Judia-ɳga, naŋ sa. ɳac tigeŋ-tigeŋ sic awa sa tôm Anötö kêmwasinj ɳac,

³⁰ ma sêkêj têj Banabas lu Saul bu sêkôc sa sêndi, ma sêkêj têj lau sêkêj whinj-ɳga si lau bata naŋ sêmbo Jerusalem.

12

Lau sêkêj whinj-ɳga sêtap kisa atu sa

¹ Têj ndoc dinanj Kiŋ †Herod gauc gêm tidôj bu kêj kisa lau sêkêj whinj-ɳga, ma kôc ɳac si lau ɳatô dôj.

² In gic atu in ndê lau siŋ, dec sic Jon ndê dôwa Jems ndu ɳa bien balinj.

³ In gêlic bu gêj dinanj kôm lau Israel-ɳga atac ɳayham sa, dec inj sôm bu inj ndê lau siŋ-ɳga

sêkôc Pita dôj, têj têm lau Israel-ŋga sêlic om atu †Mwasin Bolom Yist Mba-ŋga.

⁴ Bocdinaŋ lau siŋ-ŋga sêkôc Pita dôj ma sêkêŋ inj ndöc gapocwalô. Ma sêkêŋ lau siŋ-ŋga tonj hale sêyob inj sêô dau sêô dau, ma ŋgac hale sêmbo tonj tigen-tigen ŋalôm. Herod gauc gêm bu kêŋ inj ndöc dinan e lau Israel si Mwasin Bolom Yist Mba-ŋga ti †Pasowa-ŋga pacndê, goc kôc inj sa ma êmatôc inj yêc lau aŋgô-ŋga.

⁵ Bocdinaŋ Pita ndöc gapocwalô, magoc lau sêkêŋ whin-ŋga hoŋ naŋ sêmbo Jerusalem, naŋ sêteŋ mbec ŋaŋga tu inj-ŋga têj Anötö.

Pômdau ndê anjela gêm Pita sa

⁶ Têj ôbwêc danj Pita yêc bêc yêc gapocwalô, ma Herod kêmatiŋ yom tidôj su bu êmatôc inj têj laŋsê. Sêso inj amba dôj ŋa sen lu, ma gi sêso pi ŋgac siŋ-ŋga lu. Ma lau siŋ-ŋga ŋatô sêlhac sêyob gatam.

⁷ Ma ŋagahô ŋambwa Pômdau ndê anjela danj hôc asê, ma ŋawê pô gapocwalô ŋalôm. Inj tonj Pita sip ŋabi e tali sa, ma sôm têj inj, “Ngagahô! Tisa!” Goc sen naŋ sêso inj amba dôj, naŋ tigoloŋ ma penj sip gi.

⁸ Ma anjela sôm, “Êmasanj daôm. Kic nem piŋkap dôj ma sôc nem atapa ti ŋakwê baliŋ sa, goc êmkuc aö.” Pita kôm gitôm inj sôm,

⁹ ma kêkuc anjela dau. Inj gauc gêm bu gêŋ naŋ anjela kôm, naŋ gitôm mbê danj, ma kêyalê dom bu gêŋ dau inj gêŋ ŋandô.

¹⁰ Inju sêŋlêc ŋgac siŋ-ŋga lu naŋ sêyob andu dau e sêhôc asê gatam naŋ sa malac lôm. Gatam dau gêlêc dau su, ma sêsa awê si. Inju sêŋsêlêŋ sêsa seŋ danj, ma sep tigen anjela hu inj siŋ.

11 Têj dinaŋ Pita ndê gauc sa ma sôm têj dau, “Kwahic dec aö kayalê tidôj bu Pômdau kêkiŋ ndê aŋela bu êŋgaho aö su yêc Herod amba, bu gêŋ naŋ lau Israel-ŋga gauc gêm bu sêkôm têj aö, naŋ oc ŋandô sa dom.”

12 Inj kêyalê gêŋ dau pi ŋandô, goc sa têj awhê danj ŋaê Maria ndê andu gi. Maria inj Jon, tŋgacsêŋom naŋ sêsam bu Mak, naŋ dinda. Ma têj ôbwêc dinaj lau daësam sêkac sa sêmbo Maria ndê andu bu sêter mbec.

13 Pita hôc asê ma kêmati gatam. Ma awhê akinj danj ŋaê Roda sa gi bu lic asa kêmati gatam.

14 Inj ŋô inj awha dec kêyalê bu Pita, dec tac ŋayham sa atu ma kêlhiŋ gatam siŋ kêtí mbu gi ma sôm têj lau bu, “Pita dê kalhac gatam!”

15 Magoc ŋac sêkêj whinj dom, ma sêsmôr têj inj bu, “Am nem gauc kêŋsôŋ!” Goc inj sôm yom pi Pita ŋapanj e ŋac sêsmôr, “Mboe inj ndê aŋela, me?”

16 Sêkôc gauc dinaj sêmbo, ma Pita gacgeŋ kêmati gatam kalhac. Malô ma sêlêc gatam su têj inj e sêlic inj ma sêso ŋandô.

17 Pita gic amba bu sênen dau dôj, goc gic miŋ yom pi ŋalêj naŋ Pômdau kôc inj su yêc gapocwalô. Ma inj sôm, “Mac andi ma asôm asê têj Jems ma asidôwai ŋatô.” Goc inj hu ŋac siŋ ma sa gi.

18 Têj bêbêc lau siŋ-ŋga naŋ sêyob gapocwalô sêlic bu Pita angô mba. Gêŋ dau gêli ŋac ŋalôm sa ŋandô, ma ŋac gauc gêm yom daësam pi inj bu oc mbo nde.

19 Ma Herod ŋô ŋawaê, dec kêj lau sêŋsalê inj e gimba. Goc inj kêsu lau siŋ-ŋga naŋ sêyob Pita, ma gic atu bu sêndic ŋac ndu.

Pômdau gic Herod ndu

Tinjambu Herod hu gameñ Judia-ŋga siñ ma sa têñ malac Sisaria gi bu mbo bêc ŋatô.

20 Tôm ŋasawa hic balinj ŋagec gi su, nañ yom ŋawapac ŋatô yêc Herod ma lau malac Taya ma Saidon-ŋga ŋalhu, dec inj gêlic ŋac sac. Magoc têñ têm inj mbo malac Sisaria, nañ lau dau ŋalôm tigeñ ma gauc gêm bu sêhê wamba inj tiyham. Nahu bu ŋac sêmbo Herod ndê gôliŋ ŋapu ma lau gameñ dinanj-ŋga takwê Herod tôm yala hoñ, bu nem ŋac sa ŋa gêñ daneñ-ŋga ŋatô. Tu dinanj-ŋga sêmasañ yom whinj Blastus, ŋgac nañ yob Herod ndê andu, ma semlhi inj bu nem ŋac awha têñ Herod. Ma sic ndoc bu sêmasañ yom wamba-ŋga dau whinj Herod.

21 Têñ bêc dau Herod sôc ndê ŋakwê ti ŋawasi kinj-ŋga sa, goc ndöc ndê pôñ ma sôm ndê yom daësam asê têñ lau malac lu dinanj-ŋga.

22 Ŋac sêngô su ma sêmbwêc, “Kec! Awha dindec ŋamalac ŋambwa ndê awha dom, anötö dañ ndê awha.”

23 Herod ŋgô ŋac si yom dinanj, dec toc dau sa kêlêc ma kêñ waê têñ Anötö dom. Ma tu dinanj-ŋga Pômdau ndê aŋela gic inj ma kôm inj gêmbac atu. Dombo sem inj ahuc ma señ inj e mbac ndu.

24 Têñ têm dinanj ma kêsêlêñ meñ, nañ lau sem mêtê ŋapan e Anötö ndê yom tiapa, ma lau daësam sêkêñ whinj.

25 Banabas lu Saul sic bata si gwelenj yêc malac Jerusalem, goc sêmbu sêtêñ Antiok si. Ma sêkôc Jon, ŋgac nañ sêsam inj ndê ŋaê dañ bu Mak, nañ whinj injlu gi.

13

Sem mbec Banabas lu Saul bu sêkôm gweleŋ

¹ Lau propet ti kêdôhôŋ-waga bocdec sêmbo m alac Antiok ma sêkôm gwelenj yêc gôlôwac dabuŋ ñalôm. Banabas lu Saimon naŋ sêsam bu Naiga, Lusias akêŋ malac Sairin, Saul ma Manaen (naŋ tiatu whinj †Herod Antipas têŋ ndoc iŋlu sêmbo balê).

² Têŋ bêc daŋ ñac lau dau sêmbo sêwhinj dau ma sêhu gêŋ daneŋ-ŋga siŋ tu sêtoc Pômdau sa-ŋga. Ma Ñalau Dabuŋ sôm têŋ ñac bu, “Aö kayalinj Banabas lu Saul sa bu sêkôm gwelenj ñawaê ñayham-ŋga. Bocdinaj anem mbec iŋlu ma aŋkiŋ iŋlu sêsa sêndi ma sêkôm gwelenj dau.”

³ Lau dau sêŋgô su, goc sêhu gêŋ daneŋ-ŋga siŋ ti sêteŋ mbec ñasawa daŋ tiyham, ma sêkêŋ amba sac Saul lu Banabas, ma sêŋkiŋ iŋlu sêsa si.

Saul lu Banabas sêmbo nduc Saipras

⁴ Ñalêŋ dinaŋ Ñalau Dabuŋ kêkiŋ Saul lu Banabas, dec iŋlu sêtêŋ malac Selusia si, ma sêpi wanj daŋ ma sêsa nduc Saipras si.

⁵ Ñac sêšôc baö yêc malac Salamis, ma sêšôc lau Israel si lôm wê-ŋga yêc dindê, ma sem mêtê lau ti sêhoc Anötö ndê yom asê. Ma Jon mbo whinj iŋlu bu nem iŋlu sa.

⁶ Tiŋambu sêŋsêlêŋ ma sêhoc ñawaê ñayham asê yêc nduc Saipras ñagamenj hoŋ e sêhôc asê malac Papos. Yêc dinaj sêtap propet tasaj daŋ sa naŋ kôm gwelenj mbectoma-ŋga whinj. Inj ñgac Israel-ŋga daŋ ma inj ndê ñaê Ba-Jisas.

⁷ Inj gêm akiŋ ñgac Rom-ŋga naŋ gêm gôliŋ nduc Saipras, naŋ ndê ñaê Segias Polas. Gôliŋwaga dau

inj ሥገር ተጋዥር, ፒርድ ክሬልም በናብስ ለሁል ሁ, ሥ
በኩረት ዘዴ ለመተዳደሪያ ነው እና የመተዳደሪያ ነው.

8 ጥሩ በአዲስ አበባ ክሬልም ከተማ እና የመተዳደሪያ ነው,
በኩረት ዘዴ ለመተዳደሪያ ነው እና የመተዳደሪያ ነው.
በኩረት ዘዴ ለመተዳደሪያ ነው እና የመተዳደሪያ ነው.

9 ተሸዋ እና የመተዳደሪያ ነው እና የመተዳደሪያ ነው,
በኩረት ዘዴ ለመተዳደሪያ ነው እና የመተዳደሪያ ነው.

10 “አንድ የመተዳደሪያ ነው እና የመተዳደሪያ ነው,
በኩረት ዘዴ ለመተዳደሪያ ነው እና የመተዳደሪያ ነው.
በኩረት ዘዴ ለመተዳደሪያ ነው እና የመተዳደሪያ ነው.

11 ተሸዋ እና የመተዳደሪያ ነው እና የመተዳደሪያ ነው,
በኩረት ዘዴ ለመተዳደሪያ ነው እና የመተዳደሪያ ነው,
በኩረት ዘዴ ለመተዳደሪያ ነው እና የመተዳደሪያ ነው.

12 ተሸዋ እና የመተዳደሪያ ነው እና የመተዳደሪያ ነው,
በኩረት ዘዴ ለመተዳደሪያ ነው እና የመተዳደሪያ ነው.

Pol gêm mêtê mbo Antiok

13 ተሸዋ እና የመተዳደሪያ ነው እና የመተዳደሪያ ነው,
በኩረት ዘዴ ለመተዳደሪያ ነው እና የመተዳደሪያ ነው,
በኩረት ዘዴ ለመተዳደሪያ ነው እና የመተዳደሪያ ነው.

14 ተሸዋ እና የመተዳደሪያ ነው እና የመተዳደሪያ ነው,
በኩረት ዘዴ ለመተዳደሪያ ነው እና የመተዳደሪያ ነው.

* **13:14:** የመተዳደሪያ ነው እና የመተዳደሪያ ነው
የመተዳደሪያ ነው እና የመተዳደሪያ ነው.

15 Sêngô Anötö ndê yom naŋ sêsam yêc Buku Yomsu-ŋga ti Propet si Buku, goc lau bata lôm wê-ŋga-ŋga sêkêj yom têj inju ma sêşom, “Asidôwa lu. Amlu nem yom bu yêc bu apuc lau dindec dôj, dec asôm asê têj yac.”

16 Goc Pol tisa kalhac, ma gic amba têj lau bu sênen dau dôj, goc sôm, “Mac lau Israel-ŋga ti mac lau apa naŋ atoc Anötö sa. Aŋgô su naŋ!

17 Yac lau Israel-ŋga mba Anötö kêyalin yac mba abanji sa. Ma tinjambu inj kôm ŋjac si wakuc naŋ sêndöc gamej Isip-ŋga, n aŋ sêti lau toŋ atu. Ma têj ndoc inj kôc ŋjac su yêc Isip, naŋ kôm gêj ti ŋaclai atu daêsam.

18 Tinjambu ŋjac sêkôm mêtê wachuc daêsam tôm yala 40 naŋ sêmbo gamej sawa, magoc Anötö hu ŋjac siŋ dom.

19 T injambu inj ku lau toŋ 7 dulu yêc gamej Kanan-ŋga, ma kêj ŋjac si gamej têj lau Israel-ŋga sêwêkaiŋ.

20 Gêj hoŋ dinaŋ hôc asê yêc yala 450 ŋjalôm. Tinjambu inj kêj lau sêmatôc yom-ŋga sêyob lau Israel-ŋga e meŋ têj propet Samuel ndê têm.

21 Têj ndoc dinaŋ lau dau sêndac kiŋ daŋ bu nem gôlinj ŋjac, ma Anötö kêj Saul, naŋ ndê damba Kis akêj Benjamin ndê toŋ. Saul gêm gôlinj tôm yala 40,

22 goc Anötö kôc inj su ma kêj Dawid ti kiŋ ô inj su. Ma inj sôm yom pi Dawid bocdec bu, ‘Aö galic Jessi ndê atu Dawid bu ŋgac naŋ ndê ŋjalôm ti gauc tap aneŋ atac whiŋ sa, ma oc kôm gêj hoŋ tôm aö atac whiŋ.’

23 Anötö kêyalin ŋgac nem lau si-ŋga Yisu sa yêc Dawid dau ndê wakuc, tôm inj gic bata muŋ su, ma

kêŋ in hôc asê Israel.

²⁴ Yisu gic hu ndê gweleŋ su dom, ma Jon gêm mêtê têŋ lau Israel-ŋga hoŋ bu sênem si ŋjalôm kwi ma sêliŋ busaŋgu.

²⁵ Têŋ ndoc Jon ndê gweleŋ kêpiŋ bu pacndê, naŋ in sôm têŋ lau bu, ‘Mac gauc gêm bu aö asa? Ngac naŋ Anötö gic bata bu ti mac nem Mesaya, naŋ aö dom. Mba! Magoc in oc meŋ êŋkuc aö. Inŋ ngac tiwaê ma aö ngac ŋambwa, gitôm dom bu watî in ndê ngac akiŋ tu waŋgapwêc inŋ ndê atapa ŋawalô su-ŋga.’

²⁶ “O asidôwai. Mac lau Israel-ŋga naŋ asa akêŋ abaŋ Abraham, ti mac lau naŋ ambo lau Israel si tonj dom magoc atoc Anötö sa. Nawaê dindec pi Anötö ndê lêŋ nem lau si-ŋga, naŋ in kêŋ gic waê yac hoŋ.

²⁷ Lau Israel Jerusalem-ŋga ti ŋac si lau bata sêsam propet akwa-kwa si yom asê yêc ŋac si lôm wê-ŋga tôm bêc Sabat-ŋga hoŋ. Magoc têŋ têm Yisu hôc asê, naŋ sêŋyalê dom bu inŋ Mesaya dau, ma sêkic yom bu sêndic inŋ ndu. ŋac sêŋyalê dom bu lêŋ bocdinan dec kôm yom naŋ lau propet dau sêhoc asê pi Mesaya, naŋ ŋandô sa.

²⁸ ŋac sêtap yom giso daŋ sa pi Yisu tu bu sêndic inŋ ndu-ŋga lec dom, magoc sêndac Pailot bu ndic inŋ ndu.

²⁹ ŋac si lêŋ dinaŋ dec kôm yom hoŋ naŋ sêto pi Yisu muŋ su, naŋ ŋandô sa. Pailot ndê lau sic Yisu ndu su, goc lau sêkôc inŋ su yêc a gicso ma sêkêŋ inŋ ndê ŋamlan yêc sêhô.

³⁰ Magoc Anötö uŋ in sa akêŋ lau batê-ŋga.

³¹ Ma tôm bêc daêsam inŋ mbo whinj lau naŋ sêŋsêlêŋ sêwhiŋ inŋ têŋ ndoc inŋ gic hu ndê gweleŋ

yêc Galili e lau sic inj ndu yêc Jerusalem. Nac lau dau sêlic inj tisa su yomandô, madec sêsôm asê têŋ lau hoj.

32-33 Kwahic dec yac asôm ɣawaê ɣayham asê têŋ mac bocdec bu, Anötö uŋ Yisu sa akêŋ lau batê-ŋga. Ma bocdinaŋ dec yom naŋ inj gic bata têŋ abanji, naŋ kwahic dec inj kôm ɣandô sa têŋ abanji si lau wakuc yac dec. Tôm yom naŋ sêto yêc Wê tilu-ŋga yêc Buku Wê-ŋga bocdec bu, ‘*Acsalô lec am ti aö neŋ atuŋgac solop, ma aö gati am Damam.*’

34 Anötö uŋ inj sa akêŋ lau batê-ŋga bu inj ɣamlie tibalê dom. Bu mba, dec oc tôm dom bu sêto yom bocdec bu, ‘*Pwac dabuŋ naŋ aö kamatiŋ gawhiŋ Dawid, naŋ tidôŋ su, ma mac oc atap pwac dau ɣamwasinj sa.*’

35 Ma yom dau Dawid to yêc bocdec, ‘*Am oc hu nem Ngac Dabuŋ siŋ bu tibalê dom.*’

36 Aŋgô su naŋ! Dawid to yom dinaŋ hêganôŋ inj dau dom. Bu têŋ ndoc Dawid gic bata gwelenj naŋ Anötö kêŋ sip inj amba, naŋ Dawid mbac ndu whinj lau têm dinaŋ-ŋga, ma sêŋsuhanj inj whinj ndê apai. Ma inj ndê ɣamlaj tibalê su.

37 Tigeŋ Yisu, naŋ Anötö uŋ inj sa akêŋ lau batê-ŋga, naŋ ndê ɣamlaj tibalê dom.

38 “Bocdinaŋ aneŋ asidôwai hac, aŋgô. Aö tac whinj bu mac aŋyalê ɣapep bu yom naŋ yac ahoc asê têŋ mac, naŋ bu whê mac nem gauc sa pi lêŋ bu Anötö suc mac nem sac kwi tu Yisu-ŋga.

39 Mac nem danj gitôm dom bu êŋkuc yomsu hoj naŋ Moses to e Anötö lic inj bu ɣamalac gitêŋ. Mba andô! Tigeŋ kwahic dec lau naŋ sêkêŋ whinj Yisu, naŋ Anötö gêlic ɣac bu lau gitêŋ tu inj-ŋga.

40 Ayob daôm bu atec ɻawaê ɻayham dindec dom, tu bu yom naŋ lau propet sêôm, naŋ ɻandô sa pi mac dom. Yom dau bocdec:

41 Alic su naŋ mac lau apu yom ti atanô bôlê-ɻga. Kwahic dec aö oc wakôm gêj atu daŋ, naŋ lau bu sêôm asê têj mac, dec oc akêj whinj dom! Mac alic ti ahêdaêm, magoc oc andiŋam!” *[Hab 1:5]*

42 Pol gic bata iŋ ndê yom dinaŋ, ma iŋlu Banabas bu sêhu lôm wê-ɻga siŋ sêsa awê sêndi. Ma lau sêndac iŋlu bu sêmbu sêmeŋ têj Sabat ɻambu-ɻga, ma sêôm yom tiyham pi gêj hoŋ dinaŋ.

43 Lau bata lôm wê-ɻga sêkêj gôlôwac sêsa si su, ma lau daêsam sêŋkuc Pol lu Banabas. Lau ɻatô ɻac lau Israel-ɻga, ma lau ɻatô ɻac lau gameŋ apa-ɻga naŋ sêŋkuc lau Israel si sakîŋ sênen akiŋ Anötö-ɻga. Ma Pol lu Banabas sem yomgalôm sêwhiŋ ɻac, ma sem la ɻac bu takwê Anötö ndê mwasiŋ tu bu puc ɻac si sêkêj whiŋ dôŋ tôm bêc hoŋ.

44 Sabat daŋ tiyham hôc asê, ma lau daêsam andô sêkac dau sa bu sêŋgô Pômdau ndê yom. Kêpiŋ bu lau malac-ɻga hoŋ sêmeŋ sêpitigen.

45 Tigeŋ lau Israel-ɻga ɻatô sêlic tonj atu dinaŋ ma sem lêmuŋ ɻandô. Bocdinaŋ ɻac atac ɻandê ma sêôm yom sac-sac daêsam bu sêŋgwiniŋ Pol ti ndê yom.

46 Magoc iŋlu Banabas sêlhac ti atac pa su ma sêô ɻac si yom ma sêôm, “Anötö kêkiŋ alu bu asôm iŋ ndê yom asê têj mac lau Israel-ɻga muŋ. Magoc mac atec iŋ ndê yom. Mac atec bu atap seŋ andöc tamli-ɻga sa, a? Tu dinan-ɻga dec alu oc ahu mac siŋ, ma atêj lau naŋ lau Israel dom, naŋ andi.

47 Pômdau dau gic atu alu bu akôm bocdinaj, tôm yom naŋ Aisaya to pi Anötö ndê ŋgac akiŋ bocdec bu:

Aö waŋkiŋ am gitôm ŋawê bu têŋ lau naŋ lau Israel dom, naŋ ndi. Ma am oc sôm ŋawaê ŋayham asê pi anen lêŋ wanem lau si-ŋga e tiapa yêc gameŋ hoŋ.” **[Ais 49:6]**

48 Lau gameŋ apa-ŋga dinaŋ sêŋgô yom dau, ma ŋac atac ŋayham sa ma sêtoc Pômdau ndê yom sa. Ma lau hoŋ naŋ Pômdau kêyaliŋ ŋac sa su bu sêtap seŋ sêndöc tali-ŋga sa, naŋ sêkêŋ whiŋ.

49 Ma Pômdau ndê yom gi tiapa gêm gameŋ hoŋ dinaŋ ahuc.

50 Magoc yêc malac dinaŋ lau Israel-ŋga ŋatô sêŋgilí lau bata ti lauwhê tiwaê naŋ sêmbo gôlôwac Israel-ŋga ŋalôm, ma sêkêŋ kisa Pol lu Banabas ma sêmasuc iŋlu su yêc ŋac si gameŋ.

51 Bocdinaj iŋlu sêtoŋ kop su yêc si gahi bu tôc lau dau si giso asê, ma sêtêŋ malac Aikoniam si.

52 Ma Anötö kêŋ Nalau Dabur gêm lau malac Antiok-ŋga naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu, naŋ ahuc, ma sêmbo ti atac ŋayham ŋapaŋ.

14

Pol lu Banabas sem mêtê sêmbo malac Aikoniam

1 Pol lu Banabas sêhôc asê malac Aikoniam, ma sêŋkuc si gêbôm ma sêšôc lau Israel si lôm wê-ŋga si. Ma yêc dinaj iŋlu sem mêtê ŋalêŋ ŋayham e lau daêsam sêkêŋ whiŋ Yisu, lau Israel-ŋga ma lau gameŋ apa-ŋga sêwhiŋ.

2 Magoc lau Israel-ŋga naŋ sêkôc iŋlu si yom sa ti sêkêŋ whiŋ dom, naŋ sêŋgilí lau gameŋ apa-ŋga e sêlic lau sêkêŋ whiŋ-ŋga sac.

3 Tu dinan̄-ŋga Pol lu Banabas sêmbo malac Aikoniām ŋasawa hic balin̄, ma sêlhac ŋaŋga tu bu sêwhê Pômdau ndê yom sa-ŋga. Ma Pômdau kêŋ ŋaclai têŋ inlu bu sêkôm gêŋ dalô ti gêŋ atu-tu, tu bu puŋ yom naŋ inlu sêhoc asê pi in̄ ndê mwasin̄, naŋ dôŋ.

4 Gêŋ dau kôm lau malac-ŋga sêwhê dau kôc, ŋatô sêlhac sêwhin̄ lau Israel-ŋga, ma ŋatô sêlhac sêwhin̄ aposel lu dinan̄.

5 Têŋ dinan̄ lau Israel-ŋga ma lau gameŋ apa-ŋga naŋ sêkêŋ kisa inlu, naŋ sêkic yom sêwhin̄ ŋac si lau bata bu sêkôm inlu ŋayom ma sêtuc inlu ŋa hoc ndu.

6-7 Tigen̄ inlu sêŋgô ŋapuc, ma bocdinaŋ dec sêlhö sêtêŋ gameŋ Likonia-ŋga si. Ma yêc gameŋ dinan̄, inlu sêkôm gweleŋ ŋawaê ŋayham-ŋga yêc malac Listra ma malac Derbi ma yêc ŋagameŋ ŋamakê-ŋga.

Pol lu Banabas sêtêŋ malac Listra si

8 Yêc malac Listra ŋac bôlin̄ dan̄ mbo, naŋ gahi lu-lu tibalê. Dinda kôc in̄ bocdinaŋ, ma in̄ kêsêlêŋ dan̄ dom.

9 Têŋ bêc dan̄ in̄ ndöc gameŋ naŋ Pol gêm mêtê mbo, ma ŋô in̄ ndê yom. Pol tahê in̄ e kéyalê bu in̄ kêŋ whin̄ Pômdau ŋaŋga tôm bu kôm in̄ ŋayham sa.

10 Dec Pol ta yom ŋa awha atu ma sôm, “Tisa lhac!” Ma ŋagahô ŋambwa ŋac dau tisa ma kêsêlêŋ.

11 Lau Likonia-ŋga sêlic gêŋ naŋ Pol kôm, dec sêmbwêc yêc dau awha-ŋga ma sêşôm, “Kec, anötöi sem ŋamalac aŋgô ma sêşip sêtêŋ yac sêmeŋ.”

12 Ma sêhê ŋaê Seus pi Banabas kêkuc ŋac si anötö ŋamata-ŋga ndê ŋaê. Ma sêsam Pol bu Hermes, kêkuc ŋac si anötö apa dan̄ ŋaê, ŋahu bu in̄ ŋac sôm yom-ŋga.

13 Lau malac dinaŋ-ŋga si lôm tu sênenem akinj ŋac si anötö apa Seus, naŋ kalhac kêpiŋ malac dau ŋagatam. Ma anötö apa Seus ndê dabuŋsiga daŋ, ti ŋac lau malac-ŋga atac whinj bu sêkêŋ gêŋ pi ya ti da têŋ Pol lu Banabas. Dec iŋ kôc makao gapoc ŋatô ma gêŋ ŋatô tu sêŋgôlôn makao ma sêkêŋ ti da-ŋga, ma ŋac hoŋ sêkac dau sa sêmbo malac dau ŋasactô.

14 Magoc têŋ ndoc aposel lu sêŋgô gêŋ dinaŋ ŋawaê, naŋ sêkac si ŋakwê kic bu sêtôc asê bu sêlic gêŋ dau so sambuc. Ma sêsa ŋalhu si, ma sêmbwêc yom bocdec bu,

15 “Ei! Mac akôm iŋ dinaŋ tu ake-ŋga? Alu ŋamalac atôm mac, ma ameŋ bu asôm ŋawaê ŋayham asê têŋ mac. Alu bu asôm têŋ mac bu ahu nem anötöi tasaŋ hoŋ siŋ ma anem daôm kwi ma anem akinj Anötö Tali Ɂadau, naŋ kêmasan undambê ti nom ma gwêc ti gêŋ hoŋ.

16 Muŋ-ŋ ga iŋ kêŋ ŋasawa têŋ lau nom-ŋga hoŋ bu sêkôm gêŋ tôm si atac whinj.

17 Magoc iŋ kêmwasinj lau nom-ŋga ŋapanj bu whê ŋac si gauc sa pi iŋ. Iŋ kêŋ u gic akêŋ umboŋ, dec mac nem ôm sem ŋandô daêsam. Iŋ kêŋ gêŋ danen-ŋga daêsam têŋ mac, ti gêŋ ŋayham-ŋayham tu bu kôm mac atac ŋayham-ŋga.”

18 Iŋlu sêwhê gêŋ hoŋ dinaŋ sa têŋ lau dau, magoc lau ŋatô si gauc sa dom, ma sêkôm ŋaŋga bu sêkêŋ da têŋ iŋlu.

19 Têŋ dinaŋ lau Israel-ŋga ŋatô naŋ sêmenj akêŋ malac Antiok ma Aikoniam, naŋ sêsonj yom daêsam têŋ lau e sêkac si ŋalôm kwi ma sêlic Pol lu Banabas sac. Dec sêtuc Pol ŋa hoc e gauc gêm bu iŋ mbac ndu su, goc sêhê iŋ sa malac ŋamakê gi.

20 Magoc lau sêkêŋ whiŋ Yisu-ŋga ɳatô sêsa si sêngihi iŋ a huc, dec iŋ tisa ma mbu sôc malac Listra gi. Ma ɳagalaŋsê iŋlu Banabas sêlhö sêtêŋ malac Derbi si.

Pol lu Banabas sêmbu sêtêŋ Antiok si

21 Iŋlu sêšôm ɳawaē ɳayham asê yêc malac atu Derbi, e lau daêsam sêkêŋ whiŋ Pômdau. Tiŋambu iŋlu sêmbu si, ma sic lau sêkêŋ whiŋ-ŋga kêsi yêc malac Listra, Aikoniam, ma Antiok yêc gameŋ Pisidia-ŋga.

22 Sêpuc lau sêkêŋ whiŋ-ŋga dôŋ bu sêlhac ɳaŋga ma sêhu si sêkêŋ whiŋ siŋ dom. Sêšôm têŋ ɳac bu, “Yac bu dambo Anötö ndê gôliŋ ɳapu, naŋ iŋ gêŋ sauŋ dom. Dalhac ɳaŋga ma dahôc ɳawapac dandic ɳawaē.”

23 Ma yêc lau sêkêŋ whiŋ-ŋga ɳatoŋ hoŋ naŋ iŋlu sic kêsi, naŋ Pol lu Banabas sêŋyalin lau bata sa bu sêyob toŋ tigeŋ-tigeŋ. Iŋlu sem mbec lau bata dau ma sêkêŋ ɳac sêšip Pômdau, naŋ ɳac hoŋ sêkêŋ whiŋ iŋ, naŋ amba. Ma ɳac hoŋ sêhu gêŋ daneŋ-ŋga siŋ tu bu sêteŋ mbec-ŋga, ma sêndac Pômdau bu puc lau bata dau dôŋ.

24 Iŋlu sic gameŋ Pisidia-ŋga kêsi su, goc sêtêŋ gameŋ Pampilia-ŋga si.

25 Yêc dinaŋ sêhoc ɳawaē ɳayham asê yêc malac Pega, ma tiŋambu sêsa malac Atalia si.

26 Ma yêc Atalia sêpi waŋ daŋ, ma sêmbu sêtêŋ malac Antiok naŋ yêc gameŋ Siria-ŋga si. Muŋ-ŋga lau yêc malac d au sêŋyalin iŋlu sa ma sêteŋ Anötö bu êmwasiŋ iŋlu tu gwelen naŋ kwahic dec iŋlu sic bata su-ŋga.

27 Sêhôc asê su goc sêkac lau sêkêj whinj-nga hoj sa, ma sic miŋ gêj hoj naŋ Anötö gêm iŋlu sa bu sêkôm. Ma sêšom asê têj ɻac bu kwahic dec Anötö gêlêc gatam su têj lau naŋ lau Israel dom, dec ɻac si lau daêsam sêkêj whinj Yisu.

28 Ma iŋlu sêmbo sêwhinj lau sêkêj whinj-nga yêc malac Antiok ɻasawa balij.

15

Lau atu-tu sêkac sa sêmbo Jerusalem

1 Lau sêkêj whinj-nga ɻatô akêj gameŋ Judia-ŋga sêhôc asê Antiok, ma sêndôhôj yom têj lau sêkêj whinj-nga naŋ lau Israel dom, naŋ bocdec bu, “Mac bu asê nem laungac si ɻamlic ɻatô su aŋkuc pwac naŋ Moses to yom pi, naŋ dom, dec oc tôm dom bu Anötö nem mac si.”

2 Tu yom dinaj-nga dec kisa atu yêc Pol lu Banabas ma lau gameŋ Judia-ŋga dinaŋ ɻasawa, ma sêseŋ dau ɻapanj pi yom dau. Bocdinaŋ lau sêkêj whinj-nga sêŋyalij Pol lu Banabas ma lau sêkêj whinj-nga ɻatô sa, ma sêŋkiŋ ɻac bu sêpi Jerusalem sêndi ma sêŋgô lau aposel ti lau bata si gauc pi yom dau.

3 Sêŋkiŋ ɻac si su, ma têj ndoc Pol ti lau dau sêŋsêlêŋ sêmbo senj, naŋ sic miŋ têj lau sêkêj whinj-nga yêc gameŋ Pionisia ti Samaria-ŋga, pi ɻac si gweleŋ têj lau naŋ lau Israel dom. Sêwhê sa bu lau apa daêsam sêkac si ɻalôm kwi ma sêkêj whinj Pômdau. Ma yom dau kôm lau sêkêj whinj-nga hoj atac ɻayham atu.

4 Ma têj ndoc sêhôc asê Jerusalem, naŋ lau sêkêj whinj-nga ti aposel ma lau bata sêkôc ɻac sa. Ma

iŋlu sic miŋ gēŋ hoŋ naŋ Anötö gêm iŋlu sa bu sêkôm.

⁵ Têŋ dinaŋ lau Palêsaŋ ɻatô naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu, naŋ sêtisa ma sêsôm, “Yac gauc gêm tidôŋ bu dandic atu bu lau gameŋ apa-ŋga naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu, naŋ sêsê lauŋgac si ɻamlic ɻatô su ma sêsôc Moses ndê yomsu ɻapu.”

⁶ Goc sêkac lau aposel ti lau bata hoŋ sa sêpitigeŋ bu sêkôc gauc pi yom dau.

⁷ Sêsôm yom ɻasawa balin su, goc Pita tisa ma sôm, “Asidôwai, gauc nem gêŋ naŋ Anötö kôm têŋ lau gameŋ apa-ŋga ɻatô, têŋ têm dê gi su. Mac aŋyalê su bu iŋ gêlic ɻayham bu ɻac sêŋgô ɻawaê ɻayham sa aö daun whaŋsuŋ, ma sêkêŋ whiŋ.

⁸ Anötö naŋ kêyalê ɻamalac hoŋ si ɻalôm, naŋ kêŋ ɻalau Dabuŋ têŋ ɻac tôm iŋ kêŋ têŋ yac, dec tôc asê bu iŋ ndê mwasiŋ gic ɻac ɻawaê whiŋ.

⁹ Iŋ kêmasaŋ ɻac si ɻalôm ɻawasi sa tu ɻac si sêkêŋ whiŋ-ŋga, gitôm iŋ kôm têŋ yac. Gêŋ dau whê sa bu iŋ gêlic yac hoŋ bu lau kaiŋ tigeŋ.

¹⁰ Magoc iŋ kôc ɻac sa tu sêŋkuc Moses ndê yomsu-ŋga dom. Yomsu dau kêŋ ɻawapac têŋ yac ti damanji, naŋ datôm dom bu dahôc. Bocke dec mac bu akêŋ ɻawapac dau sac lau gameŋ apa-ŋga naŋ sêkêŋ whiŋ, naŋ si bakêyac? Mac bu akôm bocdinaŋ dec oc aŋsahê Anötö, ma mboe oc kôm iŋ atac ɻandê. Ma mac oc alhac iŋ ndê lêŋ nem lau si-ŋga ahuc.

¹¹ Magoc yac dakêŋ whiŋ bu Anötö gêm yac lau Israel-ŋga si tu mwasiŋ naŋ datap sa ɻambwa yêc Pômdau Yisu-ŋga. Ma ɻac lau dindê bocdinaŋ.”

¹² Ma têŋ dinaŋ Banabas lu Pol sic miŋ yom pi

gêj dalô ti gêj atu-tu naŋ Anötö gêm iŋlu sa bu sêkôm yêc lau gameŋ apa-ŋga ŋalôm. Ma lau hoŋ naŋ sêkac sa sêndöc, naŋ sem dôŋ ma sêkêŋ danja iŋlu si yom.

¹³ Iŋlu si yom pacndê, goc Jems sôm yom asê bocdec bu, “Asidôwai, anjô aneŋ yom.

¹⁴ Pita whê sa têŋ yac su pi gêj naŋ Anötö kôm bu kôc lau gameŋ apa-ŋga ŋatô sa sêti iŋ ndê.

¹⁵ Gêj dau kêkuc yom naŋ propet danj to muŋ su bocdec bu:

¹⁶ Pômdau sôm, ‘Tinjambu aö oc wambu wameŋ, ma wapuc Dawid ndê gôliŋ kiŋ-ŋga dôŋ tiyham. Dawid ndê gôliŋ dau kwahic dec ti-sac gitôm andu naŋ tiakwa su, magoc aö oc wakwê sa tiyham.

¹⁷ Nalêŋ dinaŋ dec wamasanj lêŋ bu lau sêŋsalê aö, ma sêtigasuc aö tiyham. Ma lau gameŋ apa-ŋga naŋ gahê aneŋ ŋ aê pi ŋac, naŋ sêwhinj.’ Pômdau, naŋ oc kôm gêj dau ŋandô sa, naŋ ndê yom dau dinaŋ.

¹⁸ Iŋ kêmasanj lêŋ dau gwanaŋ su.” *[Amos 9:11-12]*

¹⁹ Goc Jems sôm, “Bocdinaŋ aö gauc gêm bu lau gameŋ apa-ŋga naŋ sêkac si ŋalôm kwi ma sêšôc Anötö ndê gôliŋ ŋapu, naŋ oc dakêŋ ŋawapac têŋ ŋac dom.

²⁰ Mba! Dato bapia têŋ ŋac, ma dakêŋ puc ŋac bu sêneŋ gêj daneŋ-ŋga naŋ lau sêkêŋ ti da têŋ anötöi gwam, naŋ dom, bu gêj dau ŋadômbwi yêc Anötö anjô-ŋga. Danem la ŋac bu sêkôm mêtê mockain-ŋga dom, ma sêneŋ bôc naŋ sêkiŋ ndu ma wata ti dac naŋ dom.

²¹ Yom dau dinaŋ. Moses ndê yom, naŋ oc

sêŋyalê su, ma bocdinaŋ dato yom pi dom. Bu lau sem mêtê pi Moses ndê yom yêc malac atu-tu hoŋ gitôm yala daêsam su, ma sêsam iŋ ndê buku yêc ŋac si lôm wê-ŋga tôm bêc Sabat-ŋga hoŋ.”

Sêto bapia têŋ lau gameŋ apa-ŋga

22 Têŋ dinan̄ lau aposel ti lau bata, ma lau sêkêŋ whin-ŋga hoŋ si ŋalôm tigen̄, bu sêŋyalin̄ ŋac si lau ŋatô sa, bu sêtêŋ Antiok sêwhin̄ Pol lu Banabas sêndi. Nac s êŋyalin̄ lau sêkêŋ whin-ŋga si ŋgac bata lu sa, naŋ Judas, naŋ sêsam iŋ ndê ŋaê dan̄ bu Basabas, lu Sailas.

23 Ma sêto bapia dan̄ bu iŋlu sêkôc tôhôŋ, naŋ sôm yom bocdec bu:

Yac ato bapia dindéc têŋ mac lau gameŋ apa-ŋga naŋ akêŋ whin̄ Pômdau, yêc malac Antiok ma gameŋ Siria-ŋga ti Silisia-ŋga. Mac nem asidôwai yac lau aposel ti lau bata lec, akôm acsalô ŋayham têŋ mac.

24 Yac atap sa bu yac mba lau ŋatô sêhôc asê mac, ma sêkôm mac nem ŋalôm ŋawapac tu ŋac si yom pi mêtê dasê laungac ŋamlic-ŋga. Yac aŋkiŋ lau dau sêtêŋ mac sêloc dom.

25 Bocdinaŋ yac hon̄ gauc gêm tidôŋ bu anyalin̄ lau ŋatô sa ma aŋkiŋ ŋac sêtêŋ mac sêloc sêwhin̄ yac mba silip ŋayham lu, naŋ Pol lu Banabas.

26 Iŋlu sêkêŋ dau sambuc bu sêhoc Pômdau Yisu Kilisi ndê ŋawaê ŋayham asê, ma sêtöc dau dom bu sêmbac ndu tu iŋ ndê ŋaê-ŋga.

27 Ma kwahic dec yac aŋkiŋ Judas lu Sailas sêwhin̄ iŋlu sêtêŋ mac sêloc, bu sêpuc yom bapia dindéc-ŋga dôŋ.

28 Yac bu akêŋ ɻawapac têŋ mac dom, tigeŋ bu anem la mac. Ma yac akêŋ whinj bu Nalau Dabuŋ oc puc yac mba yom dau dôŋ. Yom dau bocdec.

29 Aneŋ gêŋ daneŋ-ŋga naŋ lau sêkêŋ ti da têŋ anötöi gwam, naŋ dom. Aneŋ bôc naŋ sêkiŋ ndu ma wata ti dac, naŋ dom. Ma akôm mêtê mockainj-ŋga dom. Ayob daôm bu ambo ahê gêŋ dau, naŋ dec oc akôm mêtê ɻayham. Yom dau dinan. Acsalô ɻayham têŋ mac hoŋ.

30 Sêto bapia dau su, goc sêŋkiŋ lau dau sêtêŋ Antiok si. Ma yêc dindê, ɻac sêkac lau sêkêŋ whinj-ŋga sa, ma sêkêŋ bapia dau têŋ ɻac.

31 Lau sêkêŋ whinj-ŋga sêsam, dec puc ɻac dôŋ ma kôm ɻac atac ɻayham sa.

32 Judas lu Sailas dau propet lu, ma sêšôm yom ti sêkêŋ gauc ɻayham daêsam têŋ lau sêkêŋ whinj-ŋga, bu sêpuc ɻac dôŋ.

33 Sêmbo sêwhinj ɻac bêc ɻatô, goc lau sêkêŋ whinj-ŋga sem mbec inju ɻa yom malô, ma sêŋkiŋ inju sêmbu sêtêŋ gôlôwac dabuŋ Jerusalem-ŋga, naŋ sêŋkiŋ inju sêmeŋ, naŋ si tiyham. [

34 Magoc Sailas gauc gêm bu mbo malac Antiok.]

35 Ma Pol lu Banabas sêmbo malac Antiok, ma inju sêwhinj lau daêsam, sêmbo ti sêndôhôŋ lau ma sêhoc Pômdau ndê yom asê.

Pol lu Banabas sêhu dau siŋ

36 Tiŋambu Pol sôm yom têŋ Banabas bocdec bu, "Aö gauc gêm bu hêclu dambu datêŋ malac hoŋ naŋ muŋ-ŋga dahoc Pômdau ndê yom asê dambo, naŋ dandi. Dandic lau kêsi yêc dindê, ma dalic bu ɻac sêmbo ɻalêŋ bocke."

³⁷ Banabas tac whiŋ bu sêkôc Jon naŋ sêsam inj ndê ɳaê danj bu Mak, naŋ whiŋ inju ndi.

³⁸ Magoc Pol gêlic gauc dau bu yham dom. Nahu bu muŋ-ŋga Jon hu inju ma inju si gwelen siŋ yêc gameŋ Pampilia-ŋga.

³⁹ Tu yom dinanŋ-ŋga Pol lu Banabas sêseŋ dau e sêhu dau siŋ. Banabas kôc Mak ma inju sêpi waŋ danj ma sêtēŋ nduc Saipras si.

⁴⁰ Magoc Pol kêyalinŋ Sailas sa bu êŋsêlêŋ whiŋ inj ndi. Asidôwai Antiock-ŋga sem mbec inju ma sêtēŋ Pômdau bu puc inju dôŋ ɳa inj ndê mwasiŋ, ma tinjambu inju sêlhö si.

⁴¹ Ma inju sic gameŋ Siria ti Silisia-ŋga kêsi ma sêpuc lau sêkêŋ whiŋ-ŋga dôŋ yêc gameŋ dinanŋ.

16

Timoti kôm gwelen whiŋ Pol lu Sailas

¹ Pol lu Sailas sêhôc asê malac Derbi, ma tinjambu sêtēŋ malac Listra si. Yêc malac dinanŋ ɳgac kêŋ whiŋ-ŋga danj ɳaê Timoti mbo. Inj dinda inj awhê Israel-ŋga danj naŋ kêŋ whiŋ Pômdau, ma Timoti damba inj ɳgac Grik-ŋga.

² Lau sêkêŋ whiŋ-ŋga naŋ sêmbo malac Listra ma Aikoniam sêlic Timoti bu ɳgac ɳayham ma sêmpinj inj.

³ Pol tac whiŋ bu Timoti êŋsêlêŋ ti kôm gwelen whiŋ inj. Tigeŋ inj kêyalê bu lau Israel-ŋga hoŋ naŋ sêmbo gameŋ dinanŋ, naŋ sêŋyalê bu Timoti damba inj ɳgac Grik-ŋga. Tu dinanŋ-ŋga inj sê Timoti ndê ɳamlic ɳatô su.

⁴ Tinjambu sêŋsêlêŋ sêlom-sêlom malac, ma sêhoc yom naŋ lau bata ti lau aposel sêmatiŋ tidôŋ yêc

Jerusalem, naŋ asê têŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga bu sêŋkuc.

⁵ Nalêŋ dau dinaŋ Anötö puc lau si sêkêŋ whiŋ dôn yêc malac hoŋ dinaŋ, ma tôm bêc hoŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga si toŋ kêsôwec tiatu.

Polyēc mbê pi ŋgac Masedonia-ŋga

⁶ Nalau Dabuŋ kalhac Pol ti lau naŋ sêwhiŋ inj ahuc, bu sênenm mêtê yêc gameŋ Esia-ŋga têŋ ñasawa dinaŋ dom. Bocdinaj dec ŋac gacgeŋ sêmbo gameŋ Prigia ti Galesia-ŋga, ma sêkôm gweleŋ sêmbo dinaj.

⁷ Têŋ ndoc sêhôc asê gameŋ Misia-ŋga ŋabatiŋ, ma bu sêšôc malac Bitinia sêndi, naŋ Yisu ndê Nalau kalhac ŋac ahuc tiyham.

⁸ Bocdinaj sêhôc gêlêc gameŋ Misia-ŋga ma sêsiŋ malac Troas si.

⁹ Têŋ ôbwêc dinaj Pol yêc mbê ma gêlic ŋgac danj akêŋ gameŋ Masedonia-ŋga menj kalhac inj aŋgô-ŋga, ma teŋ inj bocdec bu, “Têŋ Masedonia mwenj ma nem yac sa.”

¹⁰ Pol yêc mbê dau su ma whê sa têŋ yac* e aŋyalê bu Anötö mbwêc yac bu anem mêtê têŋ lau Masedonia-ŋga. Bocdinaj dec yac aŋsahic dauŋ bu atêŋ lau dau andi.

Lidia kôc Pol ndê yom sa ma kêŋ whiŋ Yisu.

¹¹ Yac api waŋ yêc Troas ma solop atêŋ nduc Samotres a, ma ŋagalaŋsê yac ahu nduc dau siŋ ma asôc baö yêc malac Niapolis.

* **16:10:** Yêc ŋabatiŋ 10 Luk to yom ‘yac,’ dec tôc asê bu inj dau mbo whiŋ Pol têŋ ndoc dinaj e tôm ndoc sêtêŋ malac Pilipai si -yêc ŋabatiŋ 19 inj to ‘yac’ tiyham dom. Inj kôm ŋalêŋ tigeŋ yêc Apo 20:5-21:18; ma 27:1-28:16.

¹² Goc yac aŋsêlêŋ atêŋ malac Pilipai a a mbo bêc ɻatô. Malac dau ti gameŋ Masedonia-ŋga ɻa-malac atu, ma lau Rom-ŋga naŋ sem gôliŋ gameŋ dau, naŋ sêndöc malac dinaŋ.

¹³ Têŋ Sabat daŋ yac ahu malac dau siŋ, ma asa atêŋ bu daŋ yêc malac dau ɻamakê a. Yac gauc gêm bu mboe gameŋ dinaŋ, in lau ɻatô si gameŋ sêteŋ mbec-ŋga. Ma yac atap lauwhê ɻatô sa, naŋ sêkac sa sêmbo dindê, dec andöc sic ma ac hu asôm yom têŋ ɻac.

¹⁴ Lauwhê naŋ sêŋgô yom dau, naŋ si daŋ in Lidia. In awhê tidulu po ɻadalô-ŋga, naŋ meŋ akêŋ malac Tayatira, ma in awhê toc Anötö sa-ŋga. Têŋ ndoc in ɻô Pol ndê yom, naŋ Pômdau kac in ndê ɻalôm bu kôc yom dau sa ma kêŋ whiŋ Yisu.

¹⁵ Dec Lidia ti lau hoŋ naŋ sêndöc in ndê andu naŋ sêliŋ saŋgu. Ma tiŋambu in sôm têŋ yac, “Mac bu alic aö gitôm awhê naŋ kêŋ whiŋ Pômdau, dec amen ambo anerŋ andu.” Ma in piŋkap yac ɻapan e yac awhiŋ in a.

Pol lu Sailas sêndöc gapocwalô

¹⁶ Têŋ ndoc daŋ yac bu atêŋ gameŋ naŋ lau sêteŋ mbec sêmbo, naŋ andi, ma awhê daŋ meŋ tap yac sa. In awhê akiŋ ɻambwa daŋ, ma ɻalau daŋ mbo whiŋ in ma hoc yom asê pi gêŋ naŋ oc meŋ sa tiŋambu. Lau daësam êlêmê sêtêŋ in si, bu in whê yom sa pi gêŋ naŋ oc hôc asê ɻac têŋ têm ɻambu-ŋga. Ma awhê dau ndê ɻadaui sêtap awa atu sa tu in-ŋga.

¹⁷ Têŋ têm dinaŋ yac aŋsêlêŋ awhiŋ Pol, ma awhê dau kêkuc yac ma mbwêc bocdec bu, “Lau dindec sem akiŋ Anötö Nawayi ti Naclai ɻadau, ma sêwhê

yom sa pilêŋ Anötö nem mac si andöc tamli ɳapan-ŋga."

18 Tôm bêc daêsam inj kôm boc-dinaŋ e mbô Pol ɳalôm sa. Goc inj kac dau kwi ma sôm têŋ ɳalau bu, "Tu Yisu Kilisi ndê ɳaê-ŋga, dec wandic atu am bu sa yêc awhê dinan." Ma ɳagahô ej ɳalau hu awhê dau siŋ.

19 Têŋ ndoc dinan awhê dau ndê ɳadaui sênyalê bu ɳac si lêŋ sêkôc awa-ŋga pacndê. Dec sêlô Pol lu Sailas dôŋ ma sêhê inju sa sêsôc malac lôm sêtêŋ lau atu-tu si.

20 Sêkêŋ inju sêlhac lau sêmatôc yom-ŋga si aŋgô-ŋga, ma sêsôm, "Ngac lu dindec inju ɳgac Israel-ŋga. Ma sêmeŋ bu sêli lau malac-ŋga si ɳalôm sa.

21 Bu inju sêkac lau bu sêŋkuc mêtê ɳatô naŋ yac lau Rom-ŋga bu taŋkuc, dec oc so yac neŋ ɳagôlin."

22 Awhê akiŋ dau ndê ɳadaui sêngôlin yom dinan pi Pol lu Sailas, ma lau malac-ŋga sêpuc yom dau dôŋ. Bocdinan lau sêmatôc yom-ŋga sêkêŋ yatu bu sêkac inju si ɳakwê su ma sêhi inju ɳa sö.

23 Sêhi inju ɳa sö sac andô, goc sêkêŋ inju sêndöc gapocwalô. Ma sêsôm yom ɳanga têŋ ɳgac naŋ yob gapocwalô bu yob inju ɳapep.

24 Inj ɳô yom dau su dec kêŋ inju sêndöc ɳalôm dan, naŋ yêc andu gapocwalô-ŋga dau ɳa-ɳalôm andô. Ma inj sô inju gahi dôŋ gêm damiŋ a.

25 Timaniŋhu Pol lu Sailas sêteŋ mbec ti sem wê sêmpin Anötö, ma lau gapocwalô-ŋga ɳatô sêkêŋ danja inju.

26 Sem wê sêmbo ma t iyhô atu gêm dec andu gapocwalô-ŋga wiwig sa. Ma gatam gapocwalô-ŋga hoŋ sêlêc dau su, ma sen gapocwalô-ŋga suc yêc lau hoŋ.

27 Têj têm dinaŋ ɳgac yob gapocwalô-ɳga tali sa ma gêlic bu gatam hoŋ kac sa su. Inj gauc gêm bu lau hoŋ oc sêlhö si su, dec púc inj ndê bienj balinj sa bu kuŋ dau ndu.

28 Magoc Pol mbwêc, “Kôm daôm ɳayom dom. Yac hoŋ kelec ambo!”

29 Goc ɳadau sôm bu lau sêtuŋ ya sa sêmenj, ma sôc gapocwalô gi. Inj hu dau sip nom yêc Pol lu Sailas gahi-ɳga, ma töc dau ti kêtitec ɳandô.

30 Malô goc inj wê injlu sêsa awê si ma ndac injlu, “O ɳgac atu lu. Aö wakôm sake bu watap seŋ wandöc tanli-ɳga sa?”

31 Ma injlu sêô yom ma sêşôm, “Kêj whiŋ Pômdau Yisu, dec am oc tap Anötö ndê mwasinj nem am si-ɳga sa. Am ti am nem lau hoŋ naŋ ambo nem andu, naŋ asa lêŋ tigeŋ dinaŋ.”

32-33 Têj ôbwêc dinaŋ ɳgac yob andu gapocwalô-ɳga kôc injlu ma kêgwasinj injlu gamboc. Ma injlu sêwhê Pômdau ndê yom sa têj inj ti lau hoŋ naŋ sêmbo inj ndê andu. Ma inj ti ndê lau hoŋ sêliŋ saŋgu.

34 Tiŋambu inj kôc injlu sêşôc inj ndê andu si ma kêj gêŋ danenj-ɳga injlu seŋ. Inj tac ɳayham atu bu inj ti ndê lau hoŋ kwahic dec sêkêj whiŋ Anötö.

35 T êŋ galangsê bêbêc lau sêmatôc yom-ɳga sêŋkiŋ lau siŋ-ɳga ɳatô sêtêŋ ɳgac yob gapocwalô-ɳga si, bu sêşôm têj inj bu êŋgapwêc Pol lu Sailas su.

36 Ngac naŋ yob andu gapocwalô-ɳga ɳgô yom dau, goc sôm têj Pol, “Lau sêmatôc yom-ɳga sêkêj yom meŋ bu waŋgapwêc amlu Sailas su yêc gapocwalô. Bocdinaŋ amlu alhö andi ti yom malô.”

37 Magoc Pol sôm têj lau s inj-ɳga dinaŋ, “Alu

ηgac Israel-ηga, magoc alu ηgac Rom-ηga[†] awhiŋ. Sēmatōc alu mba yom ηapep dom, ma sic alu yēc lau hoŋ aŋgō-ηga e sēkēŋ alu andōc dec. Ma bocke dec ηac bu sēhu alu siŋ gelec alhō andi? Mba! Nac dau sēmeŋ ma sēwē alu asa andi.”

³⁸ Lau siŋ-ηga dinaŋ sēmbu si ma sic miŋ yom dau tēŋ lau sēmatōc yom-ηga. Nac sēŋgō bu Pol lu Sailas iŋlu ηgac Rom-ηga sētōm ηac, dec ηac sētōc dau atu.

³⁹ Goc ηac sētēŋ gapocwalō si ma sēkōm bu sēnem malō iŋlu si ηalōm. Sēkōc iŋlu su yēc andu gapocwalō-ηga, ma sēwē iŋlu sēsa si. Ma sēndac iŋlu bu sēhu malac dau siŋ.

⁴⁰ Tēŋ ndoc Pol lu Sailas sēhu gapocwalō siŋ, naŋ iŋlu sētēŋ Lidia ndē andu si. Sēkac lau sēkēŋ whiŋ-ηga hoŋ sa, ma sēsōm yom ηayham daēsam tu sēpuc ηac dōŋ-ηga. Ma tiŋambu sēhu ηac siŋ.

17

Lau sēkēŋ kisa Pol lu Sailas yēc Tesalonika

¹ Iŋlu sēŋsēlēŋ si sēsa sen tēŋ malac Ampipolis ma Apolonia, ma gacgen si e sēhōc asē Tesalonika. Yēc malac dinaŋ lau Israel si lōm wē-ηga dan kalhac.

² Pol kēkuc iŋ ndē mētē, ma tēŋ Sabat sōc lōm wē-ηga dau gi. Ma gitōm Sabat tö iŋ gēm yomgalōm whiŋ lau yēc dindē, bu whē ηac si gauc sa pi Anötö ndē yom daēsam naŋ sēto yēc muŋ su naŋ.

[†] **16:37:** Yom dau ηahu sēsōm yēc Yom Inglis bu ‘citizenship.’ Pol whē iŋlu Sailas sa bu citizen Israel-ηga, ma citizen Rom-ηga whiŋ. Lau Rom si ηagōliŋ dan kēŋ yao bu sēhi citizen Rom-ηga dom, bocdinaŋ gēŋ naŋ sēkōm tēŋ iŋlu Sailas, naŋ gēŋ so. Alic yom ηatō yēc Apo 22:25-29.

³ Inj whê sa ma tôc asê bu Mesaya gic waê bu hôc
ηandê e mbac ndu, ma tisa akêj lau batê-ŋga ma
mbo tali tiyham. Dec inj sôm têj ŋac, “Kwahic dec
aö wasôm têj mac bu Yisu inj Mesaya dau. Yom
ŋandô!”

⁴ Lau Israel-ŋga ŋatô sêkêj whinj ma sêlhac
sêwhinj Pol lu Sailas. Ma lau Grik-ŋga daêsam naŋ
sêtoc Anötö sa, naŋ sêkêj whinj, ma lauwhê tiwaê
daêsam bocdinaŋ.

⁵ Magoc lau Israel-ŋga ŋatô sem lêmuj Pol lu
Sailas, dec sêšôc malac lôm si, ma sêkac lau sac ŋatô
sa sépitigenj, ma sêngilí ŋac tu bu sêndic hu kisa. Nac
sênyalê bu Pol lu Sailas sêyêc Jason ndê andu, dec
sênti sêtêj andu dau si, bu sêhê injlu sêsa sêmeŋ.

⁶ Magoc sêtap injlu sa dom, ma bocdinaŋ sêkôc
Jason ti lau sêkêj whinj-ŋga ŋatô ma sêkêj ŋac
sêlhac lau bata malac-ŋga aŋgô-ŋga. Ma sêšôm ŋa
awha atu, “Lau naŋ sêli lau ŋalôm sa yêc gameŋ
hoŋ, naŋ kwahic dec sêmeŋ sêkôm yêc yac neŋ
malac.

⁷ Ma Jason, ŋac dindec, inj kôc ŋac sa sêmbo inj
ndê andu. Nac sêšôc †Sisa ndê ŋagôliŋ ŋapu dom,
ma ŋac hoŋ sêšôm bu kiŋ danj tiyham mbo, naŋ ndê
ŋaê Yisu.”

⁸ Lau bata ti lau toŋ dinaŋ ma lau malac-ŋga hoŋ
sêngô yom dinaŋ e gêli ŋac si ŋalôm sa ŋandô.

⁹ Goc sêšôm bu Jason ti inj ndê lau sênelhi dau
su yêc gapocwalô. Semlhi su goc sêkêj ŋac sêlhö si.

Pol lu Sailas sêtêj malac Berea si

¹⁰ Lau sêkêj whinj-ŋga yêc Tesalonika sêhôŋ e
ŋasec sa su, goc sêŋkiŋ Pol lu Sailas sêlhö sêtêj

malac Berea si. Sêhôc asê su sêmbo malac dinaŋ, ma sêsôc lau Israel si lôm wê-ŋga si ma sem mêtê.

¹¹ Lau Berea-ŋga ɳac lau si mêtê ɳayham hôc gêlêc lau Tesalonika-ŋga si mêtê. Sêkêŋ daŋga ɳapep têŋ Pol lu Sailas si yom pi Yisu, ma sêkôc sa ti atac whinj. Ma tôm bêc hoŋ sem dôhôŋ yom dau whinj Anötö ndê yom naŋ sêto muŋ su yêc naŋ. ɳac bu sêŋyalê inju si yom bu yom ɳandô me mba.

¹² Ma lau Israel-ŋga daêsam sêkêŋ whinj Yisu, ma yêc lau Grik-ŋga, lauwöhê tiwaê ma lauŋac daêsam sêkêŋ whinj bocdinaŋ.

¹³ Malô goc lau Israel-ŋga yêc malac Tesalonika sêŋgô ɳawaê bu Pol gêm Anötö ndê mêtê têŋ lau mbo Berea. Dec ɳac sêtêŋ Berea si, bu sêli lau ɳalôm sa bu sêkêŋ kisa Pol lu Sailas.

¹⁴ Tu dinaŋ-ŋga lau sêkêŋ whinj-ŋga sêŋkiŋ Pol kölhö têŋ malac danj yêc gameŋ gwêc-ŋga gi. Magoc Sailas lu Timoti gacgeŋ sêmbo malac Berea.

¹⁵ Lau naŋ sêhoŋ Pol ma sêsa seŋ sêwhiŋ inj, naŋ sêkôc inj sêsip malac Atens si. Goc Pol kêkiŋ ɳac sêmbu si, ma sôm bu sêkêŋ yom têŋ Sailas lu Timoti bu sêtêŋ inj sêmeŋ ɳagahô.

Pol gêm mêtê yêc Atens

¹⁶ Pol hôŋ inju mbo Atens, ma gêlic anötöi gwam daêsam sêlhac malac lôm, dec kôm inj ɳalôm ɳawapac.

¹⁷ Bocdinaŋ inj sôc lôm wê-ŋga gi ma gêm yomgalôm whinj lau Israel ti lau Grik-ŋga naŋ sêtoc Anötö sa. Ma tôm bêc hoŋ inj sôc malac lôm gi tap lau ɳatô sa, ma whê Anötö ndê yom sa têŋ ɳac bocdinaj.

¹⁸ Yêc Atens lau ɳatô sêmbo, naŋ êlêmê sem yomgalôm pi gêŋ hoŋ ɳahu sêwhiŋ dau. Sêsam ɳac

bu lau Epikuria ma lau Stoik. Têj ndoc ñac si lau ñatô sêngô Pol sôm ñawaê ñayham asê pi Yisu, ma pi lêj datisa akêj lau batê-ŋga, naŋ ñac sic hu sêsenj inj ndê gauc ti yom ñatô. Lau ñatô sêssôm, “Ngac dindec sôm yom daêsam ñapaŋ, ñahu bocke?” Ma ñatô sêssôm, “Mboe inj bu nem yac neŋ gauc kwi tu bu dakêj whinj anötöi apa-ŋga.”

¹⁹ Bocdinaŋ dec sêwê inj sêtêŋ gameŋ naŋ sêsam bu Areopagas, gameŋ naŋ lau naŋ sêkip gêŋ ñahu sa-ŋga êlêmê sêkac sa sêmbo. Ñac sêkêŋ Pol kalhac lau Areopagas-ŋga aŋgô-ŋga, ma sêndac inj bocdec bu, “Gitôm bu am whê yom wakuc naŋ am kêdôhôj têj lau, naŋ sa têj yac?

²⁰ Yac aŋgô am nem yom tôm yom wakuc andô danj, ma yac bu aŋyalê yom dau ñahu.”

²¹ Lau Atens ti lau apa hoŋ naŋ sêndöc malac dinaŋ, naŋ sêmbo tu sêngô yom ti sênem yomgalôm ñapanj pi gauc wakuc bocke naŋ hôc asê ñac-ŋga. Ñac si gweleŋ danj mba. Tu dinan-ŋga dec ñac bu sêngô Pol ndê yom.

²² Ma Pol tisa kalhac lau aŋgô-ŋga yêc Areopagas, ma sôm, “O mac lau Atens-ŋga. Aö kayalê bu mac akôm gêŋ daêsam tu bu anem akiŋ anötöi nom-ŋga.

²³ Bu aö kasêlêŋ ti gatôc gwaninj gêŋ hoŋ naŋ mac amasaŋ tu anem akiŋ mac nem anötöi-ŋga. Ma aö gatap alta danj sa, naŋ mac ato yom pi bocdec bu, ‘Anötö naŋ yac tam gauc, naŋ ndê alta.’ Anötö naŋ mac am akiŋ magoc am gauc inj, naŋ kwahic dec aö oc wawhê inj sa têj mac.

²⁴ Inj Anötö, naŋ kêŋ nom ti gêŋ hoŋ, ma inj undambê ti nom ñadau. Ma bocdinaŋ inj ndöc lôm dabunj naŋ ñamalac amba sêmasaŋ, naŋ dom.

25 Ma gêj naŋ ɻamalac sêmasaŋ, naŋ oc nem iŋ sa ɻalêŋ bocke? Bu iŋ pônda gêj daŋ dom. Ma iŋ dau kêŋ wayahô têŋ ɻamalac bu sêmbo tali ma kêŋ gêj hoŋ bocdinaŋ.

26 Iŋ kêŋ ɻamalac ɻamata-ŋga mbo nom e kwahic dec lau titon-titon hoŋ sêsa akêŋ ɻgac tigen dinaj, ma sem nom ɻagameŋ sambob ahuc. Lau titon-titon hoŋ si gameŋ ɻabatiŋ, naŋ Anötö kêyalin sa gwanaŋ su, ma têm bu lau toŋ tigen-tigen si ɻaclai tiatu ma tisauŋ, naŋ kêmatiŋ tidôŋ gwanaŋ su bocdinaŋ.

27 Anötö kôm gêj hoŋ dinaŋ tu bu lau sêlic, ma sêŋsalê iŋ e sêtap iŋ sa. Magoc iŋ mbo baliŋ têŋ yac lau tigen-tigen dom.

28 Tôm yom ɻagauc daŋ naŋ mac daôm nem ɻgac daŋ to muŋ su, naŋ sôm, ‘Tu Anötö ndê ɻaclai-ŋga dec yac dambo tanjli ma taŋsêlêŋ, ma yac neŋ ɻahu yêc sip iŋ-ŋga.’ Ma mac nem ɻgac daŋ tiyham to yom ɻagauc daŋ bocdec bu, ‘Yac dati iŋ ndê balêkoc.’

29 Yac dati iŋ ndê balêkoc ma bocdinaŋ yac bu gauc nem bu iŋ gitôm gol me silba me hoc me ɻagatu daŋ, naŋ ɻamalac sêmasaŋ tôm ɻac si gauc, naŋ dec yac gauc gêm yom so pi iŋ.

30 Muŋ-ŋga lau daêsam gauc gêm yom bocdinaŋ, bu sêŋyalê Anötö dom. Magoc iŋ kêŋ ɻagêyô têŋ ɻac dom. Tigen kwahic dec iŋ gic atu bu lau hoŋ sênen dau kwi.

31 Bu iŋ kêyalin bêc daŋ sa bu êmatôc lau nom-ŋga hoŋ, ma iŋ oc kôm gêj dau êŋkuc iŋ ndê lêŋ gitêŋ. Ma iŋ k êyalin ɻgac daŋ sa bu kôm gweleŋ dau. Iŋ uŋ ɻgac dau sa akêŋ lau batê-ŋga, dec tôc gêj dau tiawê têŋ lau hoŋ sêlic.”

³² Têj ndoc sêngô Pol ndê yom pi lau sêtisa akêj lau batê-ŋga, naŋ lau ŋatô sêpu inj. Magoc lau ŋatô sêsôm, “Yac bu aŋgô am nem yom pi gêj dinaj tiyham.”

³³ Ma têj dinaj Pol tisa ma hu lau naŋ sêndöc Areopagas, naŋ siŋ.

³⁴ Lau ŋatô sêŋkuc Pol ma sêkêj whiŋ Yisu. ɻac si danj inj Dionisias, naŋ mun-ŋga ndöc whiŋ lau naŋ sêkac sa yêc Areopagas. Ma awhê danj ɻaê Damaris ma lau ŋatô sêkêj whiŋ bocdinaj.

18

Pol mbo malac Korin

¹ Tiŋambu Pol hu Atens siŋ ma têj malac Korin gi.

² Yêc dinaj inj tap ɻgac Israel-ŋga danj sa, naŋ ndê ɻaê Akwila. Inj dinda kôc inj yêc gameŋ Pontus-ŋga, ma mun-ŋga inlu ndê awhê Prisila sêndöc malac Rom yêc gameŋ Itali-ŋga. Magoc tiŋambu Kinj Klaudias kêj yatu bu lau Israel-ŋga hoŋ sêhu malac Rom siŋ, dec inlu Prisila sêlhö si sêmbo malac Korin. Têj ndoc Pol hôc asê, naŋ gi gêlic inlu.

³ Akwila lu Prisila i ɻlu awhê lu ɻgac sêkôc bôc ɻamlic ma po ma sêsi pitigen tu sêmasan bac-ŋga. Pol kêyalê gweleŋ dau tidôj whiŋ, bocdinaj dec mbo whiŋ inlu, ma sêkôm gweleŋ sêwhiŋ dau.

⁴ Pol tac whiŋ bu lau I srael ma lau Grik naŋ sêmbo Korin sêkêj whiŋ Pômdau, dec tôm bêc Sabat-ŋga hoŋ sôc lôm wê-ŋga gi, ma gêm yomgalôm whiŋ ɻac.

⁵ Têj ndoc Sailas lu Timoti sêmeŋ akêj gameŋ Masedonia-ŋga, naŋ Pol kêj dau sambuc tu

gweleŋ nem mêtê lau-ŋga. Inj hoc yom asê têŋ lau Israel-ŋga ma sôm têŋ ɻac bu Yisu inj Mesaya dau.

⁶ Magoc lau Israel-ŋga sêkêŋ whiŋ Pol ndê yom dom, ma sêli awha sa têŋ inj. Bocdinan inj kêgoloŋ kop su yêc ndê ɻakwê bu tôc ɻac si giso asê, ma sôm, “Mac atec Anötö ndê yom, dec awêkaiŋ daôm nem ɻagêyô. Aö dom. Kwahic dec wahu mac lau Israel-ŋga siŋ, ma wakôm gweleŋ têŋ lau naŋ lau Israel dom.”

⁷ Goc Pol hu lôm wê-ŋga siŋ, ma sa gi mbo Titius Justus ndê andu. Inj ɻgac gameŋ apa-ŋga naŋ gêm akiŋ Anötö, ma inj ndê andu kalhac kêpiŋ lôm wê-ŋga.

⁸ Ma ɻgac bata lôm wê-ŋga daŋ ɻaê Krispas, ti lau hoŋ naŋ sêmbo inj ndê andu, naŋ sêkêŋ whiŋ Pômdau. Ma lau Korin-ŋga daêsam naŋ sêŋgô Pol ndê yom, naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu ma sêlin saŋgu.

⁹ Têŋ ôbwêc daŋ Pol yêc mbê, ma gêlic Pômdau sôm yom têŋ inj bocdec bu, “Tôc daôm dom. Sôm aneŋ yom asê ɻapaŋ, ma nem daôm dôŋ dom.

¹⁰ Bu aö gambo gawhiŋ am, ma oc tôm dom bu lau daŋ sêkêŋ sac am. Bu yêc malac dindec, aneŋ lau daêsam sêmbo.”

¹¹ Bocdinan Pol mbo Korin tôm yala tigeŋ ma ayô 6, ma kêdôhôŋ Anötö ndê yom têŋ lau.

¹² Têŋ ndoc naŋ Galio gêm gôliŋ gameŋ Akaya-ŋga, naŋ lau Israel-ŋga naŋ sêndöc malac Korin, naŋ sêkêŋ si ɻalôm pitigeŋ bu sêkêŋ kisa Pol. Ma sêkêŋ inj kalhac Galio aŋgô-ŋga bu êmatôc inj ndê yom.

¹³ Ma ɻac sêsôm, “Ngac dindec kêdôhôŋ lau bu sênen akîŋ Anötö ɻa léŋ naŋ so yac mba yomsu.”

14 Pol kac awha sa bu sôm yom, m agoc Galio dau ô lau Israel si yom ma sôm, “O mac lau Israel-ŋga! Mac nem yom dec bu hêganôŋ sac atu daŋ, me gêŋ naŋ so ŋagôliŋ Rom-ŋga, dec waŋgô.

15 Magoc yom naŋ mac asôm pi ŋgac dindec, naŋ hêganôŋ mac daôm nem yom ti ŋaê ŋatô ma yomsu Israel-ŋga. Bocdinaŋ mac daôm amasaŋ. Aö oc wamatôc yom kaiŋ dinan dom.”

16 Dec in soc ŋac su yêc andu matôc-ŋga.

17 Ma lau hoŋ sêkôc Sostene, ŋgac bata naŋ yob lau Israel-ŋga si lôm wê-ŋga yêc malac Korin, naŋ dôn, ma sic in yêc lau matôc-ŋga aŋgô-ŋga. Ma Galio gêlic, magoc kôm tôm gêm gauc.

Pol mbu têŋ Antiok gi

18 Pol mbo malac Korin têm balinj ŋagec, goc hu lau sêkêŋ whinj-ŋga siŋ ma têŋ malac Kenkria gi, bu kôc waŋ ma mbu têŋ gameŋ Siria-ŋga ndi. Ma Prisila lu Akwila sêwhinj in si. Muŋ-ŋga Pol gic bata yom daŋ têŋ Anötö, ma tu dinanŋ-ŋ ga têŋ ndoc sêmbo malac Kenkria, naŋ kêŋ kêclaunj sêŋgapinj tiapê. Pacndê su, goc ŋac sêpi waŋ ma sêlhö si.

19-20 Sêtêŋ malac Epesas si, ma Pol sôc lôm wê-ŋga gi, ma gêm yomgalôm whinj lau Israel-ŋga. Ma ŋac sêndac in bu mbo whinj ŋac têm ŋatô tiyham, magoc in gôlôc têŋ ŋac dom. Inj hu Prisila lu Akwila siŋ sêmbo sêwhinj ŋac.

21 Ma têŋ ndoc in pi waŋ gi, naŋ kêmatinj yom têŋ lau Epesas-ŋga bocdec bu, “Anötö bu lic ŋayham, dec aö wambu watêŋ mac wameŋ tiyham.” Goc waŋ dau hu Epesas siŋ ma sa gi.

22 Waŋ dau kêssêlêŋ e hôc asê malac Sisaria, goc Pol sip baö gi. Ma inj pi Jerusalem gi ma gic lau

sêkêŋ whin-ŋga kêsi yêc dinaŋ. Ma tiŋambu inj têŋ malac Antiok gi.

²³ Inj mbo Antiok ŋasawa saunj, goc kêsêlêŋ têŋ gameŋ Prigia ma Galesia-ŋga gi. Yêc dindê inj golom-golom malac ma puc lau sêkêŋ whin-ŋga dôn bu sêlhac ŋaŋga.

Apolos ndê miŋ

²⁴ Têŋ ŋasawa dinaŋ ŋgac daŋ ŋaê Apolos hôc asê malac Epesas. Iŋ ŋgac Israel-ŋga naŋ ndê malachu Aleksandria, ma inj ŋgac tigauc ma kêyalê Anötö ndê yom naŋ sêto muŋ su yêc, naŋ tidôŋ.

²⁵ Lau ŋatô sêndôhôŋ inj pi Pômdau Yisu su, ma bocdinaŋ inj kêŋ ndê ŋalôm ti gauc sambuc bu êndôhôŋ lau pi Yisu ma whê inj ndê yom sa ŋapep. Magoc inj kêyalê busaŋgu ŋalêŋ tigeŋ, naŋ Jon ndê lêŋ êŋku lau tu sênenem dau kwi-ŋga.

²⁶ Yêc Epesas Apolos sôc lôm wê-ŋga gi, ma gêm mêtê ti ŋaŋga. Prisila lu Akwila sêŋgô inj ndê yom, dec sêŋgalêm inj têŋ inlu si andu gi, ma sêwhê yom ŋatô sa têŋ in e inj kêyalê Anötö ndê lêŋ nem lau si-ŋga ŋapep enj.

²⁷ Tiŋambu Apolos bu têŋ gameŋ Akaya-ŋga ndi, dec lau sêkêŋ whin-ŋga yêc malac Epesas sêpuc inj ndê ŋalôm dônj. Ma sêto bapia têŋ lau Akaya-ŋga naŋ sêtap Anötö ndê mwasiŋ sa ma sêkêŋ whinj Yisu, ma sêteŋ ŋac bu sêkôc Apolos sa. Ma têŋ ndoc inj hôc asê, naŋ inj mbo whinj lau sêkêŋ whin-ŋga dinaŋ, ma gêm ŋac sa ŋandô.

²⁸ Bu inj kalhac ŋaŋga ma ô lau Israel-ŋga si yom yêc lau hoŋ angô-ŋga, ma whê Anötö ndê yom naŋ sêto yêc, naŋ sa, bu tôc asê bu Yisu inj Mesaya dau.

19

Pol mbu tēj malac Epesas gi

¹ Tēj ndoc Apolos mbo Korin, naŋ Pol hu gameŋ Prigia ti Galesia-ŋga siŋ, ma kêsêlēj ho seŋ lōc-ŋga naŋ sa tēj malac Epesas gi. In hôc asê Epesas, ma tap lau sêkēj whin-ŋga ŋatô sa.

² Ma iŋ ndac ŋac bocdec bu, “Tēj ndoc mac akēj whinj tiwakuc, naŋ mac akôc Njalau Dabuŋ su, me mba?” Ma sêô yom ma sêšôm, “Mba. Yac akôc Njalau Dabuŋ su dom, ma aŋgô yom daŋ pi inj dom.”

³ Dec Pol ndac, “Mac alinj busaŋgu kaiŋ bocke?” Ma sêšôm bu, “Yac alinj busaŋgu ŋalêj gitôm Jon, Ngac Kêku Lau-ŋga ndê.”

⁴ Goc Pol sôm, “Jon kêku lau naŋ sem dau kwi, ma sôm tēj ŋac bu sêkêj whinj ŋgac naŋ oc meŋ êŋkuc inj, naŋ Yisu.”

⁵ Nac sêŋgô Pol ndê yom dinaŋ goc sêlinj busaŋgu tu Pômdau Yisu ndê ŋaê-ŋga.

⁶ Ma tēj ndoc Pol hu amba sac ŋac, naŋ Njalau Dabuŋ gêm ŋac ahuc, dec sêšôm yom sem lau apa awha, ma sêhoc yom asê gitôm lau propet.

⁷ Lau naŋ gêj dau hôc asê tēj ŋac, naŋ lauŋgac 12.

⁸ Pol mbo malac Epesas ŋasawa gitôm ayô tö, ma sôc lôm wê-ŋga ŋapanj. Ma yêc dindê inj gêlêj yom dônj bu whê Anötö ndê góliŋ ŋahu sa tēj lau.

⁹ Magoc lau ŋatô si ŋalôm ŋadandi ma sêkôc Pol ndê yom sa dom. Ma yêc lau hoŋ aŋgô-ŋga sêpu seŋ naŋ Pol whê sa tēj ŋac. Goc Pol hu ŋac siŋ ma kôc lau sêkêj whinj-ŋga su yêc lôm wê-ŋga. Ma tôm bêc hoŋ inj gêm mêtê ŋac mbo Tiranus ndê andu lau sêkac sa-ŋga.

10 Inj kôm bocdinaŋ tôm yala lu e lau Israel ti Grik-ŋga hoŋ naŋ sêmbo gameŋ Esia-ŋga, naŋ sêŋgô Pômdau ndê ŋawaê.

11 Anötö kêŋ ŋaclai têŋ Pol ma kôm gêŋ dalô atutu daêsam.

12 Inj kôc ŋaclai atu, gitôm inj bu êmasec po wahen-ŋga ti ŋakwê awê-ŋga ma ŋaclai dau oc lom ndi. Ma lau bu sêkôc po dau, ma sêkêŋ sac lau gêmbac ti lau naŋ ŋalau sac sêmbo ŋac si ŋalôm, dec oc kôm ŋac ŋayham sa.

Skiwa atui

13 Lau Israel-ŋga ŋatô sêkôm gweleŋ sêsoc ŋalau sac yêc lau. Ma ŋac sic hu sêşôm Pômdau Yisu ndê ŋaê asê têŋ ndoc sêkôm gweleŋ dau. Ŋac sêkêŋ yatu ŋalau sac bocdec bu, “Am sa mweŋ, tu Yisu, naŋ Pol gêm mêtê pi inj, naŋ ndê ŋaê-ŋga.”

14 Ma Israel si dabuŋsiga a tu daŋ ŋaê Skiwa ndê atui 7 sêkôm gweleŋ dau sêwhinj.

15 Magoc têŋ bêc daŋ ŋalau sac daŋ ô ŋac si yom ma sôm, “Yisu lu Pol aö kayalê inŋlu su, magoc mac lau dinaj aö kayalê mac dom!”

16 Goc ŋac ti ŋalau sac dinaj gic ŋac e ku ŋac dulu, ma gic ŋac basô-basô e sêliŋ dac sac andô ma sênti sêsa akêŋ andu dau ŋamlic ŋambwa-ŋambwa si.

Mêtê kêsôwec yêc Esia

17 T êŋ ndoc lau Israel ti lau Grik-ŋga naŋ sêndöc Epesas naŋ sêŋgô gêŋ dau ŋawaê, naŋ sêtöc dau atu, ma lau hoŋ sêtoc Pômdau Yisu ndê ŋaê sa.

18 Ma lau daêsam naŋ sic hu sêkêŋ whinj Yisu su, magoc sêsap si mêtê akwa dôŋ, naŋ sêtisa sêlhac lau hoŋ aŋgô-ŋga ma sêhoc si sac asê.

19 Lau mbectoma-ŋga ɳatô sêkôc si bapia mbec-ŋga ma sêkêj pitigenj yêc lau aŋgô-ŋga, goc sêpec ya gêj. Bapia mbec-ŋga dinaŋ ɳaôli atu-tu. Nac bu sêkêj hoŋ têj lau sênelmlhi, dec oc sêtap awa sa gitôm mone silba 50,000.*

20 ɳalêj dinaŋ dec Pômdau ndê yom tiapa, ma kôm gweleŋ ti ɳaclai yêc lau sêkêj whinj-ŋga si ɳalôm.

21 Gêj hoŋ dinaŋ hôc asê su, goc Pol gauc gêm bu têj gameŋ Masedonia ti Akaya-ŋga ndi, ma tinjambu mbu têj malac Jerusalem ndi. Inj sôm, “Aö watêj Jerusalem wandi, ma tinjambu wandic malac Rom kêsi whinj.”

22 Ma inj kêkinj Timoti lu Erastas, ɳgac lu naŋ sêkôm gweleŋ sêwhinj inj, naŋ sêmuŋ inj sêtêj Masedonia si. Ma inj dau gacgeŋ mbo ɳasawa sauŋ mbo gameŋ Esia-ŋga.

Lau sêli dau sa yêc Epesas

23 Têj ɳasawa dinaŋ lau sêli dau sa ɳandô pi seŋ naŋ lau sêkêj whinj-ŋga sêŋkuc.

24 Ngac naŋ gic hu gêj dau naŋ ndê ɳaê Dimitrias. Inj ɳgac naŋ pec silba ma kêmasaŋ ti alta me gêj ɳatô bu lau sêkêj lhac si andu bu sênen akij anötö gwam awhê naŋ sêsam bu Atemis. Ma inj ti lau ɳatô sêtap awa daêsam sa yêc gweleŋ dinaŋ.

25 Inj kêgalêm lau dau sa, sêwhinj lau ɳatô naŋ sêkôm gweleŋ kaiŋ tigeŋ, ma sôm têj ɳac, “Mac lau!

* **19:19:** Mone silba dinaŋ sêsam bu drakma, ma drakma tigeŋ gitôm ɳaôli gweleŋ bêc tigeŋ-ŋga. 50,000 drakma dinaŋ ɳaôli atu andô, oc hôc gêlêc PNG si mone K500,000. Lau ɳatô sêkêj whinj bu yom naŋ lau mbectoma sêto pi bapia dau, naŋ kêj ɳaclai atu têj ɳac, dec semlhi bapia dau ɳa ôli atu.

Anjô su naŋ. Mac aŋyalê bu yac datap awa atu sa tu gweleŋ dindec-ŋga.

²⁶ Magoc mac alic ti aŋgô ŋawaê pi gêŋ naŋ Pol kôm. In ŋgac naŋ sôm têŋ lau bu gwam naŋ ŋjamalac amba sêmasaŋ, naŋ anötö ŋandô dom. Ma in gêm lau daêsam si ŋalôm kwî bu sêhu sakiŋ anötö gwam-ŋga siŋ. In kôm yêc malac Epesas ma sauŋ in ndê yom oc nem gameŋ Esia-ŋga sambuc ahuc.

²⁷ Gêŋ dau oc kôm lau sêlic yac neŋ gweleŋ sac, ma lôm naŋ lau sem akiŋ Atemis sêmbo, naŋ oc sêlic tôm gêŋ ŋambwa. Ma anötö awhê dau, naŋ lau sem akiŋ yêc gameŋ Esia-ŋga ma tôm nom ŋagamen honj, naŋ ndê waê oc niŋga.”

²⁸ Lau sêŋgô Dimitrias ndê yom ma gêli ŋac si ŋalôm sa e sic hu sêmbwêc, “Lau Epesas-ŋga si anötö Atemis, in anötö tiwaê!”

²⁹ Malô goc lau malac-ŋga honj naŋ sêkac sa, naŋ sêli dau sa. Nac sêkôc Gaius lu Aristakus, ŋgac lu akêŋ Masedonia naŋ êlêmê sêŋsêlêŋ sêwhiŋ Pol, naŋ dôŋ, ma ŋac honj sênti sêtêŋ gameŋ lau sêkac dau sa-ŋga, naŋ si.

³⁰ Pol tac whiŋ bu sôm yom têŋ lau dau, magoc lau sêkêŋ whiŋ-ŋga sêlhac inj ahuc.

³¹ Ma lau bata Rom-ŋga ŋatô naŋ sêmbo gameŋ dinaj, naŋ Pol ndê silip, naŋ sêkêŋ yom têŋ inj, ma sêteŋ inj bu têŋ gameŋ dinaj ndi dom.

³² Lau honj naŋ sêkac dau sa sêmbo, naŋ si gauc kêŋsôŋ. Nac honj sêmbwêc yom tidaud-tidaud. Ma ŋac si daêsam sem gauc ŋahu bocke dec sêkac sa sêmbo dinaj.

³³ Lau Israel-ŋga sêtiŋ ŋac si ŋgac bata daŋ ŋaê Aleksanda sa ŋalhu gi, bu sôm yom ma nem malô

lau Epesas-ŋga ɳalôm tu ɳac lau Israel-ŋga. Lau daêsam sêmbwêc yom ɳagauc têŋ in, dec in gic amba bu sênem dau dôŋ ma sêŋgô in ndê yom.

³⁴ Magoc lau sêlic bu in ɳgac Israel-ŋga dan, dec hoŋ sêmbwêc ɳa awha atu tôm acgatu ɳasawa lu bu, “Lau Epesas-ŋga si anötö Atemis, in anötö tiwaê! Inj anötö tiwaê!”

³⁵ Têŋ dinaŋ ɳgac bata Epesas-ŋga dan tisa ma sôm lau hoŋ mamaŋ. Inj ɳgac naŋ to yom naŋ lau bata malac dinaŋ-ŋga sêmatin tidôŋ, ma yob ɳac si bapia. Ma inj sôm, “Mac lau Epesas-ŋga, bocke? Lau nom-ŋga hoŋ sêŋyalê bu mac ayob anötö awhê atu Atemis ndê lôm, ti hoc naŋ peŋ sip akêŋ umboŋ, naŋ lau sêtoc sa tôm Atemis ndê ɳagatu.

³⁶ Gêŋ hoŋ dinaŋ tôc dau yêc awê su, bocdinaŋ anem daôm dôŋ ma ayob daôm bu akôm gêŋ hoŋ ti gauc en.

³⁷ Mac akôc ɳgac lu dinaŋ dôŋ, ma awê inlu sêsôc sêmeŋ, magoc sêsu yac neŋ anötö awhê susu dom, ma sem kaŋ gêŋ dan yêc inj ndê lôm dom.

³⁸ Yac neŋ andu sêmatôc yom-ŋga dê sêlhac, ma lau sêmatôc yom-ŋga sêmbo. Dimitrias ti lau sêpec silba-ŋga naŋ si yom bu yêc asa, naŋ dec sêkôc inj solop sêtêŋ lau dau sêndi.

³⁹ Kwahic dec mac nem yom ɳatô bu yêc, naŋ akêŋ têŋ lau sêmatôc yom-ŋga bu sêmatôc.

⁴⁰ Ayob daôm ɳapep! Tu gêŋ naŋ mac akôm têŋ acsalô lec-ŋga, dec gitôm bu mac daôm alhac lau dau aŋgô-ŋga, ma oc atap matôc sa pi mêtê ali lau sa-ŋga. Gêŋ dau bu hôc asê, dec oc tôm dom bu mac amasaŋ yom têŋ ɳgac êmatôc yom-ŋga. Bu gêŋ naŋ mac akôm, naŋ ɳahu ɳayham mbasi.”

41 Inj sôm yom dinañ su, goc kêkiñ lau sêlhö têñtêñ.

20

Pol kôm gweleñ mbo Masedonia ma gameñ Grik-ŋga

1 Nantiñ atu dau pacndê, goc Pol kêgalêm lau Epesas-ŋga nañ sêkêñ whinj Yisu, nañ sa sêpitigeñ. Inj sôm yom bu puc ñac dôñ ma êngilí ñac bu sêlhac ñanya, goc poñ ñac ma ti bu têñ Masedonia ndi.

2 Inj gi hôc asê su, ma kôm gweleñ golom-golom malac. Inj gêm mêtê ti sôm yom daësam tu bu puc lau si sêkêñ whinj dôñ-ŋga, ma inj kôm ñapañ e hôc asê gameñ Grik-ŋga.

3 Inj mbo dindê gitôm ayô tö ma bu pi wañ dañ bu mbu têñ gameñ Siria-ŋga ndi. Magoc têñ ndoc dinañ lau Israel-ŋga ñatô sêkic yom bu sêpi wañ sêwhinj sêndi, ma sêkôm inj ñayom. Pol ñgô ñapuc, dec inj pi wañ gi dom, magoc mbu sôc gameñ Masedonia-ŋga gi tiyham.

4 Lauñgac nañ sêkôm gweleñ sêwhinj inj, nañ si ñaê bocdec. Sopate, inj Pirius atuñgac akêñ malac Berea, Aristakus lu Sekundus akêñ malac Tesalonika, Gaius akêñ Derbi, ma Tikikus lu Tropimus akêñ gameñ Esia-ŋga, ma Timoti.

5 Lau hoñ dinañ sêmuñ si sêhôñ yac sêmbo malac Troas.

6 Ma yac ambo malac Pilipai e lau Israel si Mwasiñ Bolom Yist MBA-ŋga pacndê, goc akôc wañ dañ bu atêñ Troas andi. Wañ dau kêsêlêñ mbo gwêc ñasawa gitôm bêc amanđañ su, goc yac ahôc asê Troas ma atap lau dinañ sa. Ma yac ambo malac dinañ tôm wake sambuc dañ.

Pol uŋ Yutikas sa

⁷⁻⁹ Têŋ Sonda ôbwêc lau sêkêŋ whinj-ŋga sêpitigenj bu sêneŋ mwasinj dabuŋ. Yac akac sa ambo andu balinj daŋ, andöc ŋalôm ŋahô titö-ŋga ma lau sêkêŋ lam daësam sêŋgalêŋ. Pol gauc gêm bu hu Troas siŋ têŋ laŋsê, ma bocdinaj gêm mêtê balinj e timaninju. Balê wakuc daŋ ŋaê Yutikas ndöc gatam atú ma kêŋ daŋga Pol ndê yom e bêc ku inj dulu. Inj yêc bêc kêlhiŋ dau siŋ, ma gacgenj peŋ sip nom gi akêŋ ŋalôm ŋahô-ŋga dinaj. Lau sêsip si bu sêkôc inj sa, magoc sêlic bu inj mbac ndu su.

¹⁰ Magoc Pol sip gi, hu dau sac balê dau ŋahô ma kêgape inj dôŋ. Ma inj sôm têŋ lau, “Mac ahêgo daôm dom. Inj tali.”

¹¹ Goc inj mbu pi andu ŋalôm ŋahô-ŋga tiyham gi. Ma inj pô bolom kôc ma ŋac seŋ mwasinj dabuŋ. Ma inj gic têku inj ndê yom tiyham e bêbêc, goc hu ŋac siŋ ma kölhö gi.

¹² Ma balê naŋ Pol uŋ inj sa mbo tali tiyham, naŋ lau sêkôc inj mbu têŋ inj ndê andu gi ti atac ŋayham atu.

Pol têŋ malac Miletus gi

¹³ Pol gauc gêm bu êŋsêlêŋ ho seŋ têŋ malac Asos ndi, ma sôm têŋ yac bu api waŋ danj andi atap inj sa yêc dindê.

¹⁴ Yac a ahôc asê ma inj tap yac sa yêc Asos. Ma yac akôc inj pi waŋ whinj yac, goc atêŋ malac Mitilene a.

¹⁵ Ŋagalangsê yac ahu malac dau siŋ ma alac e a gi apoc ampiŋ nduc Kios. Têŋ bêbêc yac alac atêŋ nduc Samos a, ma ŋagalangsê ahôc asê malac Miletus.

16 P ol tac whinj bu lic Om †Pentikos-ŋga yêc Jerusalem. Tu dinan-ŋga in gauc gêm bu yac andi njagahô, ahôc gêlêc malac Epesas, ma ambo gamej Esia-ŋga ŋasawa balinj dom.

Pol gic yomsu lau bata Epesas-ŋga

17 Têj ndoc yac ambo Miletus, naŋ Pol kêj yom têj lau sêkêj whinj-ŋga yêc malac Epesas, ma kêgalêm ŋac si lau bata sa sêtêj in sêmej.

18 Nac sêhôc asê ma in sôm yom têj ŋac bocdec bu, “Mac anyalê aneŋ lêj hoŋ naŋ gakôm tôm bêc hoŋ naŋ gambo gawhiŋ mac, têj bêc ŋamata-ŋga naŋ gahôc asê gamej Esia-ŋga ŋapaŋ e meŋ têj kwahic dec.

19 Lau Israel-ŋga sêkêj kisa aö ŋapaŋ dec sêkêj ŋawapac atu têj aö. Tigej aö kagwininj dauŋ ma gam akiŋ Pômdau ti taŋsulu tu mac-ŋga.

20 Mac anyalê bu yom bocke naŋ gitôm bu nem mac sa, naŋ aö gasêc ahuc têj mac dom. Aö gasôm yom hoŋ asê timala eŋ. Aö kadôhôŋ mac yêc lhu, ma kadôhôŋ mac yêc mac nem andu tôm gi.

21 Aö gahoc yom asê têj lau Israel ti lau Grik su, bu sênem dau kwi ma sêsôc Anötö ŋapu, ma sêkêj whinj yac neŋ Pômdau Yisu.

22 Kwahic dec Nalau Dabuŋ kac aö bu watêj Jerusalem wandi. Magoc aö kayalê gêj bocke naŋ oc hôc asê aö yêc dindê, naŋ dom.

23 Gêj tigej dec kayalê su, bu yêc malac hoŋ Nalau Dabuŋ kêj puc aö bu ŋawapac oc sêtap aö sa, ma aö oc wandöc gapocwalô.

24 Tigej aö gatöc ti gahêgo dauŋ pi gêj dau dom. Aö galic dauŋ ŋamlic gitôm gêj ŋambwa-ŋga. Aneŋ gauc atu bu walhac ŋanja e wandic dabinj

gweleŋ naŋ Pômdau Yisu kêŋ têŋ aö. Ma gwelenj dau bocdec bu, aö oc wahoc ɻawaê ɻayham asê pi Anötö ndê mwasiŋ.

²⁵ Mac lau hoŋ naŋ gahoc yom pi Anötö n dê gôliŋ asê têŋ mac su, naŋ aŋgô. Kwahic dec aö kayalê bu mac nem daŋ oc lic aö aŋôŋ tiyham dom.

²⁶ Boc-dinaŋ dec wasôm asê têŋ mac, bu ɻamalac asa naŋ tec Anötö ndê yom, naŋ aö oc wawêkaiŋ iŋ ndê ɻagêyô dom.

²⁷ Bu aö gawhê Anötö ndê lêŋ hoŋ sa têŋ mac su, yom daŋ siŋ dau yêc-ɻga dom.

²⁸ “Mac lau dindec, ayob daôm ti lau sêkêŋ whin-ɻga hoŋ ɻapep. Bu Anötö gêmhlhi iŋ ndê lau hoŋ su ɻa iŋ dau ndê dac, ma ɬalau Dabuŋ dau kêyalinj mac sa bu ayob ɻac. Bocdinaŋ ayob Anötö ndê domba ɻapep.

²⁹ Aö kayalê bu têŋ ndoc aö wahu mac siŋ, naŋ kêtôhôŋwaga tasanj oc sêmeŋ gitôm giam pôm naŋ sêšôc sêmeŋ bu sêseŋ domba.

³⁰ Ma mac daôm nem lau ɻatô oc sêtisa, ma sênenem yom ɻandô kwi ti yom tasanj, bu sênsôŋ lau ɻatô si gauc e sêhu mac ti yom ɻandô siŋ ma sêŋkuc ɻac.

³¹ Bocdinaŋ anem ali ɻapaŋ. Gauc nem bu tôm yala sambuc tö aö gakêŋ puc mac tôm ac ma ôbwêc hoŋ ti taŋsulu eŋ.

³² “Kwahic dec aö wakêŋ mac asip Anötö amba. Asap yom pi iŋ ndê mwasiŋ atu dôŋ ɻapaŋ. Bu yom dau gitôm bu oc puc mac dôŋ alhac ɻaŋga e awêkaiŋ malam yêc undambê awhiŋ lau dabuŋ hoŋ.

³³ Aö taŋkwê lau daŋ bu sênenem aö sa ɻa gol me silba me ɻakwê dom.

³⁴ Mac anystalê bu aö dauŋ amaŋ gakôm gweleŋ tu watap gêŋ sa bu nem aö ti lau naŋ sêkôm gweleŋ sêwhinj aö, naŋ sa.

³⁵ Gweleŋ hoŋ naŋ aö gakôm naŋ tōc asê têŋ mac bu dakôm gweleŋ atu kaiŋ dinaŋ ŋapaŋ bu danem lau ŋasac sa dandic ŋawaâ. Gauc nem yom naŋ Pômdau Yisu dau sôm bocdec bu, ‘Dakêŋ gêŋ têŋ lau oc êmwasiŋ yac hôc gêlêc lau sêkêŋ gêŋ têŋ yac, naŋ su.’”

³⁶ Pol gic bata ndê yom goc pôŋ haduc whinj ŋac honj, ma teŋ mbec.

³⁷ Goc ŋac hoŋ sêŋgape iŋ dôŋ ti sêŋgutô iŋ, ma sêtaŋ iŋ.

³⁸ Pacndê, goc sêhoŋ iŋ sêsa waŋ si. ɂac si ŋalôm ŋawapac atu pi iŋ ndê yom naŋ sôm bu ŋac oc sêlic iŋ aŋgô tiyham dom.

21

Pol hôc asê gameŋ Siria-ŋga

¹ Yac ahu ŋac siŋ ma api waŋ a tiyham, ma waŋ dau sa hêganôŋ nduc danj ŋaê Kos, naŋ solop gi. ɂagalaŋsê waŋ dau kôc yac atêŋ malac Rodes, ma a e waŋ sôc malac Patara.

² Yêc dindê yac atap waŋ danj sa, naŋ bu têŋ gameŋ Pionisia-ŋga ndi, dec apwê gi alom ma waŋ dau hu Patara siŋ.

³ Yac alac e alic nduc Saipras poc ŋalôm-ŋga, ma aŋlêc ambo awê-ŋga ma anti e asôc malac Taya yêc gameŋ Siria-ŋga, ma asip baö a. Waŋ dau kôc wapa malac dinaŋ-ŋga ŋatô.

⁴ Yêc malac Taya yac atap lau sêkêŋ whinj-ŋga sa, ma ambo awhinj ŋac tôm bêc 7. ɂalau Dabuŋ kêŋ

puc ḥac dec ḥac bu sêlhac Pol ahuc bu têŋ Jerusalem ndi dom.

⁵ Magoc bêc 7 dinaŋ su, goc yac ahu ḥac siŋ bu api waŋ tiyham. Lau sêkêŋ whiŋ-ŋga ti ḥac si lauwhêi ma balêkoc hoŋ sêhoŋ yac asa gwêc a, ma yêc dindê yac apôŋ haŋduc ma aten mbec awhiŋ dauŋ.

⁶ Goc yac akam dauŋ ma ahu dauŋ siŋ. Yac api waŋ ma ḥac sêlhö sêmbu si.

⁷ Waŋ dau sa akêŋ Taya ma kêtî e hôc asê malac Tolemai. Yêc dindê yac atap lau sêkêŋ whiŋ-ŋga sa ma ambo awhiŋ ḥac tôm bêc tigen.

⁸ Ngalaŋsê yac api waŋ tiyham ma alac e asôc malac Sisaria. Ma yac asip baö a ma ayêc awhiŋ ḥagac aheŋ-ŋga danj ḥaê Pilip. Muŋ-ŋga sêŋyalij lau 7 sa bu sêndic sam gêŋ daneŋ-ŋga, ma Pilip iŋ ḥac si danj.

⁹ Iŋ ndê atuwêi hale sêmbo, naŋ sem ḥagac sa su dom, ma Anötö kêmwasinj ḥac hoŋ bu sêhoc yom asê sêtôm propet.

¹⁰ Yac ambo awhiŋ ḥac bêc ḥatô su, goc propet danj ḥaê Agabus sip akêŋ gamen Judia-ŋga meŋ.

¹¹ Iŋ têŋ yac meŋ, goc kôc Pol ndê piŋkap su, ma sô iŋ dau amba ti ga hi dôŋ. Ma iŋ sôm, “Nalau Dabun sôm bu ḥalêŋ tigen lau Israel-ŋga naŋ sêmbo malac Jerusalem, naŋ oc sêsô piŋkap dindec ḥadau dôŋ, ma sêkêŋ iŋ sip lau Rom-ŋga amba.”

¹² Têŋ ndoc yac aŋgô yom dau, naŋ yac ac yao Pol bu pi Jerusalem ndi dom.

¹³ Magoc iŋ ô yom ma sôm, “Tu sake-ŋga dec mac atan tu aö-ŋga, ma bu akôm aö ḥalôm ndi lu? ḥac bu sêsô aö dôŋ me sêndic aö ndu yêc Jerusalem tu Pômdau Yisu ndê ḥaê-ŋga, naŋ gitôm.”

14 Yac alic bu inj oc sôc yac mba yom ɻapu dom, dec ahu siŋ ma asôm, “Gêŋ naŋ Pômdau tac whinj bu hôc asê, naŋ ɻandô sa.”

Pol mbo Jerusalem

15 Dinaŋ su, goc yac amasaŋ dauŋ ma api Jerusalem a.

16 Lau sêkêŋ whinj-ŋga ɻatô akêŋ Sisaria sêwhinj yac, ma sêwê yac atêŋ Nason ndê andu a, bu ambo dindê. Nason inj ɻgac akêŋ nduc Saipras, ma inj lau ɻamata-ŋga naŋ sêkêŋ whinj Yisu, naŋ si danj.

17 Têŋ ndoc yac ahôc asê Jerusalem, naŋ asidôwai sêkôc yac sa ti atac ɻayham.

18 Nagalaŋsê dec Pol ti yac hoŋ a alic Jems, ma lau bata hoŋ sêkac dau sa sêmbo Jems ndê andu.

19 Pol kam ɻac, goc gic miŋ yom pi inj ndê gweleŋ yêc lau apa si gameŋ, ma pi gêŋ hoŋ naŋ Anötö kôm bu puc gweleŋ dau dôŋ.

20 ɻac sêŋgô yom dau su ma sêmpîŋ Anötö. Magoc sêšôm têŋ Pol, “O asidôwa. Lic su naŋ. Yêc dec, lau Israel-ŋga daêsam andô sêkêŋ whinj Yisu, magoc sêsap Moses ndê yomsu hoŋ dôŋ ɻapaŋ.

21 Ma ɻac sêŋgô ɻawaâ bu am kêdôhôŋ lau Israel-ŋga naŋ sêndöc lau apa si gameŋ, bu sêhu Moses ndê yomsu siŋ. Sêŋgô bu am sôm têŋ ɻac bu sêhu yac neŋ mêtê dasê balêi si ɻamlic ɻatô su-ŋga, ti yac neŋ gêbôm ɻatô siŋ.

22 Bocdinaŋ kwahic dec yac oc dakôm bocke? ɻac oc sêŋgô ɻawaâ bu am mweŋ su.

23 D ec yac gauc gêm bu am kôm b ocdec. Yac mba lau hale dec sêmbo, naŋ sêmatiŋ yom tu bu sênen

dabuŋ̄ dau-ŋga.*

24 Bocdinaŋ̄ am kôc lau dau sa ma êmkuc yac lau Israel-ŋga neŋ̄ lêŋ̄ tamasaŋ̄ dauŋ̄ ŋawasi sa yêc Anötö aŋgô-ŋga, ma nem dabuŋ̄ daôm whiŋ̄ ŋac. Nem ŋac sa ma nemlhi gêŋ̄ bocke naŋ̄ sêpônda bu sêndic dabin̄ yom naŋ̄ sêmatiŋ̄ têŋ̄ Anötö, ma sêŋgaliŋ̄ ŋac kêclauŋ̄ su. Kôm bocdinaŋ̄ dec lau Jerusalem-ŋga oc sêŋyalê bu yom naŋ̄ sêŋgô pi am, naŋ̄ ŋahu mbasi. Ŋac oc sêlic bu am daôm sap yac neŋ̄ yomsu dôŋ̄ ma sa lêŋ̄ hoŋ̄ ŋapep.

25 Ma yom naŋ̄ yac tamatiŋ̄ pi lau gameŋ̄ apa-ŋga naŋ̄ sêkêŋ̄ whiŋ̄ Yisu, ma dato sip bapia ma dakêŋ̄ têŋ̄ ŋac su, naŋ̄ dec yac oc daseŋ̄ su dom. Yac dato têŋ̄ ŋac bu sêneŋ̄ gêŋ̄ daneŋ-ŋga naŋ̄ lau sêkêŋ̄ ti da têŋ̄ anötöi gwam naŋ̄ dom, ma dac ma wata ti dac, naŋ̄ sêneŋ̄ dan̄ dom bocdinaŋ̄. Ma dato bu sêkôm mêtê mockainŋ-ŋga dom.”

26 Têŋ̄ galaŋsê Pol kôc lau hale dinaŋ̄ sa, goc gic hu têm tu bu êmasaŋ̄ dau ŋawasi sa yêc Anötö aŋgô-ŋga, ma kêkuc lêŋ̄ sênenem dabuŋ̄ dau-ŋga whiŋ̄ ŋac. Goc iŋ̄ sôc lôm dabuŋ̄ gi bu kêŋ̄ ŋawaê têŋ̄ dabuŋsiga pi bêc bocke ŋac si ndoc sênenem dabuŋ̄ dau-ŋga oc pacndê, ma ŋac tigeŋ̄-tigeŋ̄ oc sêkêŋ̄ si da.

Sêkôc Pol dôŋ̄

27 Pol ndê bêc 7 bu êmasaŋ̄ dau ŋawasi sa-ŋga kêpiŋ̄ bu pacndê, ma lau Israel-ŋga ŋatô akêŋ̄

* **21:23:** Yom naŋ̄ lau dinaŋ̄ sêmatiŋ̄ tidôŋ̄, naŋ̄ sêsam yêc Yom Inglis bu ‘Nazirite Vow.’ Lau naŋ̄ sêmatiŋ̄ yom dau, naŋ̄ sêtimêtê dau ŋapep ti sem dabuŋ̄ dau tu bu sênenem akiŋ̄ Anötö, e yom dau ŋatêm pacndê. Ŋac oc sêŋgapiŋ̄ si kêclauŋ̄ dom e têm dau pacndê, dec sêŋgaliŋ̄ kêclauŋ̄ hoŋ̄ su ma sêkêŋ̄ da ŋatô yêc lôm dabuŋ̄. Alic Nam 6:1-21.

gamen̄ Esia-ŋga sēlic iŋ yēc lôm dabuŋ. Goc sēli lau hoŋ ŋalôm sa bu sēkōc iŋ dōŋ.

²⁸ Nac sēmbwēc, “Mac lau Israel-ŋga, ameŋ anem yac sa. Alic ŋgac dec. Iŋ ŋgac naŋ kēdôhōŋ lau tôm gameŋ hoŋ, ma pu yac lau Israel-ŋga ti yac neŋ yomsu, ma pu gameŋ dindec whin̄. Ma gēŋ daŋ tiyham. Iŋ kōc lau Grik ŋatô sēsōc lôm dabuŋ ŋabatêmndö sêmen̄, dec kōm gameŋ dabuŋ dindec ŋadômbwi sa.”

²⁹ Nac sēsōm yom dinan̄ ŋahu bu mun̄-ŋga sēlic ŋgac Epesas-ŋga daŋ ŋaê Tropimus, mbo malac Jerusalem whin̄ Pol. Ma nac gauc gêm bu mboe Pol kōc iŋ tēŋ lôm dabuŋ gi.

³⁰ Tēŋ dinan̄ lau malac-ŋga hoŋ sēli dau sa ŋandô ma sic dau sa sêpitigeŋ yēc lôm dabuŋ ŋabatêmndö. Nac sēkōc Pol dōŋ ma sêhê iŋ sa awê gi, goc lau sic gameŋ dau ŋagatam ahuc.

³¹ Nac sēkōm bu sēndic iŋ ndu sêmbo, ma lau siŋ Rom-ŋga si ŋadau ŋgô ŋawaê bu lau malac Jerusalem-ŋga hoŋ sēli dau sa.

³² Goc ŋagahô iŋ kōc lau siŋ-ŋga ti nac si lau bata ŋatô, ma sênti sêtēŋ lau ton̄ dinan̄ si. Ma tēŋ ndoc lau dau sēlic ŋgac bata ti iŋ ndê lau siŋ-ŋga, naŋ sic Pol tiyham dom.

³³ Goc lau siŋ si ŋadau kōc ndê lau ma sēkōc Pol dōŋ, ma iŋ gic atu bu sêso iŋ dōŋ ŋa sen lu. Goc iŋ ndac lau bu iŋ asa, ma iŋ kōm sac bocke.

³⁴ Lau yēc ton̄ atu ŋalôm sêmbwêc yom tidautidau, dec ŋgac dau kêyalê bu iŋ gitôm dom bu tap gēŋ dau ŋahu sa. Goc iŋ gic atu bu sēkōc Pol sêtēŋ lau siŋ-ŋga si gameŋ sêndi.

³⁵ Tēŋ ndoc sêhôc asê tuŋbôm ŋa-têc naŋ yēc

gamenj dau ḥasactô, naŋ lau sêkôm mwasac ḥanja bu sêndic Pol ndu. Tu dinaŋ-ŋga lau siŋ-ŋga sêhôc iŋ sa lôlôc bu sêkôc iŋ sôc ḥac si gameŋ sêndi.

³⁶ Ma lau ton atu naŋ sêŋkuc, naŋ sêmbwêc ḥapaŋ, “Ndic iŋ ndu! Ndic iŋ ndu!”

³⁷ Lau siŋ-ŋga bu sêkôc Pol sôc ḥac si gameŋ ḥalôm ndi, magoc iŋ ndac ḥac si ḥadau bocdec bu, “Gitôm bu wasôm yom daŋ têŋ am, me?” Ma ḥgac dau ndac, “Am kêyalê yom Grik, a?

³⁸ Aö gam gauc bu am ḥgac Isip-ŋga naŋ ndoc dê giŋga su, gic nem lau gitôm 4,000 sa yêc gameŋ sawa, ma kêgilí ḥac bu sêndic siŋ têŋ lau Rom-ŋga.”

³⁹ Magoc Pol sôm, “Mba! Aö ḥgac Israel-ŋga daŋ, ma aneŋ malac Tasis yêc gameŋ Silisia-ŋga. Iŋ malac ḥambwa dom, malac tiwaê. Kwahic dec aö bu wandac am gitôm bu wasôm yom têŋ lau dindec, me mba?”

⁴⁰ Lau siŋ-ŋga si ḥadau gôlôc, dec Pol kac dau kwi kalhac têc, ma gic amba têŋ lau bu sênenem dau dôŋ. Ma têŋ ndoc gameŋ ḥaŋen sa, naŋ gic hu sôm yom têŋ ḥac ḥa Yom †Hibru.

22

Pol sôm yom têŋ lau Jerusalem-ŋga.

¹ Iŋ sôm, “O asidôwai ti damanji. Akêŋ daŋam ma aö waô yom naŋ lau sêŋgôliŋ pi aö.”

² ḥac sêŋgô iŋ sôm yom têŋ ḥac yêc ḥac dau si awha, naŋ Yom Hibru, dec lau hoŋ sem dau dôŋ ma sêhê daŋga iŋ. Goc iŋ sôm,

³ “Aö ḥgac Israel-ŋga. Dinaŋ kôc aö yêc gameŋ Silisia-ŋga, ma aneŋ malachu Tasis. Magoc aö gatiatu yêc malac atu dindec, ma kadôhôŋ abanji

si yomsu hoṇ ḥapēp eṇ gambo Gamaliel ḥapu. Aö gayêm dauṇ su ḥandô tu wanem akiṇ Anötö-ṅga tôm kwahic dec mac daôm gauc gêm bu akôm.

⁴ Aö gakēṇ kisa lau naṇ sēŋkuc lēṇ wakuc dindec, ma gakēṇ lauwöhê ma ḥgac sêkēṇ whinj Yisu-ṅga daēsam sēsōc gapocwalô, ma gac atu bu lau sêndic ḥatô ndu.

⁵ Dabuṇsiga ḥamata-ṅga ti lau bata hoṇ sêŋyalê aneṇ gwelenj dinaj. Nac lau dinaj sêto bapia puc aö dôṇ-ṅga tēṇ lau bata Israel-ṅga naṇ sêmbo malac Damaskas. Têṇ bêc daṇ aö kasêlêṇ gambo seṇ bu wasip Damaskas wandi, bu wakôc lau sêkêṇ whinj Yisu-ṅga yêc dindê sa sêtêṇ Jerusalem sêmeṇ, bu sêkêṇ ḥandê têṇ ḥac.

⁶ Aö kasêlêṇ e têṇ ac kac lhu gasuṇ sa Damaskas, ma sep tigeṇ ḥawê undambê-ṅga atu daṇ pô aö.

⁷ Dec gapeṇ gasip nom ma gaŋgô awha daṇ sôm yom têṇ aö bu, ‘Saul, Saul, tu sake-ṅga am kêṇ kisa aö?’

⁸ Ma aö gandac bu, ‘O ḥadau, am asa?’ Goc awha dau ô yom ma sôm, ‘Aö Yisu Nasaret-ṅga naṇ am kêṇ kisa.’

⁹ Lau naṇ sêwhinj aö naṇ sêlic ḥawê dau ma sêŋgô awha, magoc sêŋyalê yom naṇ Yisu sôm têṇ aö, naṇ dom.

¹⁰ Ma aö gandac, ‘Pômdau, aö wakôm sake?’ Ma inj sôm, ‘Tisa, ma sôc Damaskas ndi. Ma gêṇ bocke naṇ aö tac whinj bu am kôm-ṅga, naṇ aö oc waŋkiṇ lau bu sêwhê sa têṇ am yêc dindê.’

¹¹ “ጀawê dau kôm aö tanôṇ tipec, bocdinaṇ dec lau naṇ sêwhinj aö sêhê aö amaṇ, ma sêwê aö gasôc Damaskas ga.

¹² Ma ḥgac daṇ ḥaē Ananias meṇ gêlic aö. Inj ḥgac

naŋ sa ndê lêŋ hoŋ kêkuc yomsu Israel-ŋga ŋapep, ma lau Israel Damaskas-ŋga hoŋ sêtoc iŋ sa.

¹³ Iŋ kalhac kêpiŋ aö ma sôm, ‘Asidôwa Saul, tanôm ŋawa sa!’ Ma têŋ ndoc dinaŋ eŋ aö tanôŋ ŋayham sa e galic iŋ.

¹⁴ Ma iŋ sôm, ‘Damaŋi si Anötö kêyaliŋ am sa bu êmyalê iŋ ndê atac whiŋ, ma bu lic ŋgac gitêŋ Yisu dau, ma bu ŋô yom yêc iŋ dau whasun.

¹⁵ Ma am oc hoc yom ŋandô pi iŋ asê têŋ lau hoŋ, ma sôm yom asê pi gêŋ hoŋ naŋ am gêlic ti ŋô su.

¹⁶ Ma kwahic dec am hôŋ sake? Tisa ma liŋ busaŋgu tu Yisu ndê ŋaê-ŋga bu êŋgwasiŋ am nem sac hoŋ su.’

¹⁷ “Têŋ ndoc aö gambu gatêŋ Jerusalem gameŋ, naŋ gateŋ mbec gambo lôm dabuŋ e gatuŋ kaiŋ dan sa.

¹⁸ Ma galic Pômdau Yisu sôm yom têŋ aö bocdec bu, ‘Nagahô, hu Jerusalem siŋ kwahic dec, bu lau dec oc sêkôc yom naŋ am hoc asê pi aö, naŋ sa dom.’

¹⁹ Dec aö gaô yom ma gasôm, ‘Pômdau, lau dindec sêŋyalê bu muŋ-ŋga aö kasalê lau sêkêŋ whiŋ am-ŋga tôm lôm wê-ŋga hoŋ, bu wandic ŋac ma wakêŋ ŋac sêndöc gapocwalô.

²⁰ Ma têŋ ndoc naŋ lau sêkêc Steven ndê dac siŋ tu iŋ hoc yom asê pi am-ŋga, naŋ aö galhac ma galic ti atac ŋayham. Ma gayob lau naŋ sêtuc iŋ ŋa hoc, naŋ si ŋakwê’.

²¹ Goc Pômdau sôm têŋ aö, ‘Ndi! Aö oc waŋkiŋ am sa yêc lau Israel si gameŋ, bu têŋ lau apa si gameŋ ndi.’ ”

²² Lau hoŋ sêŋgô Pol ndê yom ti sem dau dôŋ e iŋ sôm yom dinaŋ. Dec sêli awha sa ma sêmbwêc, “In

gitôm bu mbo tali-ŋga dom. Ndic iŋ ndu niŋga!"

²³ Nac sêmbwêc ti sêkac si ŋakwê andô-ŋga su ma sêmbalip kop pi lôlôc gi sêmbo.

²⁴ Dec lau siŋ-ŋga si ŋadau kêŋ yatu ŋac bu sêkôc Pol sôc ŋac si gameŋ ndi. Iŋ sôm bu sêhi iŋ ŋa sö, ma sêŋsu iŋ tu bu sêtap sa bu ŋahu bocke dec lau sêmbwêc iŋ ŋalêŋ bocdinaj.

²⁵ Sêso iŋ amba ti gahi dôŋ pi a bu sêhi iŋ, dec Pol sôm têŋ ŋgac bata naŋ yob lau siŋ-ŋga ton danj, naŋ bocdec bu, "Bocke? Mac bu ahi ŋgac Rom-ŋga danj, naŋ atap giso danj sa yêc iŋ dom, naŋ dec oc aŋgilì Rom si ŋagôlinj, me mba?"

²⁶ Ngac dau ŋgô Pol ndê yom, dec têŋ lau siŋ-ŋga si ŋadau gi ma sôm têŋ iŋ bu, "Am oc kôm sake, bu ŋgac dindê iŋ ŋgac Rom-ŋga?"

²⁷ Goc ŋgac dau têŋ Pol gi ma ndac iŋ, "Sôm asê têŋ aö. Am ŋgac Rom-ŋga, me mba?" Ma Pol sôm, "Aêc."

²⁸ Dec lau siŋ-ŋga si ŋadau sôm, "Aö gahu awa atu siŋ dec gamlhi aneŋ bapia bu wati ŋgac Rom-ŋga." Magoc Pol sôm, "Aö damaŋ iŋ ŋgac Rom-ŋga, ma bocdinaj dec aö ŋgac Rom-ŋga gawhinj."

²⁹ Yom dau kôm ŋgac dau sö ŋandô, bu iŋ kôc Pol ma sô iŋ dôŋ, magoc kêyalê dom bu iŋ ŋgac Rom-ŋga. Ma lau naŋ bu sêŋsu Pol, naŋ ŋagahô sêkac dau su yêc iŋ.

Pol kalhac lau bata Israel-ŋga aŋgô-ŋga

³⁰ Lau siŋ-ŋga si ŋadau bu tap sa bu ŋahu bocke dec lau Israel-ŋga sêŋgôlinj yom pi Pol. Bocdinaj ŋagalaŋsê bêbêc iŋ kêŋ yatu bu lau dabunjsiga ti lau bata Sanedrin-ŋga hoŋ sêkac dau sa, goc kôc Pol

su yêc lau sin-ηga si gamej, ma kêj inj kalhac ηac anjô-ηga.

23

¹ Pol tahê lau Sanedrin-ηg a hoj ma sôm, “O anej asidôwai. Aö nej atac pa su pi lêj hoj nañ gasa tu wanem akiñ Anötö-ηga ηapañ, e meñ têj acsalô lec galhac mac anjôm-ηga.”

² Dabuñsiga ηamata-ηga ηaê Ananias ηgô yom dinaj, dec sôm têj lau nañ sêlhac sêmpinj Pol bu sêtap inj sôc tôkwa.

³ Goc Pol sôm têj inj, “Anötö oc ndic am ô! Bocke dec am ndöc tu êmatôc aö êjukc yomsu Israel-ηga, magoc am daôm sôm lau sêtap aö dec kêgilì yomsu dau? Am gitôm a nañ ηadômbwê-ηga ηawasi, magoc ηalôm-ηga sop wej sa.”

⁴ Lau nañ sêlhac sêmpinj Pol sêşôm têj inj bu, “Bocke dec am sôm yom sac-sac pi Anötö ndê dabuñsiga ηamata-ηga?”

⁵ Ma Pol ô yom ma sôm, “Asidôwai. Aö kayalê dom bu inj dabuñsiga ηamata-ηga. Bu sêto yom yêc bocdec bu, ‘Sôm yom sac pi ηgac nañ gêm gôlinj nem lau, nañ dom.’ ”

⁶ Pol kêyalê bu lau Sanedrin-ηga ηatô ηac lau Palêsai, ma ηatô ηac lau Sadiusi. Tu dinaj-ηga dec inj mbwêc yom têj ηac bocdec bu, “Anej asidôwai anjô. Aö damaj inj Palêsai dañ, ma aö bocdinañ. Aö gakêj whij bu yac oc datisa akêj lau batê-ηga. Ma kwahic dec ηac bu sêmatôc aö tu yom dinaj-ηga.”

⁷ Têj ndoc inj sôm yom dinaj, dec lau Sanedrin-ηga sêwhê dau kôc, ma lau Sadiusi ti lau Palêsai sêseñ dau.

⁸ Sêseñ dau ηahu bu lau Sadiusi sêkêŋ whinj dom bu lau batê oc sêtisa tiyham, ma sêsôm bu aŋela ma ηalau daŋ sêmbo dom. Magoc lau Palêsaï sêkêŋ whinj gêŋ hoŋ dinaj.

⁹ Bocdinaŋ lau dau sêli dau sa ηalêŋ sac. Ma Palêsaï ηatô naŋ sêndôhôŋ yomsu, naŋ sêtisa ma sêsôm yom ti ηanja, “Yac atap giso daŋ sa yêc ηgac dindec dom. Mboe aŋela me ηalau daŋ kêŋ yom naŋ in êlêmê hoc asê têŋ lau, naŋ têŋ in.”

¹⁰ Kêpiŋ bu siŋ hôc asê, dec lau siŋ-ŋga si ηadau töc bu mboe lau oc sêkac Pol kôc ndi lu. Bocdinaŋ in kêkiŋ in ndê lau siŋ-ŋga bu sêsa sêndi ti ηanja ma sêŋgaho Pol su yêc lau dinaj, ma sêkôc in mbu têŋ ηac si gameŋ ndi tiyham.

¹¹ Têŋ ôbwêc Pômdau hoc dau asê têŋ Pol ma sôm, “Hêgo daôm dom, puc daôm dôŋ! Am hoc yom asê pi aö su yêc Jerusalem, ma am oc kôm bocdinaŋ yêc malac Rom whinj.”

Lau Israel-ŋga sêkic yom bu sêndic Pol ndu

¹² Galangsê bêbêc lau Israel-ŋga ηatô sêkic yom bu sêndic Pol ndu. Ma sêmatiŋ pwac têŋ dau bu oc sêneŋ me sênôm gêŋ dom e in mbac ndu su.

¹³ Lauŋgac naŋ bu sêkôm gêŋ dau naŋ si namba hôc gêlêc 40 su.

¹⁴ Nac sêtêŋ dabuŋsiga atu-tu ti lau bata ηatô si, ma sêsôm, “Yac amatiŋ pwac bu aneŋ gêŋ dom e andic Pol ndu su naŋ.

¹⁵ Bocdinaŋ yac gauc gêm bu mac awhiŋ lau Sanedrin-ŋga andac lau siŋ si ηadau bu hu Pol siŋ têŋ mac, bu andac in pi gêŋ ηatô tiyham. Ma yac oc asiŋ ambo seŋ bu têŋ ndoc sêwê in sêsa sêmeŋ, naŋ yac andic in ndu.”

16 Pol lhuwê atunjgac ḥgô gêj dau ḥawaê, dec sôc lau siŋ-ŋga si gamej têj Pol gi ma sôm asê têj inj.

17 Pol ḥgô su dec ta ḥgac naŋ yob lau siŋ-ŋga tonj danj ma sôm têj inj, “Kôc balê dindec têj mac nem ḥadau ndi. Inj kôc yom danj bu sôm têj inj.”

18 Goc ḥgac siŋ-ŋga dinaj wê balê dau têj ḥac si ḥadau gi ma sôm, “Pol, ḥgac naŋ ndöc gapocwalô, naŋ ndac aö bu wakôc balê dindec têj am menj, bu inj kôc yom danj bu sôm têj am.”

19 ḥgac dau kêm balê dau sa ma inju sêsa ahic si, ma inj ndac inj bu, “Am kôc yom bocke bu sôm têj aö?”

20 Goc balê dau sôm, “Lau Israel-ŋga sêkic yom bu sêndac am bu êmkij Pol ndi lhac lau Sanedrin-ŋga aŋgô-ŋga têj laŋsê, bu ḥac tac whinj bu sêndac inj tu yom ḥatô-ŋga.

21 ḥgô ḥac si yom dom, bu ḥac si lau hôc g êlêc 40 sem nenej sêhôj inj sêmbo senj. Lau dau sêrôm tidôj su bu senej ma sênôm gêj dom e sêndic inj ndu. ḥac kwahic dec sêmasaŋ dau sêmbo, sêhôj bu am lôc têj ḥac si yom.”

22 Lau siŋ-ŋga si ḥadau ḥô balê dau ndê yom su, goc kêkiŋ inj sa gi ma gic yomsu inj bocdec bu, “Sôm têj lau danj dom bu am mweŋ kêŋ ḥawaê dindec têj aö.”

Sêkôc Pol têj malac Sisaria gi

23 Goc inj ta ndê ḥgac lu naŋ sêyob lau siŋ-ŋga tonj lu naŋ sêtêj inj sêmenj, ma sôm têj inju bu, “Andic lau siŋ-ŋga tôm 200 sa, ma lau siŋ sêndöc hosi-ŋga 70, ma lau siŋ kêm-ŋga 200 sêwhiŋ. Asôm bu sêmasaŋ dau bu sêtêj malac Sisaria sêndi têj 9 kilok ôbwêc dindec.

24 Amasaŋ hosi tu Pol ndöc ɳahô-ɳga, ma ayob inj ɳapep e akêj inj sip gôlinwaga Rom-ɳga Filiks amba.”

25 Ma ɳgac atu dau to bapia daŋ bocdec:

26 Aö Klaudias Lisiás dec gato têj am ɳgac atu gôlinwaga Filiks. Acsalô ɳayham am.

27 Lau Israel-ɳga sêkôc ɳgac dindec dôj ma bu sêndic inj ndu. Magoc aö gatap sa bu inj ɳgac Rom-ɳga daŋ, dec aö ti neŋ lau siŋ-ɳga aŋgaho inj su yêc ɳac amba.

28 Aö bu watap yom naŋ sêŋgôliŋ pi inj, naŋ ɳahu sa, dec gakêŋ inj kalhac lau Israel si lau bata Sanedrin-ɳga aŋgô-ɳga bu sêŋsahê inj.

29 Aö gatap sa bu yom naŋ sêŋgôliŋ pi inj, naŋ hêganôŋ lau Israel-ɳga si yomsu. Magoc aö gatap yom daŋ sa gitôm bu yac andic inj ndu me akêj inj ndöc gapocwalô-ɳga dom.

30 Malô aö gaŋgô ɳawaâ bu lau ɳatô sêkic yom gelec bu sêndic inj ndu. Bocdinaj dec aö kakiŋ inj têj am goloc ɳagahô, bu am êmatôc inj ndê yom. Ma aö gac a tu lau naŋ sêŋgôliŋ yom pi inj, bu sêwhê yom dau sa têj am.

31 Inj to yom dau su, goc kêj bapia sip injlu amba, ma injlu sic lau siŋ-ɳga sa ma sêkôm tôm inj gic atu ɳac. Têj ôbwêc dau dinaj sêkôc Pol whinj ɳac, ma sêsa sêtêŋ malac Antipatris si.

32 Galanjsê bêbêc lau siŋ-ɳga naŋ sêŋsêlêŋ sêmbo nom, naŋ sêlhö sêmbu sêtêŋ si gameŋ yêc Jerusalem si. Ma lau siŋ-ɳga naŋ sêndöc hosi sêhoŋ Pol sa si.

33 Têj ndoc sêhôc asê Sisaria, naŋ sêkêj Pol ti bapia dau têj gôlinwaga Filiks.

34 Ma inj sam bapia dau, goc ndac Pol bu inj ngac gameñ bocke-ŋga. Ma tap sa bu inj ngac gameñ Silisia-ŋga.

35 Goc sôm, “Aö oc waŋgô am nem yom, têŋ ndoc lau naŋ sêŋgôlinj yom pi am, naŋ sêhôc asê.” Goc inj kêŋ yatu inj ndê lau bu sêyob Pol yêc andu atu naŋ muŋ-ŋga Kiŋ Herod kwê sa naŋ.

24

Pol kalkac Filiks aŋgô-ŋga

1 Bêc 5 giŋga su, goc dabuŋsiga ɻamata-ŋga Ananias ti lau bata Israel-ŋga ɻatô sêsiŋ malac Sisaria si, bu sêkêŋ yom naŋ sêŋgôlinj pi Pol, têŋ gôlinjwaga Filiks. Ma sêkôc ngac daŋ ɻaê Tetulus whinj ɻac, bu nem ɻac awha têŋ Filiks.

2-3 Lau sêkôc Pol sôc meŋ, goc Tetulus gic hu sôm ndê yom têŋ Filiks bocdec bu, “O ɻagac ɻayham kêlêc Filiks. Am gêm gôlinj yac ɻapep, dec yac ambo ɻayham ma ti yom malô ɻasawa baliŋ su. Am ɻagac tigauc dec kêmasaŋ lêŋ wakuc ɻayham ɻatô, naŋ lau gameñ dindec-ŋga kwahic dec sêŋkuc sêmbo. Yac ti mba lau hoŋ naŋ sêmbo am nem gôlinj ɻapu, naŋ bu anem daŋge am ɻapaŋ.

4 Aö bu waŋyaiŋ am nem têm dom, ma bu wakôm am lic ɻakam sa dom. Bocdinaŋ wandac am bu ɻogô yac mba yom apê lec.

5 Ngac dindec inj ngac êŋgilí lau-ŋga, ma gêli lau Israel-ŋga ɻalôm sa tôm gameñ hoŋ. Inj lau toŋ naŋ sêŋkuc yom so pi ngac Nasaret-ŋga dinaj, naŋ si ngac ɻamata-ŋga.

6-7 Ma gêj dañ whinj. Inj bu kôm mêtê nañ toc yac mba lôm dabuñ sa bu gameñ dabuñ dom. Tu dinaj-ŋga dec yac akôc inj dôj.*

8 Am daôm bu kip inj sa, dec am oc tap sa bu yom hoñ nañ yac aŋgôlinj pi inj, nañ yomandô.”

9 Tetulus sôm inj ndê yom dinaj, goc lau Israel-ŋga hoñ nañ sêwhinj inj, nañ sêpuc inj ndê yom dôj ma sêşôm bu yomandô.

10 Goc gôliŋwaga Filiks tôc amba têj Pol bu sôm ndê yom, dec Pol sôm, “Aö kayalê bu am gêm gôliŋ gameñ dindec ma kêmatôc lau si yom tôm yala ɣatô su. Bocdinañ aö atac ɣayham bu wasôm anerj yom têj am ma waô yom nañ sêŋgôlinj pi aö.

11 Am bu ndac lau ɣatô, dec am oc tap sa ɣagahô bu bêc 12 gi su, nañ gapi Jerusalem ga, tu bu watoc Anötö sa-ŋga.

12 Lau nañ sêŋgôlinj yom pi aö, nañ sêŋyalê su bu aö gakôm mêtê sac dañ dom. Aö gasôm ɣamalac dañ yêc lôm dabuñ dom, ma gali lau ɣalôm sa yêc lau Israel si lôm wê-ŋga me yêc malac Jerusalem ɣalôm dom.

13 Bocdinañ yom nañ sêŋgôlinj pi aö, nañ ɣac gitôm dom bu oc sêtôc asê bu yomandô.

14 Magoc yom ɣandô tigeñ dec wasôm asê têj am bocdec bu. Aö gam akinj damanji si Anötö kakuc lêj wakuc tôm lau sêkêj whinj Yisu-ŋga sêŋkuc. Lau

* **24:6-7:** Yêc bapia akwa ɣandô nañ ɣabatiŋ 6b ma ndi têj 8a sêmbô dom. Lau atu-tu gauc gêm bu lau ɣatô sêto ɣabatiŋ 6b-8a tiŋambu-ŋga. Yom dau yêc bocdec bu: ... ma yac bu amatôc inj êjkuc yac mba yomsu. vs7 Magoc lau siŋ-ŋga si ɣadau Lisias ti ndê lau siŋ-ŋga daêsam sêmeñ sêŋgaho inj su yêc yac amaŋ. vs8 Ma Lisias gic atu bu lau nañ sêŋgôlinj yom pi inj, nañ sêmeñ sêşôm asê têj am.

dinaŋ sêlic lêŋ dau bu lêŋ so. Magoc aö gakêŋ whinj yom hoŋ naŋ kékuc Moses ndê yomsu ti yom hoŋ naŋ lau propet sêto muŋ su.

¹⁵ Ma gakêŋ bataŋ bu Anötö oc uŋ lau gitêŋ ma lau sac hoŋ sa akêŋ lau batê-ŋga tôm ŋac lau dindê sêkêŋ whinj.

¹⁶ Ʌalêŋ dinaŋ dec aö kasahê bu wasa neŋ lêŋ hoŋ solop eŋ tu bu walhac ti neŋ atac pa su yêc Anötö ti ŋamalac aŋgô-ŋga.

¹⁷ Aö gahu Jerusalem siŋ yala ŋeŋ su, ma kwahic dec gambu gatêŋ Jerusalem ga, bu wanem aneŋ lau Israel-ŋga si lau ŋhalôm sawa sa, ma bu wakêŋ da têŋ Anötö.

¹⁸ Aö kakuc lau Israel-ŋga si lêŋ sêmasaŋ dau ŋawasi sa yêc Anötö aŋgô-ŋga muŋ su, goc gasôc lôm dabuŋ ga bu wakêŋ neŋ da. Ma têŋ ndoc dinaŋ lau Israel-ŋga ŋatô akêŋ gameŋ Esia-ŋga sêlic aö. Aö gac lau ton atu sa dom, ma gali lau ŋhalôm sa bu sêkôm kisa dom.

¹⁹ Ʌac lau Esia-ŋga dau sic hu sêŋgôliŋ yom pi aö, ma bocdinaŋ ŋac bu gauc nem bu aö gakôm giso, dec ŋac dau sêmeŋ ma sêšôm asê têŋ am.

²⁰ Bu mba, goc sôm têŋ lau Israel-ŋga naŋ kwahic sêmbo dec, bu sêtôc asê têŋ am, giso bocke naŋ lau Israel si lau bata Sanedrin-ŋga sêtap sa yêc aö.

²¹ Mboe ŋac sêlic aö sac ma sêkêŋ aö galhac am aŋôm-ŋga bu êmatôc aö, pi yom tigeŋ naŋ aö gambwêc têŋ ŋac bocdec bu, ‘Aö gakêŋ whinj bu yac oc datisa akêŋ lau batê-ŋga.’ ”

²² Filiks ŋgô ti kêyalê yom daêsam su pi lau sêkêŋ whinj Yisu-ŋga si lêŋ wakuc. Bocdinaŋ dec in gic bata yom, ma sôm têŋ lau Israel-ŋga naŋ sêmeŋ

akêŋ Jerusalem, “Têŋ ndoc lau siŋ-ŋga si ɳadau Lisiás men akêŋ Jerusalem, naŋ aö oc wasôm aneŋ gauc asê pi mac nem yom.”

²³ Goc iŋ gic atu ɳgac naŋ yob lau siŋ-ŋga toŋ danj, bu sêyob Pol ɳapep, magoc sêšô iŋ dôŋ dom. Ma iŋ sôm têŋ iŋ bu kêŋ ɳasawa têŋ Pol ndê lau naŋ bu sêndic iŋ kêsi ti sênen iŋ sa, ma lhac ɳac ahuc dom.

Sêyob Pol sêmbo Sisaria

²⁴ Bêc ɳatô giŋga su, dec Filiks lu nawhê Drusila, naŋ awhê Israel-ŋga danj, sêŋgalêm Pol bu sêŋgô iŋ whê yom sa pi lau sêkêŋ whiŋ Yisu Kilisi-ŋga si lêŋ.

²⁵ Pol gêm yomgalôm whiŋ iŋlu ma sôm yom ɳasawa hic balinj, pi lêŋ naŋ lau sêti lau gitêŋ, ma sêtimêtê dau ɳapep, ma pi Anötö ndê bêc êmatôc lau-ŋga naŋ oc meŋ sa. Yom dau kôm Filiks töc dau sa, dec sôm, “Naŋ gitôm, am lhö mbu ndi. Têŋ ndoc aö bu walic ɳasawa ɳayham danj, naŋ wakêŋ yom am tiyham.”

²⁶ Ma tiŋambu iŋ kêgalêm Pol ti gêm yomgalôm whiŋ iŋ tidim daêsam, bu iŋ kêŋ bata bu Pol oc kêŋ awa têŋ iŋ, bu nemlhi dau su yêc gapocwalô.

²⁷ Filiks bu kôm lau Israel-ŋga sêlic iŋ ɳayham, dec kêŋ Pol ndöc gapocwalô ɳapanj. Yala lu giŋga su, goc Pokias Festus ti gôlinjwaga ô Filiks su.

25

Pol kalhac Festus aŋgô-ŋga

¹ Têŋ ndoc Festus hôc asê bu nem gôlinj gameŋ dinanj, naŋ iŋ mbo malac Sisaria tôm bêc tö eŋ, goc pi Jerusalem gi.

2 Ma yêc dindê dabunjsiga atu-tu ti lau bata Israel-ŋga sêpitigen, ma yom naŋ sêŋgôlin pi Pol su, naŋ sêhoc asê têŋ Festus.

3 Nac sêndac bu iŋ bu lic ŋac ŋayham, dec kêŋ Pol mbu pi Jerusalem ndi. Nac sêndac gêŋ dau, ŋahu bu ŋac sêmatin yom tidôŋ su gelec, bu sêkêŋ lau ŋatô sêsiŋ sêmbo seŋ bu sêndic Pol ndu.

4 Magoc Festus ô yom ma sôm, “Pol dê sêyob sêmbo Sisaria, ma malô goc aö dauŋ oc wambu watêŋ malac dinaŋ wandi.

5 Mac asôm bu iŋ kôm giso, dec akêŋ nem lau bata ŋatô sêwhiŋ aö, bu sêsôm mac nem yom pi iŋ asê têŋ aö yêc dindê.”

6 Festus mbo Jerusalem bêc 8 me 10 su, goc sip Sisaria gi. Ma têŋ ŋagalansê iŋ gi ndöc iŋ ndê pôŋ êmatôc yom-ŋga, ma gic atu bu sêkôc Pol meŋ lhac iŋ aŋgô-ŋga.

7 Têŋ ndoc Pol hôc asê, naŋ lau Israel-ŋga naŋ sêmeŋ akêŋ malac Jerusalem, naŋ sêlhac sêŋgihi iŋ ahuc, ma sêsôm bu iŋ kôm giso atu. Sêŋgôlin yom daêsam pi iŋ, magoc gitôm dom bu sêtôc ŋandô asê.

8 Goc Pol sôm ndê yom asê bocdec bu, “Aö gakôm giso daŋ pi lôm dabuŋ dom, ma kagilì lau Israel si yomsu, me Sisa ndê ŋagôlin daŋ dom.”

9 Festus tac whinj bu lau Israel-ŋga sêlic iŋ ŋayham, dec ndac Pol, “Am gêlic ŋayham bu pwi Jerusalem ndi, ma aö wangsahê ŋac si yom pi am yêc dindê, me mba?”

10 Ma Pol sôm, “Mba. Aö ŋgac Rom-ŋga, ma am ndöc nem pôŋ êmatôc yom-ŋga g êm Sisa aŋgô. Boc-dinaŋ êmatôc yom naŋ sêŋgôlin pi aö yêc dindec maŋ. Am kêyalê tidôŋ su bu aö gakôm giso daŋ têŋ

lau Israel-ŋga dom.

¹¹ Aö bu wakôm giso daŋ naŋ gic waê bu wambac ndu, naŋ dec ndic aö ndu. Magoc yom naŋ lau Israel-ŋga dindec sêŋgôlin pi aö, naŋ bu ŋandô mba, dec solop dom bu am kêŋ aö wasip ŋac amba. Sisa dau goc êmatôc aneŋ yom yêc malac Rom!"

¹² Têŋ dinaŋ Festus gêm yomgalôm whiŋ lau attu naŋ sêmbo iŋ ndê gôliniŋ ŋapu, goc sôm têŋ Pol, "Am ndac bu Sisa êmatôc nem yom. Bocdinaŋ dec am oc têŋ Sisa ndi."

Festus lu Kiŋ Agripa sem yomgalôm pi Pol

¹³ Bêc ŋatô giŋga su, goc Kiŋ Agripa* lu lhuwê Berenis sêhôc asê Sisaria bu sêti ŋacleŋ Festus.

¹⁴ Iŋlu sêmbo sêwhinj iŋ bêc daêsam su, goc Festus gic miŋ pi Pol ma sôm t êŋ Kiŋ Agripa, "Ngac daŋ mbo dec, naŋ Filiks kêŋ ndöc gapocwalô ŋapaŋ e meŋ têŋ kwahic dec.

¹⁵ Têŋ ndoc aö gapi Jerusalem ga, naŋ dabuŋsiga atu-tu ti lau bata Israel-ŋga sêŋgôlinj yom pi iŋ, ma sêndac aö bu walôc bu iŋ mbac ndu.

¹⁶ Aö gawhê sa têŋ ŋac bu yac lau Rom-ŋga neŋ mêtê bocdec bu. Dandic ŋamalac daŋ ndu dom e dakêŋ ŋasawa têŋ iŋ bu lhac lau naŋ sêŋgôlinj yom pi iŋ, naŋ angô-ŋga, ma iŋ ô ŋac si yom su naŋ.

¹⁷ Têŋ ndoc ŋac si lau ŋatô sêsip akêŋ Jerusalem sêwhinj aö, naŋ gahôŋ bêc daêsam dom. Aö gahôc asê, ma galanjsê bêbêc aö gac atu aneŋ lau bu sêkôc

* **25:13:** Kiŋ Agripa gêm gôlinj gameŋ daŋ yêc bugictonj Galili-ŋga ŋamakê, ma ndöc malac Sisaria Pilipai. Iŋ †Herod Agripa I (Apo 12:1-23) ndê atunŋac.

ŋgac dau sôc meŋ lhac aneŋ pôŋ wamatôc yom-ŋga
ŋa-ndö-ŋga.

¹⁸ Lau dau sêtisa bu sêŋgôliŋ yom pi iŋ, ma aö
gauc gêm bu ŋac oc sêtôc iŋ ndê giso ŋandô daŋ asê.
Magoc mba!

¹⁹ Nac sêšôm yom pi ŋac dau si mêtê sénem akinj
si anötö-ŋga, naŋ ŋac gauc gêm bu Pol kêkuc dom.
Ma sêlic iŋ sac pi ŋgac batê daŋ ŋaê Yisu, naŋ Pol
sôm bu tisa akêŋ lau batê-ŋga ma mbo tali tiyham.

²⁰ Aö gapônda dauŋ tu lêŋ wamatôc yom kainj
dinaŋ-ŋga. Bocdinanj aö gasôm têŋ Pol bu iŋ bu tac
whinj bu pi Jerusalem ndi, dec yac oc amatôc iŋ
ndê yom yêc dindê.

²¹ Magoc Pol tec ma ndac bu Sisa dau êmatôc iŋ
ndê yom, dec aö gac atu bu aneŋ lau sêyob iŋ e
waŋkinj iŋ têŋ Sisa ndi.”

²² Goc Agripa sôm têŋ Festus, “Aö dauŋ atac whinj
bu waŋgô ŋamalac dau ndê yom.” Ma Festus sôm,
“Bocdinanj, laŋsê naŋ am ŋgô iŋ ndê yom.”

Pol kalhac Agripa aŋgô-ŋga

²³ Têŋ galangsê Agripa lu Berenis sêšôc si gôlônj
kiŋ-ŋga sa, goc sêšôc andu sêŋgô yom-ŋga ŋjalôm si
sêndöc. Ma lau bata siŋ-ŋga ti lau bata malac-ŋga
hoŋ sêwhinj iŋlu. Goc Festus kêŋ yatu bu sêkôc Pol
sôc meŋ.

²⁴ Ma iŋ sôm, “Kiŋ Agripa ti mac lau hoŋ naŋ
ambo dindec. Alic iŋ ŋgac dec. Lau Israel-ŋga
hoŋ sêteŋ aö yêc Jerusalem ma yêc malac Sisaria
dindec, bu walôc bu iŋ mbac ndu.

²⁵ Magoc aö gatap iŋ ndê giso daŋ sa, naŋ gitôm
bu dandic iŋ ndu-ŋga dom. Ma iŋ dau ndac bu

Sisa êmatôc inj ndê yom, madec aö bu waŋkiŋ inj têŋ Rom ndi.

²⁶ Ma kwahic dec aö bu wato bapia daŋ têŋ Sisa, magoc aö kayalê yom ɻandô daŋ bu wato pi ɻgac dindec-ɻga dom. Tu dinaŋ-ɻga Kiŋ Agripa, aö gakêŋ inj kalhac am ti mac lau hoŋ aŋôm-ɻga, bu dakip yom hoŋ sa, ma datap yom ɻandô daŋ sa, naŋ tôm bu wato têŋ Sisa.

²⁷ Yac bu taŋkiŋ ɻamalac g apocwalô-ɻga dan têŋ Sisa, magoc dawhê inj ndê giso ɻahu sa whiŋ dom, oc solop dom.”

26

Pol whê dau sa têŋ Agripa

¹ Têŋ dinaŋ Kiŋ Agripa sôm têŋ Pol, “Aö wakêŋ ɻasawa bu am sôm yom tu daôm-ɻga.” Goc Pol hôc amba sa têŋ lau, ma gic hu sôm inj ndê yom bocdec bu,

² “Kiŋ Agripa, kwahic dec aö bu waô yom hoŋ naŋ lau Israel-ɻga sêŋgôlinj pi aö. Ma aö atac ɻayham bu wasôm asê walhac am aŋôm-ɻga.

³ Gêŋ atu daŋ whiŋ bocdec bu, lau Israel-ɻga si mêtê ti yom naŋ sêwhê dau kôc pi, naŋ am kêyalê tidôŋ su. Bocdinaŋ aö wandac am bu kêŋ ɻasawa hic balinj têŋ aö bu wasôm neŋ yom hoŋ asê.

⁴ Lau Israel-ɻga hoŋ sêŋyalê aneŋ lêŋ têŋ ndoc gambo balê-ɻga yêc daun neŋ gameŋ, ma lêŋ naŋ gasa têŋ ndoc gambo Jerusalem, naŋ bocdinaŋ.

⁵ Lau Palêsaŋ ɻac lau naŋ sem akiŋ Anötö ɻaŋga sêhôc gêlêc lau Israel-ɻga ɻatô su. Ma oc tôm bu lau dinaŋ naŋ sêŋyalê aö têm balinj su, naŋ sêwhê sa bu

aö kakuc lau Palêsaï si lêñ dinañ. Magoc sêôm asê dom.

⁶ Aö gakêñ batañ gêñ nañ Anötö gic bata têñ damañi, ma tu dinañ-nga kwahic dec sêkêñ aö galhac am añôm-nga.

⁷ Yac lau Israel-nga mba tonj 12 sem akiñ Anötö acsalô ti ôbwêc, ma sêkêñ bata bu sêlic gêñ nañ Anötö gic bata, nañ ñandô sa. O kiñ, aö wasôm têñ am bu lau Israel-nga sêkêñ kisa aö tu gêñ dinañ-nga eñ.

⁸ Yac akêñ batañ bu Anötö oc uñ lau batê sa tiyham, ma bocke dec mac lau ñatô asö ti gauc gêm bu gêñ dau oc tôm dom bu ñandô sa?

⁹ “Muñ-nga lê aö daunj gauc gêm tidôñ ma galic ñayham bu wakôm gêñ daësam tu wakêñ kisa lau nañ sêkêñ whiñ Yisu Nasaret-nga.

¹⁰ Ma gêñ dau dinañ dec gakôm yêc Jerusalem. Dabuñsiga atu-tu sêlic ñayham ma sêlôc têñ aö bu wakôc lau sêkêñ whiñ-nga daësam dôñ, ma wakêñ ñac sêndöc gapocwalô. Ma têñ ndoc sic ñac si lau ñatô ndu, nañ aö galhac gawhiñ ñac ma galic ñayham.

¹¹ Tôm têm daësam aö galom-galom lôm wê-nga hoñ ma kasalê lau sêkêñ whiñ Yisu-nga bu wakêñ ñagêyô têñ ñac. Aö gauc gêm bu wakêñ ñandê têñ ñac e sêôm yom sac sambuc.* Aö atac tec ñac

* **26:11:** Yom sac sambuc - yêc Yom Inglis sêsam bu ‘blasphemy’. Lau ñatô gauc gêm bu Pol ndê yom dau ñahu bu iñ bu kêñ ñandê têñ lau sêkêñ whiñ-nga e sêhu si sêkêñ whiñ sinj ma sêpu Yisu. Ma lau ñatô gauc gêm bu lau sêkêñ whiñ-nga bu sêlhac ñañga ma sêôm bu Yisu iñ Anötö ndê Atu, dec Pol ti lau Israel-nga oc sêlic yom dau bu yom sac sambuc gitôm bu sêndic ñac ndu. Alic yom ñatô yêc Mat 26:63-66.

ŋandô, bocdinaŋ kasêlêŋ gatêŋ lau gameŋ apa-ŋga si malac atu-tu bu wakêŋ kisa têŋ Yisu ndê lau.

12-13 “O kinj, têŋ bêc daŋ dabuŋ-si ga atu-tu sêŋyalin aö sa ma sêŋkiŋ aö bu wasip malac Damaskas wandi. Aö kasêlêŋ gambo seŋ, ma têŋ ac kalhac lhu ŋawê atu daŋ sîp akêŋ undambê ma pô aö ti lau naŋ sêwhinj aö.

14 Yac hoŋ aperŋ asip nom, ma aö gaŋgô awha daŋ sôm yom têŋ aö yêc Yom Hibru bocdec bu, ‘Saul, Saul, tu sake-ŋga am kêŋ kisa aö? Am gitôm bôc naŋ gêli dau sa têŋ ŋadau ndê gôlinj dec tap ŋandê sa.’

15 Têŋ ndoc dinaŋ aö gandac, ‘O ŋadau, am asa?’ Ma inj ô yom ma sôm, ‘Aö Yisu, naŋ am kêŋ kisa.

16 Kwahic dec tisa. Aö gahoc daunj asê têŋ am, ma kayalinj am sa bu nem akiŋ aö. Ma gêŋ naŋ am kêyalê pi aö, ti gêŋ naŋ watôc têŋ am, naŋ am oc hoc asê têŋ lau.

17 Aö waŋgaho am su yêc lau Israel-ŋga amba, ma yêc lau naŋ lau Israel dom, naŋ si amba whinj. Kwahic dec warŋkiŋ am têŋ lau gameŋ apa-ŋga dinaŋ ndi.

18 Am oc kôm ŋac tandô po asê e sêkac dau kwi ma sêhu seŋ ŋasec-ŋga ma Sadanj ndê gôlinj siŋ, ma sêsa seŋ ŋawê-ŋga ma sêšôc Anötö ndê gôlinj ŋapu. Ma lau naŋ sêkac si ŋalôm kwi, naŋ dec Anötö oc suc ŋac si sac kwi, ma kêŋ ŋac sêwêkaiŋ gameŋ sêndöc tali ŋapaŋ-ŋga sêwhinj lau naŋ sêti lau dabuŋ tu ŋac si sêkêŋ whinj aö-ŋga.’

19 “O kinj Agripa. Aö galic Yisu hoc dau asê akêŋ undambê, ma aö gaŋgô inj ndê yom dec gasôc ŋapu.

20 Aö gam mêtê lau bu sênem dau kwi ma sêšôc

Anötö ḥapu, ma sêkôm mêtê gitêŋ bu sêtôc asê bu ḥac sem dau kwi ḥandô. Aö gac hu yêc malac Damaskas, ma malô goc gam mêtê yêc Jerusalem, ma yêc gameŋ Judia-ŋga hoŋ e gatêŋ lau apa si gameŋ whinj.

21 Tu dinaŋ-ŋga dec lau Israel-ŋga sêkôc aö dôŋ yêc lôm dabuŋ, ma bu sêndic aö ndu.

22 Magoc Anötö yob aö ḥapep e meŋ têŋ acsalô dindec aö galhac am anjôm-ŋga. Ma kwahic dec aö wasôm asê têŋ lau hoŋ, lau tiwaê ma lau waêmبا sêwhinj, bu yom hoŋ naŋ aö gahoc asê pi Yisu, naŋ ḥadan so yom naŋ Moses ma lau propet sêhoc asê gwanaŋ su pi gêŋ naŋ oc hôc asê, naŋ dom.

23 ḅac sêšôm bu Mesaya oc hôc ḥandê e mbac ndu, ma tiŋambu inj oc ti ḥgac ḥamata-ŋga bu tisa akêŋ lau batê-ŋga, ma hoc yom asê pi Anötö ndê lêŋ nem lau si sêmbo tali-ŋga têŋ inj ndê lau Israel-ŋga, ma têŋ lau naŋ lau Israel dom, naŋ sêwhinj. Yom dau oc tôm ḥawê bu pô gameŋ ḥasec-ŋga.”

24 Pol whê ndê yom sa mbo, ma Festus mbwêc inj awha ahuc ma sôm, “Pol, am nem yom inj yom solop dom. Yom daêsam naŋ sêndôhôŋ têŋ am, naŋ kôm am nem gauc kêŋsôŋ.”

25 Magoc Pol ô yom ma sôm, “O ḥgac atu Festus, aö neŋ gauc kêŋsôŋ dom. Aneŋ yom inj yom solop ma yom ḥandô.

26 Gêŋ hoŋ dindec hôc asê yêc lhu, ma bocdinanj dec kiŋ Agripa gitôm dom bu nem gauc gêŋ dau. Yomandô! Inj kêyalê gêŋ hoŋ dindec su, ma bocdinanj aö gasôm neŋ yom asê têŋ inj yêc awê.

27 Kiŋ Agripa, am kêŋ whinj lau propet si yom pi Mesaya, me mba? Aö gauc gêm bu am oc kêŋ whinj

su.”

²⁸ Dec Agripa sôm têj Pol, “Am gauc gêm bu ɻasawa apê lec am oc kac aneŋ ɻalôm kwi bu wakêŋ whiŋ Yisu, a?”

²⁹ Ma Pol ô yom ma sôm, “Aö bu wasôm yom ɻasawa apê me ɻasawa baliŋ, aö oc atac whiŋ gêŋ tigeŋ. Aö wateŋ mbec pi am ti mac lau hoŋ naŋ angô aneŋ yom dindec, bu Anötö kôm mac hoŋ andi atôm aö ma akêŋ whiŋ Yisu, magoc bu kôm mac atôm aö tu gandöc gapocwalô-ŋga lec dom.”

³⁰ Pol sôm inj ndê yom meŋ têj dinaj, goc Kiŋ Agripa tisa, ma gólinwaga Festus ti Berenis ma lau hoŋ naŋ sêndöc sêwhiŋ inj, naŋ sêtisa bocdinaŋ.

³¹ Nac sêhu andu dau siŋ, ma sem yomgalôm têj dau ma sêsôm, “Ngac dindec kôm giso danj naŋ tôm bu sêndic inj ndu me sêkêŋ inj ndöc gapocwalô-ŋga lec dom.”

³² Ma Agripa sôm têj Festus, “Oc tôm bu yac dahu ɻagac dindec siŋ lhö ndi, tigeŋ inj dau ndac bu Sisa êmatôc inj ndê yom.”

27

Pol têj malac Rom gi

¹ Ma tinambu sêsôm tidôŋ bu sêkêŋ Pol ti lau gapocwalô-ŋga ɻatô sêpi waŋ danj, ma sêŋkiŋ ɻac sêtêŋ malac Rom naŋ yêc gameŋ Itali-ŋga sêndi. Sêkêŋ ɻac sêsiŋ ɻagac siŋ-ŋga danj amba, naŋ ndê ɻaê Julias, naŋ ti ɻagac bata siŋ-ŋga naŋ yob Sisa ndê lau siŋ-ŋga tonj danj.

² Dec ɻac sêpi waŋ si, ma alu ɻagac danj ɻaê Aristakus akêŋ malac Tesalonika yêc gameŋ Masedonia-ŋga api awhiŋ, ma yac asa a. Waŋ

dau meŋ akēŋ malac Adramitiam ma gic waē bu
êŋsēlēŋ sôc malac ɳatô naŋ sêyēc gameŋ Esia-ŋga.

³ Nagalanjsê wan̄ dau sôc baö yēc malac Saidon.
Julias tawalô Pol dec kēŋ in̄ sip baö gi bu ndic in̄
ndê silip kēsi tu bu sêpuc in̄ dōŋ ɳa gēŋ ɳatô-ŋga.

⁴ Tiŋambu yac api waŋ dau ma asa a tiyaham. Yac
bu ahôc gêlêc nduc Saipras, tigen̄ mbu ɳadinda puc
waŋ dōŋ, dec yac aŋgihi aho yēc nduc ɳadômbwê-
ŋga.

⁵ Goc waŋ dau kêsêlêŋ mbo gwêc sawa, ma gi e
ahôc gêlêc gameŋ Silisia-ŋga ma gameŋ Pampilia-
ŋga su, ma gacgeŋ a asôc malac Maira yēc gameŋ
Lisia-ŋga.

⁶ Ma yēc dindê ɳgac bata siŋ-ŋga dau tap waŋ
dan̄ sa, naŋ meŋ akēŋ Aleksandria ma bu tēŋ Itali
ndi. Dec in̄ kēŋ yac a alom.

⁷ Magoc waŋ dau kêtî ɳagahô dom. Yac ambo
gwêc ɳasawa bêc daêsam, e a ampiŋ malac Naidas.
Mbu ɳadinda puc yac dōŋ ɳapaŋ, bocdinan̄ dec akac
waŋ kwi aŋôŋ gêm nduc Krit ɳa-awê-ŋga, ma anti a
e ampiŋ malac dan̄ ɳaê Salmone.

⁸ Waŋ kêsêlêŋ ti ɳawapac e ahôc asê sôc naŋ sêsam
bu Salan̄ Nayham, naŋ yēc kêpiŋ malac Lasea.

⁹ Bêc daêsam ginga su ma lau Israel si om atu naŋ
sêhu gêŋ daneŋ-ŋga siŋ, naŋ pacndê su, dec yac
anyalê bu oc asip têm sac tu dalac waŋ-ŋga ɳalôm.
Bocdinan̄ Pol kêŋ puc lau waŋ-ŋga ma sôm,

¹⁰ “Mac lau, aö kayalê su bu oc dasip ɳasac ɳalôm
e waŋ ti wapa hoŋ oc sêniŋga, ma mboe yac dauŋ
dawhiŋ.”

¹¹ Magoc ɳgac bata siŋ-ŋga dau kêŋ dan̄ga Pol ndê
yom dom. In̄ sôc ɳgac nem gôlin̄ waŋ-ŋga ti waŋ

ηadau si yom ηapu.

¹² Söc dinan̄ gitôm dom bu wan̄ poc ηayham tēŋ ndoc uhô-ηga. Bocdinaŋ dec lau wan̄-ηga daêsam sêšom yom pitigeŋ bu sêsa tiyham ma sênsahê bu sêlac sêtēŋ malac Pioniks sêndi, ma wan̄ poc dindê e têm ηayham meŋ sa. Yêc malac Pioniks, nduc Krit pôc mbu ahuc, ma bocdinaŋ söc naŋ yêc malac dinan̄ in̄ söc ηayham tu wan̄ sêpoc-ηga têŋ têm uhô-ηga.

Mbu ηadinda

¹³ Yac ahôŋ e bêc daŋ mbu lilič kêsêlêŋ ηayham, ma bocdinaŋ ηac gauc gêm bu sêtap têm ηayham sa bu sêlom malac Pioniks. Nac sêhê aŋga sa ma sêlac sêŋkuc baö Krit-ηga si.

¹⁴ Nasawa balin̄ dom ma mbu sac daŋ puc ηaŋga akêŋ baö-ηga mbu sa têŋ gwêc sawa-ηga.

¹⁵ Wan̄ dau sip mbu dinda ηalôm e tôm dom bu yac alac aŋkuc baö-ηga. Bocdinaŋ yac am wan̄ kwi kêsêlêŋ kékuc mbu.

¹⁶ Mbu soc yac e nduc sauŋ daŋ ηaê Kauda pôc mbu ahuc ηagec. Yac bu ahê wan̄ ηa-gômbwa pi lôlôc meŋ, magoc akôm wapac-wapac bu mbu puc ηadinda sac andô.

¹⁷ Lau sêhê gômbwa sa pi lôlôc meŋ su, goc sêkic po pi wan̄ atu ηampê bu suc dom. Nac sêtöc dau bu mbu oc soc yac ηapan̄ e wan̄ ndi lôc pi gaŋgac yêc Sirtis, dec sêlêc lac su ma sêkêŋ aŋga gwêc-ηga sip gi bu teŋ wan̄ dôŋ ênti timalô, ma sêkêŋ wan̄ dau tam mbo.

¹⁸ Têŋ bêc tilu-ηga mbu ti gwêc gic pi wan̄ sac andô, dec lau wan̄-ηga sêtöc dau atu ma sic hu sêmbalin̄ wapa ηatô siŋ sip gwêc.

19 Bêc titö-ŋga sêhôc waŋ ŋalac ti po ma wapa waŋ-ŋga ŋatô sa ma sêmbaliŋ siŋ sip gwêc gi.

20 Tigeŋ mbu dau timalô dom e bêc daêsam yac alic ac ti tata dom. Ma yac hoŋ mba gauc tigeŋ bu oc andiŋaŋ.

21 Lau waŋ-ŋga seŋ gêŋ daŋ dom tôm bêc daêsam su, goc Pol tisa ma sôm, “Mac lau, aö gakêŋ puc mac muŋ su, bu ahu nduc Krit siŋ dom, magoc mac asôc aneŋ yom ŋapu dom. Mac bu aŋgô aneŋ yom dau, dec gitôm dom bu atap ŋawapac dindec sa, ma gêŋ daŋ oc niŋga dom.

22 Magoc kwahic dec wasôm têŋ mac bu nem ŋalôm pêŋ dôŋ, bu mac nem daŋ oc niŋga dom. Waŋ tigeŋ dec oc niŋga.

23 Aö Anötö ndê ŋgac daŋ, ma gam akin in ŋapanj. Alhabêc ôbwêc in kêkiŋ ndê aŋela daŋ meŋ kalhac whinj aö.

24 Ma sôm têŋ aö, ‘Pol, am töc daôm dom. Am oc lhac Sisa aŋgô-ŋga bu in êmatôc nem yom. Ma tu am-ŋga, Anötö oc kêŋ lau hoŋ naŋ sêmbo waŋ sêwhinj am, naŋ sêmbo tali.’

25 Bocdinaŋ mac lau, nem ŋalôm pêŋ dôŋ, bu aö gakêŋ whinj Anötö bu yom dau oc ŋandô sa, tôm in ndê aŋela sôm têŋ aö.

26 Waŋ oc ndi lôc pi nduc daŋ, tigeŋ yac oc dandiŋaŋ dom.”

Waŋ gôlôc pi nduc

27 Mbu tam yac ŋapanj ambo Gwêc Adria-ŋga. Têŋ bêc ti-14-ŋga ma timaniŋhu goc lau waŋ-ŋga sêŋsahê bu yac asuŋ sa baö.

²⁸ Sem dôhôŋ gwêc ɻagapoŋ ma sêtap sa b u ɻagapoŋ gitôm 37 mita. ɻasawa sauŋ sem dôhôŋ tiyham ma sêtap sa bu ɻagapoŋ gitôm 27 mita.

²⁹ Nac sêtoc bu waŋ oc popoc pi hoc, bocdinaŋ sêmbalinj aŋga hale sip waŋku-ɻga, ma sêkêŋ bata bu laŋsê ɻagahô.

³⁰ Lau sêyob waŋ-ɻga gauc gêm bu sêhu waŋ ti lau ɻatô siŋ, dec sêkôm bu sêkêŋ gômbwa sip gwêc ndi, sênsau bu oc sêkêŋ aŋga ɻatô sip yêc waŋ ɻampê-ɻga.

³¹ Magoc Pol sôm têŋ ɻgac bata ti ndê lau siŋ-ɻga bu, “Lau dinaj bu sêhu waŋ siŋ, dec mac oc andinjam.”

³² Tu dinaj-ɻga lau siŋ-ɻga sêtim wac kic yêc g ômbwa, ma sêkêŋ peŋ sip gwêc gi.

³³ Têŋ bêbêc ganduc Pol sôm têŋ lau bu sêneŋ gêŋ. Inj sôm, “Bêc 14 giŋga su lec mac ayob waŋ ɻapanj e mac aŋ gêŋ danj dom.

³⁴ Kwahic dec aö wasôm têŋ mac bu gêŋ danj oc kôm mac ɻayom dom, mac hoŋ oc ambo tamli. Bocdinaŋ dec aneŋ gêŋ bu puc mac dôŋ.”

³⁵ Inj sôm yom dinaj su, goc kôc bolom ma gêm danje Anötö yêc ɻac hoŋ aŋgô-ɻga, goc pô kôc ma gêŋ.

³⁶ Dec lau hoŋ si ɻalôm timalô ma senj gêŋ sêwhiŋ.

³⁷ Yac lau naŋ ambo waŋ, naŋ mba namba gitôm 276.

³⁸ Lau hoŋ senj gêŋ hôc ɻac dôŋ, goc sêmbalinj bolom batac sip gwêc gi bu kôm waŋ tilo.

³⁹ Têŋ ndoc gameŋ ɻawê sa naŋ sêlic baö, tigenj sem gauc gameŋ dau. Sêlic söc ti gaŋgac apa ɻayham, dec gauc gêm bu sêkêŋ waŋ ndi pi baö yêc dindê.

40 Nac sêtim aŋga ɻawac kic sip gwêc giŋga, ma sêŋgapwêc wac naŋ sô gôlin dôŋ, naŋ su. Goc sêso lac waŋ ɻatôkwa-ŋga sa, bu mbu peŋ lac ma kôc yac api baö andi.

41 Magoc waŋ dau kêtî gi gôlôc pi gaŋgac ɻabaö dan yêc gwêc lôm e gacgeŋ ɻanŋga sa. Ma gwêc dinda gic pi waŋ ɻambu-ŋga e kac popoc.

42 Têŋ ndoc dinan lau siŋ-ŋga sêkic yom bu sêndic lau gapocwalô-ŋga honj ndu, bu sêsip gwêc ma sêlhö sêndi dom.

43 Magoc ɻac si ɻgac bata bu nem Pol sa, dec kalhac ɻac ahuc bu sêkôm si yom ɻandô sa d om. Inj kêŋ yatu bu lau naŋ sêŋkôc tîdôŋ naŋ sêpwê sêsip gwêc ma sêmuŋ sêsoč baö sêndi.

44 Ma inj kêŋ yatu bu lau ɻatô sêcac apa waŋ-ŋga ɻatô naŋ gwêc gic popoc. Ma ɻalêŋ dinan dec lau honj sêhôc asê baö ti lic sambuc.

28

Pol mbo nduc Malta

1 Yac honj api baö ti lic sambuc, ma malô atap sa bu nduc dau ɻaê sêsam bu Malta.

2 Ma lau nduc-ŋga sêkôc yac honj sa ma sêyob ti sêmwasiŋ yac ɻalêŋ ɻayham. Têŋ ndoc dinan u gic ma gameŋ ɻalhuc atu, bocdinaŋ sêkôm ya golom bu yac aheŋ daunj.

3 Pol tap a basô ti gap bu kêŋ pi ya ndi, magoc mboc sac dan yêc gap ɻalôm, ma téŋ ndoc kêsahê ya ɻandê, dec sa bu lhö ndi ma seŋ Pol sip amba.

4 Lau malachu sêlic mboc dau keseŋeŋ Pol amba dôŋ gacgeŋ kêgalêŋ, dec sêsoč têŋ dau bu, “Ngac dê mboe inj ɻgac gic ɻamalac ndu-ŋga, dec inj wêkaiŋ

ηagêyô atu. Gitôm bu gwêc kô inj ndu su, magoc kwahic dec inj oc wê sa dom.”

⁵ Tigeñ Pol kêbalip mboc dau sip ya gi, ma gêñ danj kôm inj dom.

⁶ Lau dau sêkêñ bata bu inj amba oc suñ me ηagahô inj oc hudau sip ndi mbac ndu. Magoc sêhôñ ηasawa balinj e sêlic gêñ danj hôc asê inj dom. Bocdinañ dec ηac gauc gêm bu mboe inj oc anötö danj.

⁷ Ngac danj ηaê Publias gêm gôlinj nduc dinañ, ma inj wêkaiñ ndê gameñ danj yêc kêpiñ baö nañ wañ popoc kalhac. Inj kôc yac sa a andöc inj ndê andu, ma yob yac ηapep gitôm bêc tö.

⁸ Têñ ndoc dinañ Publias damba gêmbac yêc, ηamlic ηamahom ti kêc dau. Pol sôc gi gêlic inj, ma teñ mbec ti kêñ amba sac inj, ma kôm inj ηayham sa.

⁹ Ma têñ ndoc lau nduc-ηga sêlic gêñ dinañ, nañ sêhoñ si lau gêmbac hoñ sêtêñ Pol sêmenj, ma inj kôm ηac ηayham sa tiyham.

¹⁰ Ma ηac sêtoc yac sa ηalêñ ηayham daësam. Ma têñ ndoc yac bu api wañ ma alhö andi, nañ sêkêñ gêñ hoñ bu puc yac dôñ ambo gwêc ηasawa-ηga têñ yac.

Pol hôc asê Rom

¹¹ Yac ambo nduc dau tôm ayô tö su, goc api lau malac Aleksandria-ηga si wañ danj. Wañ dau poc nduc dinañ têñ ndoc uhô-ηga ma hôj têm ηayham, ma yêc ηatôkwa-ηga sêlêñ ηac si anötö gwam lu si anjô, danj sêsam ηaê Kasto, ma danj ηaê Polaks. Yac ahu gameñ dau siñ,

¹² ma alac e ahôc asê malac Sairakyus ma ambo dinañ tôm bêc tö.

13 Goc ahu malac dau siŋ ma alac tiyham e a asōc malac Regiam. Tēŋ galangsē mbu ḥayham daŋ peŋ lac ḥapep, dec kēŋ yac alac bēc tigeŋ a asōc sōc yēc malac Puteoli, ma asip baö a.

14 Yēc dinaŋ yac atap lau sēkēŋ whinj Yisu-ŋga ḥatō sa, ma sēkōc yac sa a ambo awhinj ḥac gitōm bēc 7. Ma tiŋambu yac aŋsēlēŋ bu atēŋ malac Rom andi.

15 Lau sēkēŋ whinj-ŋga yēc malac Rom sēŋgō ḥawaê bu yac aŋsēlēŋ ambo seŋ, dec sēsa sēmenj bu sēkōc yac sa. ḥatō sētap yac sa yēc Apias ndē gameŋ sētidulu gēŋ-ŋga, ma ḥatō sētap yac sa yēc gameŋ naŋ sēsam bu Andu Naclenj-ŋga Tō. Tēŋ ndoc Pol gēlic lau sēkēŋ whinj-ŋga dinaŋ, naŋ inj atac pa su ma gēm daŋge Anötō.

16 Yac hoŋ aŋsēlēŋ a, e ahōc asē Rom su, goc sēkēŋ ḥasawa tēŋ Pol bu ndōc andu daŋ, ma sēkēŋ ḥagac siŋ-ŋga daŋ yob inj.

Pol gēm mêtē mbo Rom

17 Bēc tō giŋga su, goc Pol kēgalêm lau bata Israel-ŋga naŋ sēndōc Rom, naŋ sa sēpitigeŋ, ma sōm tēŋ ḥac, “Aneŋ asidōwai Israel-ŋga, aö gakōm gēŋ so daŋ tēŋ yac neŋ lau Israel-ŋga dom. Ma gakōm gēŋ daŋ naŋ so abaŋi si gēbōm, naŋ dom. Magoc sēkōc aö dōŋ yēc Jerusalem ma sēkēŋ aö gasip gōlinwaga Rom-ŋga ti inj ndē lau siŋ-ŋga amba.

18 Ma lau Rom-ŋga dau sēŋsahê aö e sētap sa bu aö gakōm gēŋ giso daŋ naŋ tōm bu sēndic aö ndu-ŋga, naŋ dom. Dec ḥac bu sēhu aö siŋ walhō wandi.

19 Magoc lau Israel-ŋga sētec, ma sēli awha sa e aneŋ lēŋ daŋ mbasi, dec aö gandac bu Sisa ḥogō

aneñ yom. Tigen aö gakôm tu galic ñac sac-ŋga dom, me tu bu wanjôlinj yom pi ñac-ŋga dom.

20 Acsalô lec aö kagalêm mac sa amen, bu aŋgô aneñ yom pi gêj hoŋ dinan. Mac alic bu sêsô aö dôj ña sen dindec, magoc aö gakôm gêj sac dan dom. Gêj tigen gakôm, naŋ gakêj bataŋ gêj naŋ lau Israel dau sêkêj bata.”

21 Lau Israel-ŋga dinan sêŋgô Pol ndê yom ma sêsôm, “Lau naŋ sêndöc gameŋ Judia-ŋga naŋ sêto bapia dan têŋ yac, naŋ hêganôŋ am dom. Ma asidôwai Israel-ŋga akêj gameŋ dinan, naŋ sêtêŋ yac sêmeŋ, naŋ sêsôm yom sac dan pi am dom.

22 Magoc yac aŋyalê bu yêc gameŋ hoŋ lau sépu lêŋ naŋ lau sêkêj whinj Yisu-ŋga sêŋkuc. Bocdinaŋ yac bu aŋgô am nem gauc ti yom pi lêŋ dau.”

23 Goc sêkêj bêc dan bu sêkac sa sêwhiŋ Pol tiyham.

Ma têŋ bêc dau ñac sêkac sa sêmbo andu naŋ Pol yêc naŋ, ma lau Israel-ŋga hic daêsam sêmenj sêwhiŋ, dec ti tonj atu. Têŋ bêbêc ñapaŋ e telha Pol sôm yom têŋ ñac. Inj tôc Anötö ndê gôlinj ñahu asê têŋ ñac. Ma inj whê Moses ti lau prophet si yom sa bu kôm ñac sêŋyalê bu Yisu inj Mesaya dau.

24 Lau ñatô sêŋgô inj ndê yom ma sêkêj whinj, magoc ñatô sêkêj whinj dom.

25 Ñac sêseŋ dau pi inj ndê yom, ma bocdinaŋ Pol sôm ndê yom ñambu-ŋga têŋ ñac, ma tiŋambu sêlhö têŋtêŋ. Ma yom ñambu-ŋga naŋ inj sôm têŋ ñac naŋ sôm bocdec bu, “Yom dindec naŋ Nalau Dabuŋ sôm têŋ mac apami, naŋ yom ñandô ma hêganôŋ mac solop. Prophet Aisaya hoc yom dau asê bocdec bu:

26 Am têŋ lau dindê ndi ma sôm têŋ ñac, ‘Mac

aŋgô aneŋ yom ɻapaŋ, magoc aŋyalê ɻahu dom. Mac alic gêŋ naŋ aö gakôm, naŋ ɻapaŋ, tigeŋ mac nem gauc sa dom.'

²⁷ Bu lau dau si ɻalôm ɻadandi sa. ɻac si daŋgasuŋ hôc ahuc, ma sêpôc si tandô ahuc. Bu bocdinan̄ dom, dec oc tôm tandô sêlic, daŋgasuŋ sêŋgô, ma sêŋyalê aö tidôŋ yêc ɻac si ɻalôm e sênen̄ dau kwi ma wakôm ɻac ɻayham sa." *[Ais 6:9-10]*

²⁸ Goc Pol sôm, "Bocdinan̄ aŋyalê bu Anötö kêkin̄ ɻawaê ɻayham pi in̄ ndê lêŋ nem lau si-ɻga naŋ mac atec, naŋ têŋ lau gameŋ apa-ɻga. Ma ɻac lau dau oc sêŋgô ti sêkôc sa." [

²⁹ In̄ sôm su goc lau Israel-ɻga sêlhö si, ma sêseŋ dau pi in̄ ndê yom.]

³⁰ Tiŋambu Pol mbo malac Rom gitôm yala lu. Ma tôm ɻasawa dinaŋ, in̄ gêmlhi ɻamalac daŋ ndê andu daŋ tu ndöc-ɻga, ma in̄ kôc lau daêsam sa yêc andu dau, naŋ sêmeŋ bu sêndic in̄ kësi.

³¹ In̄ gêm mêtê pi Anötö ndê gôliŋ ma kêdôhôŋ lau pi Pômdau Yisu Kilisi. In̄ kôm gêŋ dau ti atac pa su, ma lau daŋ sêlhac in̄ ahuc dom.

**Anötö ndê Yom Lễsêm Wakuc
The New Testament in the Bukawa language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Bukawa long Niugini**

copyright © 2000 Lutheran Bible Translators Australia

Language: Bukawa

Translation by: Lutheran Bible Translators Australia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

545e5ca3-1e95-59e4-8380-93951e023cf7